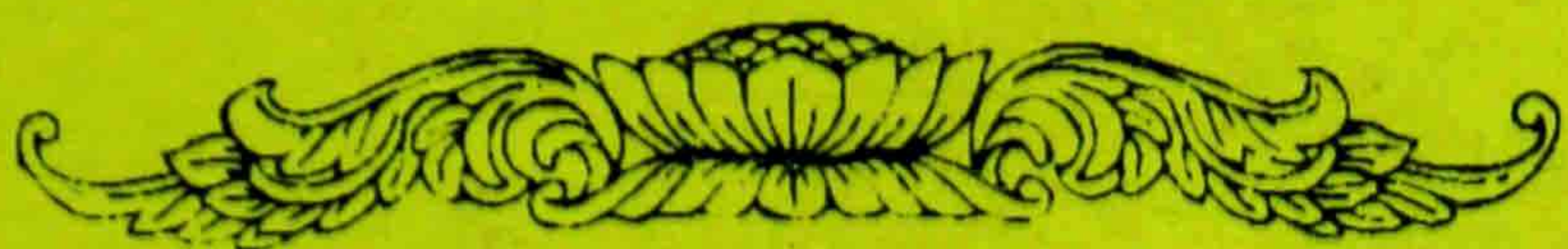

(ဂါထာ - ပါဠိ၊ ပါဠိ - အနုကံ၊ အဓိပ္ပာယ်)

စတုရာရက္ခရူပဿကျမ်း

ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေမြို့နယ်၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊

မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမကျောင်းတိုက်

(ဗုဒ္ဓ-၀၀-၅၄၉၇၅၄)

နိုင်ငံတော် သြဝါဒစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တ ဉာနိန္ဒ

(သီရိလင်္ကာ-သီဟိုဠ်)

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဓေခိုင်းတိုက်တွန်းချက် အမိန့်အရ၊

အနုကံမြန်မာပြန်ဆိုသူ

အရှင်ပညာသီရိဘိဝံသ

မင်္ဂလာဗိမာန်ကျောင်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်

မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးမြို့

စီစဉ်ပူဇော်သူ-ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)

ဦးအောင်ကြီး (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)

(သာသနာ-၂၅၄၃)၁၃၆၁-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်၊ ၂၄. ၉. ၉၉။(သောကြာနေ့)

၂၄၇၄၄
(ဂါထာ - ပါဠိ၊ ပါဠိ - အနုကံ၊ အဓိပ္ပာယ်)

စတုရာရက္ခရူပဿကျမ်း

ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေမြို့နယ်၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊

မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမကျောင်းတို့က်

(ဇွန်-၀၀-၅၇၉၇၅၇)

နိုင်ငံတော် သြဝါဒစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တ ညှိန်

(သီရိလင်္ကာ-သီဟိုဠ်)

သရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝေခိုင်းတိုက်တွန်းချက် အမိန့်အရ၊

အနုကံမြန်မာပြန်ဆိုသူ

အရှင်ပညာသီရိဆိဝံသ

မင်္ဂလာဗိမာန်ကျောင်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်

မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးမြို့

စိစဉ်ပူဇော်သူ-ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)

ဦးအောင်ကြီး (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)

(သာသနာ-၂၅၄၃)၁၃၆၁-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်၊ ၂၄. ၉. ၉၉၊ (သောကြာနေ့)

ပါဝင်ကုသိုလ် ရယူနိုင်ကြပါသည်။

(၂)

အရှင်ပညာသိရိဘိဝံသ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အားလုံးဆွေမျိုးတွေချည်းပဲ

နသော ဘိက္ခုဝေ သတ္တော သုလဘရူပေါ၊
ယောနမာတာ ပိတ ဘူတ ပုဗ္ဗောဣမိနာ
ဒိဃေနအဒ္ဓုနာ။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ အနမတဂ္ဂသုတ်)

ဤလောကရှိ သတ္တဝါတို့တွင် မိမိနှင့်အဆွေအမျိုး မတော်စပ်
ခဲ့ဘူးသော သတ္တဝါဟူ၍မရှိ။ သို့အတွက် အမျိုးအဆွေ ဖြစ်သော
သတ္တဝါချင်းအတူတူ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာထားကြပါ။ မညှဉ်း
ဆဲကြပါနှင့်။ မသတ်ဖြတ်ကြပါနှင့်။ မိမိအသက်ကို မိမိချစ်သကဲ့သို့
သူ့အသက်ကို ချစ်ပါ။

(မြန်မာပြန် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်)

စားသူမရှိရင်၊ သတ်သူ ဘယ်ရှိတော့မှာလဲ။ ဖြစ်နိုင်ရင် သတ္တဝါ
တွေရဲ့ အသားကို မစားတဲ့အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် အကျိုး၊ စားလို့
ရရှိလာမယ့်အပြစ်တွေကို လေ့လာသိရှိပြီး ကြိုးစားကျင့်ကြံ
အားထုတ် ကြဖို့ ကောင်းနေပြီ။

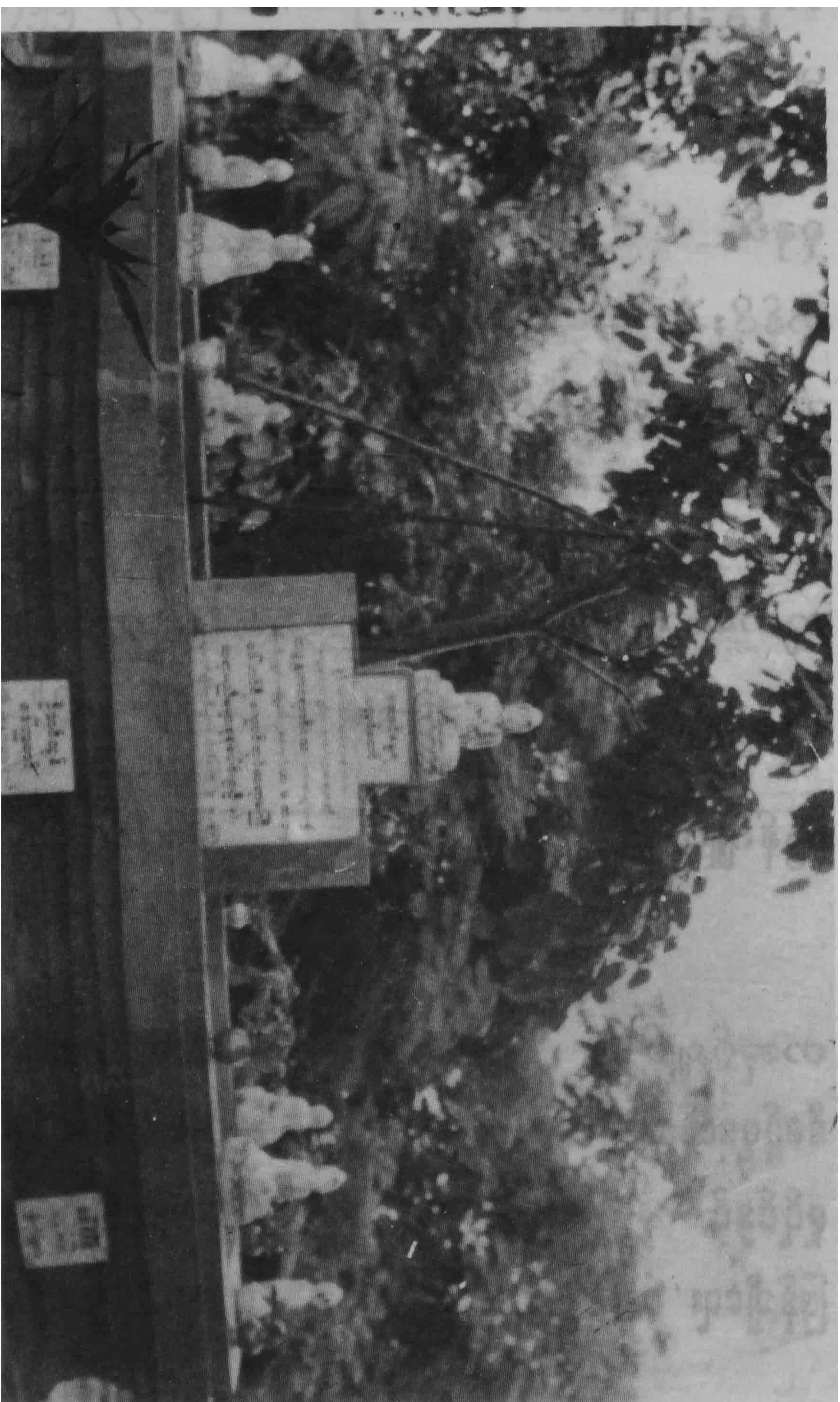
အဘိဓဇ အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တ ဝိနယ

သာမညဇောဓိက္ခရာဇောဓိက္ခိက

၂၄. ၉. ၉၈၊ ကြာသာပတေးနေ့က စိုက်ထူလိုက်သော
ဓမ္မစေတီ ကျောက်စာ ကမ္ပည်းမှ ကူးယူဖော်ပြပါသည်။

အောင်ဘုန်းပွင့်တောင်မှ ရှေ့သော လင်းလွန်းမဟာဗောဓိပင် (ရာဇာရတန သတ္တဟ)၊
 ပလ္လင်နှင့်တကွ ဘုရား ၉-ဆူကို စွယ်တော်မြတ်စေတီတော်၊ တောင်ဖက်မှ၌ အဝင်တွင်
 ၉-၉-၉၉ ရက်နေ့က နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
 နာဂလုံဏ်ဂူဆရာတော်အား အမျိုးထား၍- ဦးထွန်းအောင်+ဒေါ်စန်းစန်းမြင့်ဌေး မိသားစုနှင့်
 ဆရာ ကြီး၊ ဆရာ ၉-ဦးတို့က စိုက်ထူ၊ လှူဒါန်းရေစက်ချ ပူဇော်အောင်မြင်သည်။

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

တမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၅၁၇/ ၉၉(၈)
မျက်နှာပိုးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၄၃၄/၉၉ (၈)
အကြိမ်၊ အရေအတွက်	- ပထမအကြိမ်၊ ၁၀၀၀
ခုနှစ်	- ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
တန်ဖိုး	- ၁၅၀-ကျပ်
မျက်နှာပိုးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်	- ဦးသန်းလွင် (၀၅၅၈၇) ရွှေလင်းယုန်အောင်ဆက် အမှတ် (၅၁) ရေကျော်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်။
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးအောင်ကြီး (ရွှေပုရပိုက်စာပေ) အမှတ် (၅)၊ တင့်ဆန်းလမ်း၊ ဝတ္ထလမ်း၊ ရန်ကုန်။
ကွန်ပျူတာစာစီ	- Orchid Computer Centre စာစီ၊ စာရိုက်၊ Service & (Training) (ကမ္ဘာအေး)
စာအုပ်ချုပ်	- Sky Lights
စီစဉ်ပုံနှိပ်သူ	- ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးဝညာဘွဲ့)
မူပိုင်နှင့်	- ဦးအောင်ကြီး (စိုက်ပျိုးရေးဝညာဘွဲ့)
ဖြန့်ချိရေး	အမှတ် (၁၀၀)၊ အခန်း (၉)၊ ဝထမထပ်၊ နန္ဒဝန်ထမ်း၊ ဓထုန်း (၁၁၂၀၁) ရန်ကုန်မြို့၊ အိမ်စုန်း-၀၁-၅၄၃၇၂၃၊

စတုရာ ရက္ခ ရွပွယ်ကျမ်း
(ဂါထာ-ပါဠိ၊ ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်)

မာတိကာ

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ထေရပတ္တိအကျဉ်း..... ၈

(၁) ပွားမြင်တော်မူခြင်း..... ၈

(၂) ရှင်-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း..... ၈

(၃) စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူခြင်း..... ၉

(၄) သာသနာရေး အားပေးဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း..... ၁၀

(၅) သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် သီတင်းသုံးခဲ့သည့် မြို့ရွာများ..... ၁၀

(၆) သီရိလင်္ကာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသား

ပြုစုခဲ့သည့်ကျမ်းစာများ..... ၁၁

နိဒါန်း

၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားများရခြင်းအကျိုး..... ၁၆

၂။ မေတ္တာ ပွားများရခြင်းအကျိုး..... ၁၉

(က) ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် စရိုက်..... ၂၀

၃။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများရခြင်းအကျိုး..... ၂၁

၄။ မရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများရခြင်းအကျိုး..... ၂၃

၅။ စတုရာရက္ခ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် သီရိလင်္ကာ..... ၂၃

၆။ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်..... ၂၅

မာတိကာ

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၇ ။	စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း	၂၅
၈ ။	စတုရာ ရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း (ပါဠိတော်)	၃၁
	(က) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ (ဂါထာ-ပါဠိ)	၃၁
	(ခ) မေတ္တာ နုဿတိ ဘာဝနာ (ဂါထာ-ပါဠိ)	၃၂
	(ဂ) အသုဘါ နုဿတိ ဘာဝနာ (ဂါထာ-ပါဠိ)	၃၃
	(ဃ) မရဏါနုဿတိ ဘာဝနာ (ဂါထာ-ပါဠိ)	၃၃
	(င) အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုနိ (ဂါထာ-ပါဠိ)	၃၄
	(ကက) ဗုဒ္ဓ နုဿတိဘာဝနာ (ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်)	၃၇
	(ခခ) မေတ္တာ နုဿတိဘာဝနာ (ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်)	၅၂
	(ဂဂ) အသုဘါ နုဿတိဘာဝနာ (ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်)	၅၉
	(ဃဃ) မရဏာ နုဿတိဘာဝနာ (ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်) ..	၆၇
	◆ နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဘောဒနိကျမ်းမှ သေခြင်းတရားပွားများပုံ	၇၆
	(ငင) အဋ္ဌသံဝေဂ ဝတ္ထုနိ (ပါဠိ-အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်)	၇၈
	◆ ဗုဒ္ဓ ပဏာမ (ပါဠိ-အနက်)	၈၃
	◆ ဓမ္မ ပဏာမ (ပါဠိ-အနက်)	၈၈
	◆ သံဃ ပဏာမ (ပါဠိ-အနက်)	၉၁
	◆ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လေ့ရှိသော ဆွမ်းတော်၊ ရေချမ်းတော်၊ ပန်းတော်၊ ဆီမီးတော်၊ အမွှေးတိုင်၊ ဆေးပစ္စည်းကပ်၊ ဆုတောင်းဂါထာနှင့် ရေစက်ချက်အမျှဝေ	၉၅

မာတိကာ

စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

(က) ဆွမ်းတော်ကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၉၅
(ခ) ဆွမ်းတော်ကပ်ဆုတောင်း (ပါဠိ-အနက်)	၉၆
(ဂ) ရေချိုးတော်ကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၉၇
(ဃ) ရေချိုးတော်ကပ် ဆုတောင်း (ပါဠိ-အနက်)	၉၇
(င) ပန်းတော်ကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၉၈
(စ) ပန်းတော်ကပ်ဆုတောင်း (ပါဠိ-အနက်)	၉၉
(ဆ) ဆီမီးတော်ကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၀
(ဇ) အမွှေးတိုင်ကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၁
(ဈ) ဆေးပစ္စည်းကပ် (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၂
◆ သီဟိုဠ်-သီရိလင်္ကာဆုတောင်းဂါထာ (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၃
◆ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီး	
ဆုတောင်းဂါထာ(ပါဠိ-အနက်)	၁၀၄
◆ သီဟိုဠ် ရေစက်ချအမျှဝေ (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၅
◆ အပြစ်ရှိက ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်း (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၅
◆ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန်အောင်ဆုပန် (ပါဠိ-အနက်)	၁၀၈
◆ အေးငြိမ်းရာ စစ်မှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်သာ စခန်းဆီသို့	၁၀၉
◆ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သည့်အခါ၊ ကယ်တင်ရှင်ကိုရှာ	
ချမ်းသာဖို့ရေး၊ စဉ်မနွေး (အသိဖြင့်) စစ်မှန်သူကိုရွေး	၁၁၅
◆ ပါဝင်ကုသိုလ် ရယူနိုင်ကြပါသည်	၁၂၃

မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထေရုပတ္တိအကျဉ်း

(၁) ဖွားမြင်တော်မူခြင်း

ဆရာတော် လောင်းလျာသည် ရန်ကုန်တိုင်း၊ သန်လျင်မြို့၊ မြို့ဟောင်းဈေးတန်းရပ်နေ ကားအင်ဂျင်နီယာ ဦးစံသူ-ဒေါ်ဖွားရှင်တို့ မှ ၁၂၇၆-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့် ကျော် ၁-ရက်၊ အင်္ဂါနေ့၊ ၁၉၁၄-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဖွားမြင်တော်မူပါသည်။

(၂) ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် အသက် ၁၆-နှစ်အရွယ် ၁၂၉၂-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၁-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် သန်လျင်မြို့၊ ပထမဘုံပျံဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တသုဇာတ အရှင်မြတ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်ဦးစံသူ-မယ်တော် ဒေါ်ဖွားရှင်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ ရှင်ဉာနိန္ဒဖြစ်ပါသည်။

၁၂၉၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် ခရမ်းမြို့၊ ဓမ္မကာရာမ ရွှေကျင်ကျောင်းသစ်တိုက် သိမ်တော်ကြီးဝယ် ပထမဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခရမ်းမြို့၊ မြေပိုင်ရှင် ဦးတင်+ဒေါ်စုတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူသည်။

(၃) စာပေပရိယတ္တိသင်ကြားဆည်းပူးတော်မူခြင်း

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ဘုံပျံကျောင်း တိုက်အုပ် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ကဝိထံတွင် အခြေခံကျမ်းစာများကို သင်ကြားပြီး နောက် ခရမ်းမြို့၊ ဓမ္မကာရာမ ရွှေကျင်ကျောင်းသစ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယ၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဥေယျ၊ တိုက်ကြပ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဆန္ဒ၊ စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ကုန္ဒာသဘ၊ ဘဒ္ဒန္တ ပုည၊ အဘိဓမ္မာ ဝိဘာဝနီ ဋီကာကျော် ယောဇနာကျမ်းပြု ဘဒ္ဒန္တ ဉာနိန္ဒာသမ (ဆရာကြီး ဦးစံအောင်)၊ ကျိုက်လတ်မြို့၊ ပစ္ဆိမာရုံ မဟာရွှေကျင်တိုက် သတ္တမရွှေကျင်နိကာယ ဥက္ကဋ္ဌ၊ သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကေလာသ၊ စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒက နှင့် ဘဒ္ဒန္တနာရဒါဘိဝံသစသော စာချဆရာတော်အသီးသီးထံ၌ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာစသော ကျမ်းဂန်များကို နည်းစုံအောင် သင်ကြား

တော်မူခဲ့ပါသည်။

(၄) သာသနာရေးအားပေးဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း

ဆရာတော်သည် ရဟန်း(၁၀)ဝါအရတွင် ခရမ်းမြို့ ဓမ္မိကာ ရာမရွှေကျင် ကျောင်းသစ်သို့ ပြန်ကြွတော်မူပြီး စာသင်သားတို့အား ၈-နှစ်တိုင်တိုင် စာပေပို့ချ ခဲ့လေသည်။ ရဟန်း ၁၈-ဝါအရ ၁၉၅၂-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၉)ရက်နေ့တွင် သီရိ လင်္ကာနိုင်ငံသို့ ကြွတော်မူပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သီရိလင်္ကာလူမျိုးတို့အား ဗုဒ္ဓ တရားတော်များကို သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် လပြည့်၊ လကွယ်နေ့တိုင်း ကိုလံဘို၊ ဂေါလ်မြို့ စသည်မြို့များ၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

(၅) သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် သီတင်းသုံးခဲ့သည့် မြို့ရွာများ

၁။ ကိုလံဘို မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမယ၊

၂။ နူဂေဂိုဓ သီရိဓမ္မာရာမယ၊

၃။ မဟိန္ဒတလေ့ ကာလုဒိယပေါကုဏ၊

၄။ မာတလေ့ ပါလေပေါလ သေနာသန၊

၅။ မဟာနုဝရ (ကန္တီ) ဆေနာနာယ ကာရာမယ၊

၆။ ကလပလုဝါဝ တပေါဝနာရာမယ၊

၇။ မာတရ ဥဒုကာဝေ ဝဇိရာ ရာမယ၊

၈။ ဒိယတလာဝ ဉာဏာရာမ ဝိဝေကာရာမယ၊

၉။ ဥတုရု တလာလ သန္တိ ဝိဝေကာရာမယ၊

၁၀။ ဒေါဒန်းဒူဝ ပေါလဂဿဒူဝ သေနာသန၊

၁၁။ ဂေါလ်မြို့ဝဲကုဏဂေါဓဓမ္မာယတန- မြန်မာကျောင်း၌
၂၅-နှစ်တိုင် အောင်သီတင်းသုံးခဲ့ပါသည်။

ဒေဟိဝလ။ ဟက္ကမန။ ဒေဏဂမ။ ဝလသမူလ နာရန်ဂမူ-
အစရှိသော ဌာနတို့၌ သီတင်းသုံးလျက် အနှစ် (၄၁)နှစ်တိုင်အောင်
သီရိလင်္ကာနိုင်ငံဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့အား ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို
သင်ကြားပေးခဲ့ပါသည်။

(၆) သီရိလင်္ကာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားပြုစုခဲ့သည့် ကျမ်းစာများ

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် သီတင်းသုံးခိုက်မြန်မာဘာသာမှ
သီရိလင်္ကာဘာသာသို့ တပည့်ဖြစ်သူ နာဥယနေ အရိယဓမ္မထေရ်နှင့်
တွဲဖက်၍ အောက်ပါကျမ်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

၁။ ယမိုက် (၁၀)ကျမ်းအရကောက်ကို သီရိလင်္ကာဘာသာဖြင့်
ပြန်ဆိုရိုက် နှိပ်ခြင်း၊

၂။ မဟာစည်ဆရာတော်၏ ဝိပဿနာရူပဖွယ်ကျမ်းကို

သီရိလင်္ကာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခြင်း၊

၃။ မဟာစည် ဆရာတော်၏ တရားအားထုတ် ရသည့် အကြောင်း ကျမ်းစာ အုပ်ကို သီရိလင်္ကာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆို ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊

၄။ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဌာန နယူပဒေသကျမ်းကို သီရိလင်္ကာ ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုရိုက်နှိပ်ခြင်း၊

၅။ ဘဒ္ဒန္တနာရဒါဘိဝံသ၏ မြန်မာပြန်သဂြိုဟ်ကျမ်းကို သီရိလင်္ကာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်း၊

၆။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ဝီထိသုံးချက်စုကို သီရိလင်္ကာ ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခြင်း-စသော ကျမ်းစာများကို သီရိလင်္ကာ ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားပြုစု ခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ဆရာတော်သည် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်၊ ခမာ၊ ဇာဂရိယ စသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသဖြင့် သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံရှိ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် သူတော်စင် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၏ ရိုသေလေးစား ကြည်ညိုမှုကို အထူးခံယူခဲ့ရပါသည်။

၁၃၅၄ (၁၉၉၃)ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရက လှူဒါန်း ဆက်ကပ်သော “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်

တော်"ကို အလှူခံရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိသည့်အချိန်တွင် သက်တော် (၇၇)နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၅၇)ဝါ ရရှိပါပြီ။ ထိုသို့ သက်ရွယ်တော်ကြီးရင့်ပြီဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင် တပည့်ဒကာ+ဒကာမအပေါင်း၊ ဆွေမျိုးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့က လျှောက်ထားတောင်းပန်လေသောကြောင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့် ကျောင်းဒကာ+ကျောင်း အမများ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းကြသော ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေမြို့နယ်၊ နတ်ချောင်းရပ်၊ မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမကျောင်းတိုက်၌ ၁၉၉၄-ခုနှစ်မှစတင်၍ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကာ ပြည်တွင်း-ပြည်ပ သာသနာပြုတော်မူလျက် ရှိပါသည်။ ဆရာတော်သည် အသက် ၂၄-နှစ်အရွယ်မှစ၍ ယခုအချိန် (သက်တော် ၈၅-နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၅-ဝါထိ) ဘေးမဲ့သက်ပယ် ဘုဉ်းပေး တော်မူပါသည်။ ဆီမပါစားတော်ပဲပြုတ်၊ သင်္ဘောသီးတို့မျှဖြင့်လည်း လျောင့်ရဲ တင်းတိမ်တော်မူသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ပြင်းပြသောဆန္ဒတော်မှာကား- သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၌ ဤစတုရာရက္ခတရားများ ထွန်းကားပြန့်ပွား ကျင့်ကြံအားထုတ် နေကြသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း စတုရာရက္ခတရားများ ထွန်းကားပြန့်ပွား ကျင့်ကြံအားထုတ် နိုင်ကြစေရန်

(၁၄)

အရှင်ပညာသီရိဘိဝံသ

စိတ်ရည်သန်၍ “ဤစတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုဖွယ်ကျမ်း”ကို ပါရမီ
ဖြည့်သည့်အနေဖြင့် ရေးသားပူဇော်ကာ ဦးအောင်မြင့်ထွန်း
(စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)၊ ဦးအောင်ကြီး(စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)တို့၏
စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် ဓမ္မဒါနအဖြစ် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အရှင်ပညာသီရိဘိဝံသ

(အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

သကျသီဟနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ၊
(တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းနှင့်
ပါရာဇိကဏ် ဝိဇယဒီပနီကျမ်းပြုအဖွဲ့ဝင်)
မင်္ဂလာဗိမာန်ကျောင်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်
မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးမြို့။

သာသနာ-၂၅၄၃ ခုနှစ်၊

၁၃၃၆၁-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁)ရက်၊

၁၂-၈-၉၉၊ ကြာသပတေးနေ့။

နိဒါန်း

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်ခဲ့သော နိကာယ်ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ အလုံးစုံတို့၏ အဆီအနှစ်စု အမြူတေ ရတနာများ ဖြစ်ကြသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ရရာရကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများကို ရေးသား စီရင်ထားကြသည့် ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ် ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းများသည် ခေတ်အလိုက် ပေါ်ပေါက်၍လာခဲ့ကြသည်။

ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကျမ်းများတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော် စင်များအတွက် နှစ်သက်ဖွယ်အကောင်းဆုံး၊ အလွယ်ကူဆုံး၊ အရိုးရှင်းဆုံး၊ အကျဉ်းဆုံးကျမ်းမှာ “စတုရာရက္ခရူပဗျူဟာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း”ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စတုရာရက္ခဟူသည် အာရက္ခိယ၊ တေစိတ္တံ၊ တောဟိတိ၊ အာရက္ခာ၊ စတသော၊ အာရက္ခာ၊ စတုရာ ရက္ခာ-ဝိဂြိုဟ်အရ ကောက်ပင်စပါးသီးနှံကို စားတတ်သောနွားကို ကောက်နှံစပါးမစားနိုင် အောင်စောင့်ရှောက်တတ်သော နွားကျောင်း သားကဲ့သို့ မိမိ၏စိတ်ကို လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်သို့ မသွားအောင် စောင့်ရှောက်ထားကြောင်း၊ ဘာဝနာတရားလေးပါးကို စတုရာရက္ခ-ဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ ထိုစတုရာရက္ခလေးပါးတို့ဟူသည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊

မေတ္တာနုဿတိ၊ အသုဘာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ ဟူသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားများ ဖြစ်ကြသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (နှာ-၉၄)၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမှ တစ်ပါး၊ မေတ္တာနုဿတိ၊
အသုဘာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသုံးမျိုးကို အလုံးစုံသော
ရဟန်းကိစ္စ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ၌ ရှေးဦးစွာအလိုရှိအပ်သော
ကြောင့် သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟူ၍ ခေါ်လေသည်။ ခုဒ္ဒကသိက္ခာ၌မူ
လေးပါးလုံးကို စတုရာရက္ခ-ဟု ပြဆိုထားခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို
လည်း သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ထည့်သွင်းသင့်ကြောင်း ရှေးဆရာတော်
ကြီးများ မိန့်တော်မူကြသည်။ သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရ
ဖြစ်သောသီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးအမြတ်တရားတို့ကို
လိုလားသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤစတုရာ ရက္ခလေးပါးဘာဝနာ
တရားတို့ကို နေ့ညဉ့်မခြား ပွားများအားထုတ်သင့်ကြပေသည်။
အဘယ့်ကြောင့်ဟူမူ - စတုရာရက္ခတရား လေးပါးတို့ကိုပွားများ
အားထုတ်ခြင်းဖြင့် အောက်ပါအကျိုးတရားထူးများကို ရရှိ ခံစားရမည်
ဖြစ်ပါသည်။

၁။ **ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားများရခြင်းအကျိုး**

ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ကို ပွားများသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် -

(က) ရာဂစသောကိလေသာရန်သူတို့ မနှိပ်စက်နိုင်ခြင်း၊

- (ခ) စိတ်ထားဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊
 - (ဂ) ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း၊
 - (ဃ) သဒ္ဓါသတိပညာ-စသောတရားများတိုးပွားခြင်း၊
 - (င) နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊
 - (စ) ဆင်းရဲဒဏ်ကို သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
 - (ဆ) မိမိခန္ဓာကိုယ်သည် စေတီသဖွယ်ပူဇော်ခံထိုက်ခြင်း၊
 - (ဇ) ဘုရားရှင်နှင့်အတူတကွ နေရသလိုဖြစ်ခြင်း၊
 - (ဈ) မကောင်းမှုပြုရမှာ ရှက်ကြောက်ခြင်း၊
 - (ည) ဘုရားအရာ၌ စိတ်ညွတ်ခြင်း၊
 - (ဋ) သေသည့်ကာလ သုဂတိဘဝ လားရခြင်းဟူသော
- (၁၁)ပါးအကျိုး တရားများကို ရရှိကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၂၀၆)

ထိုမှတစ်ပါး မေတ္တာဟူသည် သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားချမ်းသာကို လိုလားသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဒေါသစေတသိက် ပင်တည်း။ ယင်းမေတ္တာသည် သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ သတ္တဝါတို့ ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကပ်၍ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ရန်ငြိုးကို ဖျောက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ယောဂီညာဏ်အား ရှေ့ရှုထင် တတ်၏။ သတ္တဝါတို့ ဖြတ်နိုးဖွယ်အဖြစ်ကိုရှုသော ယောနိသော

မနသိကာရလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ (အ၊ ဌိ၊ ၁၊ ၂၃၇။)

မေတ္တာကို ပွားများလိုသူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာဒေါသ၌ အပြစ်ကို သည်းခံခြင်း၌ အကျိုးကို ရှုဆင်ခြင်ရမည်။ မချစ်မနှစ်သက် အပ်သော ‘အပ္ပိယ’ပုဂ္ဂိုလ်၊ အလွန်ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော ‘အတိပိယ’ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချစ်သည်လည်းမဟုတ် မုန်းသည်လည်းမဟုတ်သော အလယ်အလတ်သဘောရှိသော ‘မဇ္ဈတ္တ’ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိမိ၏ရန်သူ ဖြစ်သော ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤလေးဦးတို့၌ ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားအပ်။ ထိုမှတစ်ပါး လိင်မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌ သီးသန့်ပိုင်းခြား မေတ္တာပွားလျှင် ရာဂဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် လိင်မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌ သီးသန့်ပိုင်းခြား၍ မေတ္တာမပွားအပ်။ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာပွားများလျှင် အပ္ပနာစာရန်၊ ဥပစာရစာရန် မဖြစ်တတ်။ ထို့ကြောင့် သေသောပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း မေတ္တာမပွားအပ်။

ရှေးဦးစွာ “အဟံ သုခိတော ဟောမိ= ငါချမ်းသာသော ကိုယ် စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရလို၏” ဟုစသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာပွားများရမည်။ မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားများမှသာလျှင် အခြားသော သတ္တဝါများအပေါ်၌ ကိုယ်ချင်းစာတရားဖြင့် မေတ္တာထားနိုင်ပေလိမ့်မည်။ မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာပို့သပွားများပြီးနောက်မှ ဆရာသမား စသည်တို့ကို မေတ္တာပို့သပွားများရမည်။ ထို့နောက် အတိပိယ ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝေရီစသည်ဖြင့် မေတ္တာပို့သပွားများရမည်။

။ မေတ္တာပွားများရခြင်းအကျိုး

မေတ္တာပွားများလျှင်-ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်ရခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ နိုးရခြင်း၊ အိပ်မက်ဆိုးမမြင်မက်ခြင်း၊ လူတို့၏ချစ်ခင် နှစ်သက်မှု ကိုခံရခြင်း၊ နတ်ဘီလူးတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုခံရခြင်း၊ နတ်တို့ အစောင့်အရှောက်ကို ခံရခြင်း၊ မီးဘေး၊ အဆိပ်ဘေး၊ လက်နက်ဘေး တို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်း၊ လျင်စွာ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း၊ မျက်နှာအဆင်း ကြည်လင်ခြင်း၊ မတွေမဝေ သေရခြင်း၊ စုတေပြီးနောက် ဗြဟ္မာပြည် သို့ လားရောက်ရခြင်း-ဟူသော အကျိုး (၁၁)မျိုးကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် အသုဘဘာဝနာဟူသည် မတင့်မတယ် ရွံစဘွယ် ဖြစ်သော နိမိတ် အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းတည်း။ ယင်းအသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းသည် (၁) ဥဒ္ဓုမာတက = ဖူးဖူး ရောင်ထ မလှရုပ်သွင် အမြင်ဆိုးဝါးသော အကောင်ပုပ်၊ (၂) ဝိနီလက = ဖောက်ပြန် ညိုပုပ် စက်ဆုတ်ရွံရှာဖွယ် ကောင်းသော အကောင်ပုပ်၊ (၃) ဝိပုဗ္ဗက = ယိုစီးလိမ်းကျံသော ပြည်ပုပ်တို့ဖြင့် စက်ဆုတ်ဖွယ်အကောင်ပုပ်၊ (၄) ဝိစ္ဆိဒ္ဓက = နှစ်ပိုင်း ပြတ်နေသော စက်ဆုတ်ဖွယ်အကောင်ပုပ်၊ (၅) ဝိက္ခာယိတက = အထူးထူး အပြားပြား ကျီးခွေးတို့စား၍ စက်ဆုတ်ဖွယ်ကောင်းသော အကောင်ပုပ်၊ (၆) ဝိက္ခိတ္တက = အထူးထူးအပိုင်းပိုင်းအားဖြင့် ပစ်လွှင့်ချထားအပ်သော စက်ဆုတ် ဖွယ်ကောင်းသော အကောင်ပုပ်၊

(၇) ဟတဝိက္ခိတ္တက = လက်နက်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ ပစ်လွှင့်အပ်သော စက်ဆုတ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်၊ (၈) လောဟိတ = သွေးအလိမ်းလိမ်း ပေကျံလျက် စက်ဆုတ်အပ်သော အကောင်ပုပ်၊ (၉) ပုဠဝက = ပိုးလောက်ပြည့်လျှံ အော့အန်ဖွယ်ဖြစ်သော အကောင်ပုပ်၊ (၁၀) အဋ္ဌိက = စက်ဆုတ် ဖွယ်ရာ အရိုးစုသာ ဖြစ်သော အကောင်ပုပ်-ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနိမိတ် (၁၀)မျိုးရှိသည်။

(က) ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်စရိုက်။ ။ ထို အထက်တွင်ပြဆိုခဲ့သည် ၁၀-မျိုးသော အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတရားများသည် ရာဂစရိုက်များသူအား လျှောက်ပတ်၏။ ထိုတွင် ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘသည် ပုံပန်းသဏ္ဌာန် ၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြသောကြောင့် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကို တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်သည်။ ဝိနီလကအသုဘသည် အရေအဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးပုံကို ပြသသောကြောင့် ကိုယ်အရေအဆင်း လှပခြင်းကို တပ်မက်သူအားလျှောက်ပတ်၏။ ဝိပုဗ္ဗကအသုဘသည် ပုပ်နံ့ လျောင်းလျောင်း မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်ကို ပြသသောကြောင့် မွေးကြိုင်သော ကိုယ်အနံ့၌ တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကအသုဘသည် ကိုယ်တွင်း၌ အပေါက်အခေါင်းရှိသည်ကို ပြသောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာကျစ်လစ်သိပ်သည်းမှုကို တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ ဝိက္ခာသိတကအသုဘသည် အသားစု အသား

စိုင်း၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြသောကြောင့် သားမြတ်စသည့်ကိုယ်အင်္ဂါ၌ စုန့်စုန့်မိမိ၊ နှစ်လိုစလို အိအိစက်စက် နှစ်သက်စဖွယ် အသားစု အသားစိုင်း၌ တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ ဝိက္ခိတ္တက အသုဘ သည် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ထိုမှ ဤမှ ကြွပျံ့ နေသည်ကို ပြသော ကြောင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကို တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ ဟတဝိက္ခိတ္တကအသုဘသည် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ပြေပြစ်ချောမွေ့သော အဆက်အစပ်ရှိသည်အဖြစ်၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြသောကြောင့် ချောမော ပြေပြစ်သော ကိုယ်အင်္ဂါအချိုးအဆက် ရှိသည်ကို တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ လောဟိတက အသုဘ သည် စက်ဆုတ်ဖွယ်သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံနေသည်ကို ပြသောကြောင့် တံဆာအဆင်းလှပခြင်းကို တပ်မက်သူအား လျှောက်ပတ်၏။ ပုဠာဝကအသုဘသည် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ပိုးမျိုး ရှစ်ဆယ်တို့နှင့် ဆက်ဆံ နေသည်ကို ပြသောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ၌ တပ်မက်သူအား လျှောက် ပတ်၏။ အဋ္ဌိကအသုဘသည် အရိုးတို့၏ စက်ဆုတ်ဖွယ်အဖြစ်ကို ပြသောကြောင့် သွားတို့၏ ကောင်းခြင်း၌ တပ်မက်သူအား လျှောက် ပတ်၏။

၃။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများရခြင်းအကျိုး

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း ပွားများရခြင်းဖြင့် ရာဂစသော

ကိလေသာ အညစ်အကြေးများကင်းစင်၍ စေတိယတောင်၌ နေသော မဟာတိဿ မထေရ်ကြီးသည် အနုရာဓမြို့သို့ ကြွသွားစဉ် လမ်းခရီးအကြား၌ ပြုံးရယ်ပြသော မာတုဂါမတစ်ဦး၏ သွားကို မြင်သဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး ဆက်စပ်လျှက် အရိုးစုရုပ်သွင် ထင်မြင်ကာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသကဲ့သို့ ကိလေသာကင်းကွာ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၁၈၈။)

ထိုမှတစ်ပါး-မရုဏနုဿတိ-၌ မရုဏအရကား တစ်ခုသော ဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်၏ ချုပ်ပြတ်ခြင်းဟူသော မရုဏကို ယူရမည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပြတ်ခြင်းသည် သမုစ္ဆေဒမရုဏ မည်၏။ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတရား တို့၏ ခဏမစဲတဖွဲဖွဲ ချုပ်ပျက်ခြင်းသည် ခဏိကမရုဏမည်၏။ သစ်ပင်သေ၏။ သံသေ၏။ ပြဒါးသေ၏ အစရှိသည်ဖြင့် သမုတ် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော မရုဏသည် သမ္မုတိမရုဏမည်၏။ ထိုမရုဏ သုံးမျိုးကို ဤ၌ အလိုမရှိအပ်။ တစ်ဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ်၏ ချုပ်ပြတ် ခြင်းဟူသော မရုဏကို အလိုရှိအပ်၏။ ဤတစ်ဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေအစဉ် ချုပ်ပြတ်ခြင်း ဟူသော သေခြင်းမရုဏကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် အောက်မေ့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပွားများခြင်းသည် မရုဏနုဿတိဘာဝနာမည်၏။

၄။ မရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများရခြင်းအကျိုး

မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများသောယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌မမေ့မလျော့ခြင်း၊ အလုံးစုံဘဝဂတိတို့၌ မမေ့လျော်ခြင်း ‘အနဘိရတိသညာ’ ကိုရခြင်း၊ အသက်၌ ငြိကပ် တွယ်တာမှု ‘နိကန္တိတဏှာ’ကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊ မကောင်းမှု စက်ဆုတ် ခြင်း၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း မများဘဲ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၌ ဝန်တိုမှု ကင်းခြင်း၊ ‘အနိစ္စသညာ ဒုက္ခသညာ၊ အနတ္တသညာတို့ ထင်မြင်ခြင်း၊ မကြောက်မရွံ့ မတွေမဝေသေရခြင်း၊ ဤဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်မရသေးသော် သေသည့်နောက်၌ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရခြင်းဟူသော အကျိုး တရားများကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၁။ ၂၃၀)

၅။ စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် သီရိလင်္ကာ

ဤစတုရာရက္ခ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပါဝင်သော ပါဠိဂါထာများသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ (၅)နိုင်ငံတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သော သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံ၌ ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူပြည်သားအားလုံး အမြဲတမ်း ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈယ်သော သီဟိုဠ်ဂါထာများ ဖြစ်လေသည်။ သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံတွင် နံနက်နှင့် ညနေအချိန်တို့၌ နိုင်ငံတော် အသံလွှင့် ရုံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားတို့မှ စတင်လွှင့်သည့်အခါ-

-သာသနာသက္ကရာဇ် (ရောက်ရှိနေသည့်ခုနှစ်)

-()သက္ကရာဇ် (ရောက်ရှိနေသည့်ခုနှစ်)

-ခရစ်သက္ကရာဇ် (ရောက်ရှိနေသည့်ခုနှစ်) တို့ကို ရှေးဦးစွာ
ကြေညာသည်။ ပြီးနောက် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာ
အနန္တော အနန္တ (၅)ပါးကို ပြသ၍ သီရိလင်္ကာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များသည် တညီတညွတ်တည်း နေ့စဉ်
ရှိခိုးပူဇော်ကြသည်။ ငါးပါးသီလတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြ
သည်။ ထို့နောက် နံနက် တစ်ကြိမ်၊ ညဉ့်ကြိမ် ၅-မိနစ်ခန့်
အလှည့်ကျသံဃာတော်က ဝေနေယျသတ္တဝါများကို ပူဆွေးသောက
ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ စိတ်ဆင်းရဲ-ကိုယ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခများမှ လွတ်ကင်း
ချမ်းသာ အေးငြိမ်းရာ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော တရားရေအေး
အမြိုက်ဆေးကို ဟောညွှန်ပြသ သည်။ မြန်မာပြည်၌ ပရိတ်ကြီး
(၁၁)သုတ်ကို ရွတ်ဆိုပူဇော်ကြ သကဲ့သို့ သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံ၌
ဘုရားဂုဏ်တော်၊ တရားဂုဏ်တော်၊ သံဃာဂုဏ်တော်များ ရွတ်ဆို
ပူဇော်ကြ၍ ဤစတုရား ရက္ခတရား များကို နေ့စဉ်ပွားများ အားထုတ်
ကြလေသည်။ ထို့နောက် ဤစတုရား ရက္ခကျမ်း၏ နောက်ဆက်တွဲ၌
ပါရှိသော ဂါထာများကိုရွတ်ဆို၍ ဆွမ်းတော်၊ ရေတော်၊ ပန်းတော်၊
ဆီမီးတော်၊ အမွှေးတိုင်ဆေးများ ကပ်လှူပူဇော် ဆုတောင်းကြ လေသည်။

၁။ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်

ဤကျမ်းလာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာ၊ အသုဘ
ဘာဝနာ၊ မရဏာနုဿတိဘာဝနာတရားများကို ပွားများ အားထုတ်
ခြင်းဖြင့် အထက်၌ ညွှန်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပစ္စုပ္ပန်ကောင်းကျိုးအမျိုးမျိုး
သံသရာကောင်းကျိုး အဖုံဖုံနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အကျိုး
တရားထူးများကို ရရှိနိုင်ပါသဖြင့် ထိုဘာဝနာ တရားလေးပါးကို
နေ့ညမစဲ အမြဲမပြတ် ကျင့်ကြံပွားများ ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါရန်
လေးစားစွာဖြင့် မေတ္တာရွှေ့ထား၍ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း အပ်ပါ
သတည်း။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာ စ၊ အသုဘံ မရဏ သတိ။
ဣတိ ဣမာ စတုရာရက္ခာ၊ ဘိက္ခု ဘာ ဝေယျ သီလဝါ။
အနန္တဝိတ္တာရဂုဏံ၊ ဂုဏတောနုဿရ မုနိ။
ဘာဝေယျ ဗုဒ္ဓိမာ ဘိက္ခု၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မာဒိတော။

၇။ စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာနနိး

(ပါဠိ)

(၁) နမာမိ ဗုဒ္ဓံ ဂုဏသာဂရန္တံ၊
သတ္တာ သဒါ ဟောန္တု သုခိ အဝေရာ။

ကာယော ဇေဂုဇ္ဈော သကလော ဒုဂ္ဂန္ဓော။

ဂစ္ဆန္တိ သဗ္ဗေ မရဏံ အဟပ္ပ။

(အနက်)

ဂုဏသာဂရန္တံ-ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်
အနန္တ၊ ပါရမီတော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓံ-အရဟံ
တစ်ဆူ၊ သယမ္ဘူဟု၊ စံတူမဲ့ ကင်း၊ တရားမင်းသခင်၊ ဘုရားရှင်ကို၊
အဟံ-အောင်ဖို့စိတ်ကြံ၊ အောင်ဓိဌာန်ဖြင့်၊ အောင်နိဗ္ဗာန်ရည်မျှော်၊
တပည့်တော်သည်၊ နမာမိ-ရိုသေမြတ်နိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုး
ပါ၏ဘုရား။ (ဗုဒ္ဓါနုဿတိ)

သတ္တာ-လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ကန္တာနှင့်၊ ပြည့်ကာကြွယ်ဝ၊
ချမ်းသာကြကုန်သည်။ အဝေရာ-ဘေးရန်မသန်း၊ အေချမ်းကြကုန်သည်
ဟောရွှ-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ (မေတ္တာ)။

မေ-ငါ၏၊ ကာယော-သုံးဆယ့်နှစ်ဝ၊ ကောဌာသတို့၊ ပေါင်းထ
ဖွဲ့စည်း၊ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဇေဂုဇ္ဈော-သလိပ်-ပြည်-သွေး၊
အညစ်ကြေးတို့၊ ရောထွေး ညှိပုပ်၊ စက်ဆုတ်ရွံ့ဘွယ် ကြီးပါတကား၊
သကလော-ဦးခေါင်းခြေဆုံး၊ တစ်ကိုယ်လုံးသည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-အမြဲ
နေ့စဉ်၊ ဆေးသုတ်သင်လည်း၊ မစင်မကြယ်၊ ရွံ့ဘွယ်စက်ဆုတ်၊

ဆိုးဝါးယုတ်သည့်၊ အပုပ်ပြည့်လှောင်၊ အပုပ်ကောင်ကြီးပါတကား။

(အသုဘ)

သဗ္ဗေ-ဇာတိပစ္စယာ၊ အကြောင်းပါ၍၊ အိုနာသေခြင်း၊
မကွေကွင်းနိုင်ကြသည့်၊ သေမင်းအစာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊
မရဏံ-သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်ပိုင်နင်း၊ ရှင်သေမင်း၏၊
ထန်ပြင်းအာဏာ၊ ဆွဲခေါ်ရာသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ငြင်းဆန်မရ၊ လိုက်ပါကြ
ရကုန်၏။ အဟဉ္စ-ရုပ်နာမ်နှစ်ခု၊ ပေါင်းစုဖြစ်လာ၊ ငါသည်လည်း၊
မရဏံ-ရုပ်နာမ်ကွေကွင်း၊ သေရခြင်းသဘောသို့၊ ဂစ္ဆာမိ-ရုပ်နာမ်
ဇီဝိန်၊ မတည်ငြိမ်ဘဲ၊ သေချိန်ကျကာ၊ သေရမည်ကေန၊ အမှန်
သာလျှင်တည်း။ (မရဏာနုဿတိ)

(ပါဠိ)

(၂) နမာမိ ဓမ္မံ သုဂတေန ဒေသိတံ၊

သတ္တာ သဒါ တောန္တု သုခိ အဝေရာ။

ကာယော ဇေဂုဏ္ဏော သကလော ဒုဂ္ဂန္ဓော။

ဂစ္ဆန္တိ သဗ္ဗေ မရဏံ အဟဉ္စ။

(အနက်)

သုဂတေန-လောကသုံးပါးတို့၏၊ အားထားကိုးကွယ်ရာသခင်၊

ဘုရားရှင်သည်၊ ဒေသိတံ-ရွှေနှုတ်တော်မှ၊ ထုတ်ဖော်ဟောကြားတော်
မူအပ်သော၊ ဓမ္မ-မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မက္ခန်ဟု၊ ဆယ်တန်သတ်မှတ်၊
တရားတော်မြတ်ကို၊ အဟံ-အောင်ရာ အောင်ကြောင်း၊ အောင်ဆု
တောင်း၍၊ စုပေါင်းပူဇော်၊ တပည့်တော်သည်၊ နမာမိ-ရိုသေမြတ်နိုး၊
လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။ (ဓမ္မာနုဿတိ)

သတ္တာ-လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ခတ္တနှင့်၊ ပြည့်ကာကြွယ်ဝ၊
ချမ်းသာကြကုန်သည်၊ အဝေရာ-ဘေးရန်မသန်း၊ အေးချမ်းကြကုန်
သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ (မေတ္တာ)

မေ-ငါ၏၊ ကာယော-သုံးဆယ့် နှစ်ဝ၊ ကောဌာသတို့၊
ပေါင်းထဖွဲ့စည်း၊ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဇေဂုစ္ဆော-သလိပ်-ပြည်-
သွေး၊ အညစ်ကြေးတို့၊ ဧရာထွေး ညီပုပ်၊ စက်ဆုတ်ရွံ့ဘွယ်ကြီး
ပါတကား၊ သကလော-ဦးခေါင်းခြေဆုံး၊ တစ်ကိုယ်လုံး သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော
-အမြဲနေ့စဉ်၊ ဆေးသုတ်သင်လည်း၊ မစင်မကြယ်၊ ရွံ့ဘွယ်စက်ဆုတ်၊
ဆိုးဝါးယုတ်သည့်၊ အပုပ်ပြည့်လှောင်၊ အပုပ်ကောင်ကြီးပါတကား။
(အသုဘ)

သဗ္ဗေ-ဇောတိပစ္စယာ၊ အကြောင်းပါ၍၊ အိုနာသေခြင်း၊
မကွေကွင်းနိုင် ကြသည့်၊ သေမင်းအစာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊
မရဏံ-သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်ပိုင်နင်း၊ ရှင်သေမင်း၏၊

ထန်ပြင်းအာဏာ၊ ဆွဲခေါ်ရာသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ ငြင်းဆန်မရ၊ လိုက်ပါကြရ
ကုန်၏။ အဟဉ္ဇ-ရုပ်နာမ်နှစ်ခု၊ ပေါင်းစုဖြစ်လာ၊ ငါသည်လည်း၊
မရဏံ-ရုပ်နာမ်ကွေ့ကွင်း၊ သေရခြင်းသဘောသို့၊ ဂစ္ဆာမိ-
ရုပ်နာမ်ဇီဝိန်၊ မတည်ငြိမ်ဘဲ၊ သေချိန်ကျကာ၊ သေရမည်ကေန်၊
အမှန်သာလျှင်တည်း။(မရဏာနုဿတိ)

(ပါဠိ)

(၃) နမာမိ သံဃံ မုနိရာဇသာဝကံ၊
သတ္တာ သဒါ ဟောန္တု သုခိ အဝေရာ။
ကာယော ဇေဂုစ္ဆော သကလော ဒုဂ္ဂန္ဓော၊
ဂစ္ဆန္တိ သဗ္ဗေ မရဏံ အဟဉ္ဇ။

(အနက်)

မုနိရာဇသာဝကံ-မုနိထွဋ်တင်၊ ဘုရားရှင်၏၊ ရွှေရင်တော်နှစ်၊
သားတော်စစ်တပည့်သာဝကဖြစ်သော၊ သံဃံ-မဂ္ဂဌာန်-ဖလဌာန်၊
ရှစ်တန်အရိယာ၊ မြတ် သံဃာကို၊ အဟံ-အောင်ဖို့မနေ့၊ အောင်မြင်
ရေးကို၊ မြှော်တွေးရည်မျှော်၊ တပည့်တော်သည်၊ နမာမိ-ရိုသေ
မြတ်နိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။(သံဃာနုဿတိ)

သတ္တဝါ-လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ သုခိ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လိုက္ခတ္တနှင့်၊ ပြည့်ကာကြွယ်ဝ၊
ချမ်းသာကြကုန်သည်၊ အဝေရာ-ဘေးရန်မသန်း၊ အေးချမ်းကြကုန်
သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။(မေတ္တာ)

မေ-ငါ၏၊ ကာယော-သုံးဆယ့်နှစ်ဝ၊ ကောဌာသတို့၊ ပေါင်းထ
ဖွဲ့စည်း၊ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဇေဂုစ္ဆော-သလိပ်-ပြည်-သွေး၊
အညစ်ကြေးတို့၊ ရောထွေး ညီပုပ်၊ စက်ဆုတ်ရွံ့ဘွယ်ကြီးပါတကား၊
သကလော-ဦးခေါင်းခြေဆုံး၊ တစ်ကိုယ်လုံးသည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-အမြဲ
နေ့စဉ်၊ ဆေးသုတ်သင်လည်း၊ မစင်မကြယ်၊ ရွံ့ဘွယ်စက်ဆုတ်၊ ဆိုးဝါး
ယုတ်သည့်၊ အပုပ်ပြည့်လှောင်၊ အပုပ်ကောင်ကြီးပါတကား။(အသုဘ)

သဗ္ဗေ-ဇောတိပစ္စယာ၊ အကြောင်းပါ၍၊ အိုနာသေခြင်း၊ မကွေ
ကွင်းနိုင်ကြသည့်၊ သေမင်းအစာ၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊ မရဏံ-
သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်ပိုင်နင်း၊ ရှင်သေမင်း၏၊ ထန်ပြင်း
အာဏာ၊ ဆွဲခေါ်ရာသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ ငြင်းဆန်မရ၊ လိုက်ပါကြရကုန်၏။
အဟဉ္စ-ရုပ်နာမ်နှစ်ခု၊ ပေါင်းစုဖြစ်လာ၊ ငါသည်လည်း၊ မရဏံ-
ရုပ်နာမ်ကွေကွင်း၊ သေရခြင်းသဘောသို့၊ ဂစ္ဆာမိ-ရုပ်နာမ်ငီဝိန်၊
မတည်ငြိမ်ဘဲ၊ သေချိန်ကျကာ၊ သေရမည်ကေန်၊ အမှန်သာလျှင်
တည်း။(မရဏာနုဿတိ)

စတုရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း (ပါဠိတော်)

(က) “ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ” (ဂါထာ-ပါဠိ)

၁။ သဝါသနေ ကိလေသေ သော ၊ ဧ ကော သဗ္ဗေ နိဃာတိယ။

အဟု သုသုဒ္ဓသန္တောနော ၊ ပူဇာနဉ္စ သဒါရဟော။

၂။ သဗ္ဗကာလဂတေ ဓမ္မေ ၊ သဗ္ဗေ သမ္မာ သယံ မုနိ။

သဗ္ဗာကာရေန ဗုဇ္ဈိတွာ ၊ ဧကော သဗ္ဗညုတံ ဂတော။

၃။ ဝိပဿနာဒိဝိဇ္ဇာဟိ ၊ သီလာဒိ စရဏေ ဟိစ။

သုသမိဒ္ဓေဟိ သမ္ပန္နော ၊ ဂဂနာဘေဟိ နာယကော။

၄။ သမ္မာ ဂတော သုဘံ ဌာနံ ၊ အမောဃ ဝစနော စသော။

တိဝိဓဿာပိ လောကဿ ၊ ဉာတာ နိရဝသေသတော။

၅။ အနေကေဟိ ဂုဏောယေဟိ ၊ သဗ္ဗသတ္တုတ္တ မော အဟု။

အနေကေဟိ ဉပါယေဟိ ၊ နရဒမ္မေ ဒမေသိ စ။

၆။ ဧ ကော သဗ္ဗဿ လောကဿ ၊ သဗ္ဗသတ္တာ နုသာသကော။

ဘာဂျဏ္ဏဿရိယာဒီနံ ၊ ဂုဏာနံ ပရမောနိမိ ။

၇။ ပညဿ သဗ္ဗဓမ္မေသု ၊ ကရုဏာ သဗ္ဗဇန္တုသု။

အတ္တတ္ထာနံ ပရတ္ထာနံ ၊ သာမိကာ ဂုဏ ဇေဌိကာ။

၈။ ဒယာယ ပါရမီ စိတွာ ၊ ပညာယတ္တာန မုဒ္ဓိရီ။

ဥဒ္ဓရီ သဗ္ဗ ဓမ္မေ စ ၊ ဒယာယညေ စ ဥဒ္ဓရီ။

၉။ ဒိဿမာ နောပိ တာဝဿ ၊ ရူပကာယော အစိန္တိယော။

အသာဓာရဏဉာဏဗေဒ ၊ ဓမ္မကာယေ ကထာဝကာတိ။

(ခ) “မေတ္တာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ဂါထာ-ပါဠိ)

၁။ အတ္တံ ပမာယ သဗ္ဗေသံ ၊ သတ္တာနံ သုခကာမတံ။

ပဿိတွာ ကမတော မေတ္တံ ၊ သဗ္ဗ သတ္တေသု ဘာဝယေ။

၂။ သုခိ ဘဝေယျံ နိဒ္ဒုက္ခော ၊ အဟံနိစ္စံ အဟံ ဝိယ။

ဟိတာ စ မေ သုခိ ဟောန္တု ၊ မဇ္ဈတ္တ ဌာ စ ဝေရိနော။

၃။ ဣမမ္ပိ ဂါမက္ခေ တ္တ မ္ပိ ၊ သတ္တာ ဟောန္တု သုခိ သဒါ။

တတော ပရစ္ဆ ရဇ္ဇေသု စက္ကဝါဠေသု ဇန္တုနော။

၄။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု ၊ သတ္တာနန္တေသု ပါဏိနော

သုခိနော ပုဂ္ဂလာ ဘူတာ ၊ အတ္တဘာဝဂတာ သိယံ။

၅။ တထာ ဣတ္ထိ ပုမာ စေဝ ၊ အရိယာ အနရိယာ ပိစ။

ဒေဝါ နရာ အပါယဌာ ၊ တထာ ဒသဒိသာသုစာတိ။

(ဂ) “အသုဘာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ဂါထာ-ပါဠိ)

- ၁။ အဝိညာဏာ သုဘနိဘံ ၊ သဝိညာဏံ သုဘံ ဣမံ။
ကာယံ အသုဘတော ပဿံ ၊ အသုဘံ ဘာဝယေ သတိ။
- ၂။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓေဟိ ၊ အာသယော ကာယတော တထာ။
ပဋိက္ခုလ္လာ နိ ကာယေ မေ ၊ ကုဏပါနိ ဒွိသောဠသ။
- ၃။ ပတိတမှာ ပိ ကုဏပါ ၊ ဇေရုစ္ဆံ ကာယနိဿိတံ။
အာဓာရောဟိ သုခိ တဿ ၊ ကာယေ တု ကုဏပေ ဌိတံ။
- ၄။ မိဠေ ကိမိဝ ကာယောယံ ၊ အသုစိမ္မိ သမုဋ္ဌိတော။
အန္တော အသုစိ သမ္ပုဏ္ဏော ၊ ပုဏ္ဏဝစ္စကုဋ္ဌိ ဝိယ။
- ၅။ အသုစိ သန္တတေ နိစ္စံ ၊ ယထာ မေဒကထာလိကာ။
နာနာကိမိကုလာဝါသော ၊ ပက္ကစန္ဒနိကာ ဝိယ။
- ၆။ ဂဏ္ဍဘူတော ရောဂဘူတော ၊ ဝဏ္ဏဘူတော သမုဿယော။
အတေကိစ္ဆောတိ ဇောရုစ္ဆော ၊ ပဘိန္ဒကုဏပူပမောတိ။

(ဃ) “မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ဂါထာ-ပါဠိ)

- ၁။ ပဝါတဒီပတုလျာယ ၊ သာယုသန္တတိယာက္ခ ယံ။
ပရူပမာယ သမ္ပဿံ ၊ ဘာဝယေ မရဏသတိ။
- ၂။ မဟာသမ္ပတ္တိ သမ္ပတ္တာ ၊ ယထာ သတ္တာ မတာ ဣဓ။
တထာ အဟ မရိဿာမိ ၊ မရဏံ မမ ဟေသတိ။

- ၃။ ဥပ္ပတ္တိယာ သဟဝေဒံ ၊ မရဏံ အာဂတံ သဒါ။
မာရဏတ္ထာယ ဩကာသံ ၊ ဝဓကော ဝိယ ဧသတိ။
- ၄။ ဤသကံ အနိဝတ္တန္တံ ၊ သတတံ ဂမနုဿကံ။
ဇိဝိတံ ဥဒယာ အတ္ထံ ၊ သူရိယော ဝိယ ဓါဝတိ။
- ၅။ ဝိဇ္ဇေဗုဗ္ဗုလဥဿာဝ ၊ ဇလရာဇိ ပရိက္ခ ယံ။
ဃာတကောဝ ရိပ္ပ တဿ ၊ သဗ္ဗထာပိ အဝါရိယော။
- ၆။ သုယသတ္ထာမ ပုညိဒ္ဓိ ၊ ဗုဒ္ဓိဝုဒ္ဓိဇနဒ္ဓယံ။
ဃာတေသိ မရဏံ ခိပ္ပံ ၊ ကာတုမာဒိသကေ ကထာ။
- ၇။ ပစ္စယာနဉ္စ ဝေကလျာ ၊ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တုပဒ္ဒဝါ။
မရာမောရံ နိမေသာပိ ၊ မရမာနော အနုက္ခဏန္တိ။

(င) “အဋ္ဌ သံဝေဂဝတ္ထုနိ” (ဂါထာ-ပါဠိ)

- ၁။ ဘာဝေတွာ စတုရာရက္ခာ ၊ အာဝဇ္ဇေယျ အနန္တရံ။
မဟာသံဝေဂဝတ္ထုနိ ၊ အဋ္ဌ အဋ္ဌိ တ ဝိရိယော။
- ၂။ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ စုတိ အပါယာ။
အတိတအပ္ပတ္တကဝဋ္ဋဒုက္ခံ ၊
ဣဒါနိ အာဟာရဂဝေဋ္ဌိ ဒုက္ခံ ၊
သံဝေဂ ဝတ္ထုနိ ဣမာနိ အဋ္ဌ။

၃။ ပါတော စ သာယမပိ စေဝ ဣမံ ဝိဓိည။ ၊
 အာသေဝတေ သတတမတ္တ ဟိတာဘိလာသီ။
 ပပ္ဖေတိ သော တိဝိပုလံ ဟတပါရိပန္နော ၊
 သေဋ္ဌံ သုခံ မုနိဝိသိဋ္ဌ မတံ သုခေနစာတိ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာ စ ၊ အသုဘံ မရဏ သတိ။

ဣတိ ဣမာ စတုရက္ခန္ဓာ ၊ ဘိက္ခု ဘာဝေယျ သီလဝါ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန်
 အထပ်ထပ် အမှတ်ရအောက်မေ့ခြင်းလည်းကောင်း။ မေတ္တာစ၊
 မေတ္တာတရားတို့ကို ပွားစေခြင်း လည်းကောင်း။ အသုဘံစ၊ အသုဘ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်းကောင်း။ မရဏသတိ၊ သေခြင်းတရားကို ပွားများ
 အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာ
 စတုရက္ခန္ဓာ၊ ဤဘာဝနာလေးပါး စတုရက္ခန္ဓာတရားတို့ကို။
 သီလဝါ၊ စာမရီနှုန်း ဇာနည်ထုံးဖြင့် ကျင့်သုံးညီမျှ သီလရှိသော။
 ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို မြှော်တွေးရှုတတ် ယောဂီမြတ်
 သည်။ ဘာဝေယျ၊ နေ့ညမခြား ပွားများဆင်ခြင်ရာသတည်း။

အဓိပ္ပာယ်—

(၁) ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို ပွားများအောက်မေ့

ဆင်ခြင်ခြင်း ဗုဒ္ဓါ နုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း။

(၂) သတ္တဝါများ၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလား၍ မေတ္တာပို့သခြင်း
မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

(၃) “မစင်မကြယ် ရွံ့ဘွယ်ရာ”ဟူ၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်
ပွားများခြင်း အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

(၄) “ရုပ်နာမ် မမြဲ၊ သေခြင်းမြဲ”ဟု သေခြင်းတရားကို နှလုံးသွင်းမှု
မရဏ သမတိကမ္မဋ္ဌာန်း ဤလေးပါးသော ဘာဝနာလေးပါး
စတုရာရက္ခတရားတို့ကို သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သံသရာ
ဘေး မြှော်တွေးရှုတတ် ယောဂီမြတ်သည် နေ့စဉ်မပြတ်
အထပ်ထပ် အခါခါ ပွားများရာ၏။

(၁) အနန္တဝိတ္ထာရဂုဏံ၊ ဂုဏာ တော နုဿရံ မုနိ။

ဘာဝေယျ ဗုဒ္ဓိမာ ဘိက္ခု၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဟဒိတော။

အနန္တဝိတ္ထာရဂုဏံ၊ ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊
ဉာဏ်တော်အနန္တ စကြာဝဠာကမ္ဘာမြေမိုး ဖျန်းဖျန်းကြိုးမျှ တန်းခိုး
တော်အနန္တ၊ ဂုဏ်တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ မုနိ၊
မုနိထွဋ်တင် ဘုရားရှင်ကို။ ဂုဏာတော၊ ကျေးဇူးကြီးမား ဂုဏ်တော်
အားဖြင့်။ အနုဿရံ၊ နေ့ညဉ့်မလတ် အထပ်ထပ်လျှင် အမှတ်ရ
အောက်မေ့လျက်။ ဗုဒ္ဓိမာ၊ တတ်သိလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာရှိသော။

ဘိက္ခု၊ သံသရာ အရေး ခန္ဓာဘေးကို မြှော်တွေးသိတတ် ယောဂီ
မြတ်သည်။ အာဒိတော၊ သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာအစ၌။ ဗုဒ္ဓါ
နုဿတိ၊ ရှင်တော် ဘုရား ဂုဏ်တော်များကို ကြိုးစားမပြတ် အထပ်
ထပ်လျှင် အမှတ်ရအောက်မေ့နေခြင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
ဘာဝေယျ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွမ်း ပုံတော်မှန်း၍ စီးဖြန်းပွားများရာ
သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်အနန္တ
စကြာဝဠာကမ္ဘာမြေမိုး ဖျန်းဖျန်းကြိုးမျှ တန်ခိုးတော် အနန္တတို့နှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဂုဏ်တော်အားဖြင့် နေ့စဉ်
မပြတ် အမှတ်ရအောက်မေ့လျှက် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့်
ပြည့်စုံသော သံသရာဘေး မြှော်တွေးရှုမြင် ယောဂီ သူတော်စင်မြတ်
သည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို သမထ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ
လုပ်ငန်း၏ အစအဦး၌ ပွားများရာ၏။

(ကက) “ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ” (ပါဠိ - အနုက္ခိ အဓိပ္ပါယ်)

(၁) သဝါသနေ ကိလေသေ သော ၊ ဧကော သဗ္ဗေ နိဃာတိယ။

အတု သုသုဒ္ဓသန္တောနော၊ ပူဇာနဉ္စ ဘဒါရတော၊

ဧကော ၊ လူရောနတ်ပါ ဗြဟ္မာအဆုံး တစ်လောကလုံးတွင်
 ပြိုင်နှုန်းမပြု တစ်ဆူတည်းသာ ပွင့်တော်မူသော။ သောဘဂဝါ၊
 ထိုဘုန်းခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်သည်။ သဝါသနေ၊ ပင်ကိုယ်
 အကြိုက် စရိုက်ဝါသနာအထုံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့
 ဥသုအလုံးစုံဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာစက် သုံးထောင်
 ဝက်တို့ကို။ နိဃာတိယ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သံလျှက်ဖြင့် ချိုးဖျက်
 ပယ်သတ်နိုင်ပြီးလျှင်။ သုသုဒ္ဓသန္တာနော ၊ ကိလေသာအညစ်အကြေး
 အပြစ် ဘေးမှ ကင်းဝေးသန့်ရှင်းတော်မူသည်။ အဟုမုချမသွေ
 ဖြစ်ပါပေ၏။ ပူဇာနံ၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ် ၊ လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ပူဇော်မှု
 အထူးတို့ကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အရဟော၊ ကောင်းစွာကြည်ဖြူ
 ခံယူတော်မူထိုက်သည်။ အဟု၊ အလှူခံထူး ပုဂ္ဂိုလ်မှူးကြီး ဖြစ်၍
 အံ့ချီးမကုန် အရဟံဂုဏ်ဖြင့် သုံးဘုံကျော်ကြား ထင်ရှားမသွေ
 ဖြစ်တော် မူပါပေသတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။
 အရဟံ၊ အရဟံ ဂုဏ်တော် ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန်ဘဝဂ်ကုန်အောင်
 သုံးဘုံကျော်ကြား ထင်ရှား တော်မူပါ ပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

လူလောက၊ နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောကဟူသော လောက
 သုံးပါးအတွင်း ပြိုင်ဘက်ကင်းတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်

ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ သော ကိလေသာအားလုံးတို့ကို
အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် ချိုးဖျက် သတ်ဖြတ်ပြီးလျှင်
ကိလေသာကင်း သန့်ရှင်းကြည်လင်သော ကိုယ်သန္တာန်ရှိ တော်မူပါ
ပေ၏။ ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံသတို့ ပူဇော်အထူးကိုလည်း ခံယူတော်
မူထိုက်ပါပေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် အရဟံ ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်
အံ့ချီးမကုန် ဘဝဂ်တုန်အောင် ထင်ရှားကျော်ကြား တော်မူပါပေ
သတည်း။

(၂) သဗ္ဗကာလဂတေ ဓမ္မေ ၊ သဗ္ဗေ သမ္မာ သယံ မုနိ။

သဗ္ဗကာရေန ဗုဒ္ဓိက္ခာ ၊ ဧကော သဗ္ဗညုတံ ဂတော။

မုနိ ၊ အရဟံ တစ်ဆူသယမ္ဘူဟု စံတုမဲ့ကင်း တရားမင်းစင်စစ်
ဓမ္မရာဇ်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ သဗ္ဗကာလဂတေ ၊ အတိတ်-
အနာဂတ်-ပစ္စုပ္ပန် သုံးတန်ကာလ တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းဥသည့် အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ သစ္စာလေးပါး အမြတ်
တရားတို့ကို။ သမ္မာ၊ မဖေါက်မပြန်မှန်ကန်စွာသာလျှင်။ သဗ္ဗာ
ကာရေန၊ မကျန်မကြွင်း ခပင်းဥသည့် အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိက္ခာ၊
လွယ်ကူစွာသိတော်မူပြီး၍။ ဧကော၊ လောကသုံးပါး ပြိုင်ဘက်
ရှားအောင် ပွင့်ပြားဖြစ်ပေါ် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူလျက်။ သဗ္ဗညုတံ၊
သိစရာရှိသမျှ မကျန်ရအောင် လုံးဝသိမြင် ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့။

ဂတော၊ ပင်ဗောဓိ ညောင်မဟေမှာ မာရ်စစ်သည်အမှောင်ချွေ၍
 မြတ်အောင်မြေ အောင်စခန်းသို့ အောင်ပန်း ပန်ဆင် အမှန်ပင်
 ရောက်ရှိတော် မူခဲ့လေပြီတကား။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်ကြီး ဖြင့် အံ့ချီးမကုန်
 ဘဝဂ်တုန်အောင် သုံးဘုံ ထင်ရှားကျော်ကြား တော်မူပါပေ
 သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော
 အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ဆရာမကူ သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် အလုံး
 စုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သိမြင်တော်မူပြီးလျှင် ပြိုင်ဘက်မပြု
 တစ်ဆူတည်းဖြစ်၍ သဗ္ဗညုစင်စစ် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်
 မူပါပေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း လောကတခွင် ထင်ထင်
 ပေါ်ပေါ် ကျော်ကြားတော်မူပါပေ၏။

(၃) ဝိပဿနာဒိ ဝိဇ္ဇာဟိ ၊ သီလာဒိ စရဏေဟိ စ။

သုသမိဒ္ဓေဟိ သမ္ပန္နော ၊ ဂဂနာတေဟိ နာယကော။

သုသမိဒ္ဓေဟိ ၊ ခပ်သိမ်းဥသို့ ကောင်းမြတ်သောဂုဏ်တို့နှင့်

ပြည့်ဝကုန်လုံ ထူးခြားလှကုန်သော။ ဝိပဿနာဒိဝိဇ္ဇာဟိ ၊ ဝိပဿနာ
အစလာ၍ ပု ဒိ အာ သိမ်းကြုံး အမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့်
လည်းကောင်း။ သီလာဒိ စရဏေ တိ စ၊ သီလစသားပါးပါးစွန်းကယ်
ဆယ်စရဏ မြတ်ဓမ္မတို့နှင့်လည်းကောင်း။ သမ္မန္နော၊ လောကသုံးပါး
ပြိုင်ဘက်ရှားအောင် ကြီးမားဥသံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဂဂနာ ဘေဟိ၊
အာကာဝေဟင် ထက်ကောင်းကင်ဝယ် ရောင်လွင်ထွန်းပ နေလ
စကြာ ရတနာနှင့် ဗြဟ္မာသိကြား နတ်များတို့ထက် ထူးခြားဂုဏ်ရည်
ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်တို့နှင့်။ သမ္မန္နော ၊ ရတနာ နဝရတ်
အရောင် နေလအရောင်၊ ရွှေမြ အရောင်၊ ဗြဟ္မာနတ် အရောင်
တို့ထက် အခေါင်ထိပ်မိုး အောင်တန်ခိုးဖြင့် လွှမ်းမိုး ပြည့်စုံတော်
မူသည် ဖြစ်၍။ နာယကော ၊ သုံးလောကထက်ခရိုင်မှာ ဘက်မပြိုင်
စံမပြုသည့် သယမ္ဘူဓမ္မရာဇ် အကြီးအကဲ ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

အာကာတခွင် ထက်ကောင်းကင်ဝယ် ရောင်လွင်ထွန်းပ
နေလစကြာ ရတနာနှင့် ဗြဟ္မာနတ်အရောင်တို့ထက် သာလွန်
မြင့်မြတ်သော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိပဿနာအစရှိသော ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့်

လည်းကောင်း၊ သီလသံဝရအစရှိသော စရဏ(၁၅)ပါးတို့နှင့်
လည်းကောင်း ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် “ဝိဇ္ဇာစရဏ သပ္ပန္န”
ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် သုံးဘုံထင်ရှား ကျော်ကြား
တော်မူပါပေ၏။

(၄) သမ္မာဂတော သုဘံ ဌာနံ၊ အမောဃ ဝစနော စသော။

တိဝိဿာပိ လောကဿ ၊ ဉာတော နိရဝသေသတော။

သောဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
သည်။ သုဘံဌာနံ၊ လောကီချမ်းသာ မမှန်းသာသည့် နန်းအမတာ
ရိပ်မြုံ နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့။ ဂတော၊ ဘဝခပ်သိမ်းကင်းပြတ်ငြိမ်း၍
အောင်ကိန်းနိဗ္ဗ။ ကြွမြန်းတော်မူလေပြီတကား။ အမောဃ
ဝစနောစ၊ အချည်းအနှီးစကားမပြောကြားဘဲ ကောင်းသော
စကားကိုလည်း ဆိုတော်မူတတ်ပါပေ၏။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတဂုဏ်ဖြင့် သုံးဘုံထင်ရှားကျော်ကြား
တော်မူပါပေ၏။

တိဝိဿာပိ လောကဿ၊ သတ္တလောက သင်္ခါရလောက
ဩကာသလောကဟု လောကသုံးဘုံ အလုံးစုံကို။ နိဝရသေ
သတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော အားဖြင့်။ ဉာတာ၊ ခပ်သိမ်းဉာသို

အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူတတ်ပါပေ၏။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓဂုဏ်တော်ကြီးနှင့် အံ့ချီး
 မကုန် သုံးဘုံကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဘုန်းခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်သည် တင့်တယ်ကောင်းမြတ်
 နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသောအရပ်သို့ ကောင်းစွာကြွသွားတော် မူတတ်
 ပါပေ၏။ ကောင်းသောစကားကို လည်း ဆိုတတ်ပါပေ၏။ ဤသို့
 သောအကြောင်းကြောင့် သုဂတဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ
 ပေ၏။

ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည် သတ္တဝါအဖုံဖုံ ဘုံအနန္တ
 သင်္ခါရတည်းဟူသော လောကသုံးဘုံအလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်တော်
 မူတတ်ပါပေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ-ဟူသော
 ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် သုံးဘုံထင်ရှား ကျော်ကြားတော်
 မူပါပေ၏။

(၅) အနေကေဟိ ဂုဏော ဃေဟိ၊ သဗ္ဗ သတ္တုတ္တ မော အဟု။
 အနေကေဟိ ဥပါယေဟိ၊ နရဒဗ္ဗေ ဒမေသိ စ။

သောဘဂဝါ၊ ထိုဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်သည်။
 အနေကေဟိ၊ ရေတွက်မကုန် များလှကုန်သော။ ဂုဏောယေဟိ၊
 ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် ပူဇော်အပ်သည့် မြင့်မြတ်ထိပ်ဆောင်း ဂုဏ်တော်
 အပေါင်းတို့ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော၊ လူထက်လည်းမြတ်၊
 နတ်ထက်လည်းသာ၊ ဗြဟ္မာထက်လွန် ထူးချွန်တင့်အပ် ပုဂ္ဂိုလ် မြတ်
 သည်။ အဟု၊ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနုတ္တရော၊
 အနုတ္တရ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

အနေကေဟိ၊ တစ်ပါးမက များလှကုန်သော။ ဥပါယေဟိ၊
 ရုပ် နာမ်အရေး ခန္ဓာဘေးကိုမြှော် တွေးဖုံဖုံ နည်းမျိုးစုံတို့ဖြင့်။ နရာ
 ဒမ္မေ၊ ဆုံးမထိုက်စွာ သတ္တဝါဟု ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံသူတို့ကို။
 ဒမေသိ၊ နိဗ္ဗာန်ရပ်ခွင့် ပို့ဆောင်တင်၍ သွန်သင်ညွှန်ပြ ဆုံးမ
 တော်မူပါပေသတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဓမ္မသာရထိဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ
 တော် မူပါပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်—

ရွှေဘုန်းတော်သခင်ဘုရားရှင်သည် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
 မယှဉ်သာအောင် များစွာပေါ်ဖွယ် တင့်တယ်ခင်္ဂြောင်း ဂုဏ်တော်
 အပေါင်းတို့ကြောင့် အလုံးစုံသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အားလုံး

ထက် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသောကြောင့် အနုတ္တရ ဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူပါပေ၏။

ဆုံးမထိုက်သူ နတ် လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းတို့ဖြင့် ဆုံးမပဲ့ပြင် သွန်သင်တော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ ဂုဏ်တော်ကြီးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

(၆) ဧ ကော သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ သဗ္ဗ အတ္ထာ နုဿသကော။

ဘာဂျ ဣဿရိယာဒီနံ၊ ဂုဏာနံ ပရမောနိမိ။

သောဘဂဝါ၊ ကိုဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဧကော၊ တစ်လောကလုံးတွင် အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၍။ သဗ္ဗဿလောကဿ၊ လူရော နတ်ပါ ဗြဟ္မာအဆုံး တစ်လောကလုံးကို။ သဗ္ဗ အတ္ထော နုဿသကော၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာနှစ်ဖြာ ကျိုးမှန် ရစေရန်နှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေး မြှော်ရည်တွေး၍ နည်းပေးလမ်းပြ ဆုံးမတော်မူတတ်ပါပေ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သတ္ထာဒေဝ မနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဘာဂျဣဿရိယာဒီနံ၊ ဣဿရိယာဒီနံ။ ဣဿရိယ စသည်အပြား ဘုန်းခြောက်ပါး အစရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့ထက် ကဲသာထင်ပေါ် ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့၏။

ပရမောနိမိ၊ ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် ပူဇော်အပ်သည့် မြင့်မြတ် မကိုဋ်
 ဂုဏ်ပြတိုက်ကြီး အစစ်ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် သုံးဘုံ
 ထင်ရှား ကျော်ကြား တော်မူပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

တစ်လောကလုံးတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို
 လိုလားတော်မူလျက် ဆုံးမတော်မူသော ဆရာမြတ်တစ်ဆူ ဖြစ်တော်
 မူပါပေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝ မနုဿ
 ဂုဏ်တော်ကြီးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဣဿရိယ ဓမ္မ ယသ သီရိ ကာမ ပယတ္တဟူသော ဂုဏ်တော်
 အပေါင်းတို့၏တည်ရာ မင်္ဂလာလက်ဝေ ကျက်သရောမကိုဋ် ဂုဏ်ပြ
 တိုက်ကြီး ဖြစ်တော်မူပါ ပေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ-
 ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် ဘဝဂ်တုန်အောင် သုံးဘုံထင်ရှား
 ကျော်ကြားတော်မူပါပေသတည်း။

နာထော စတ္တာရိ သစ္စာနိ ၊ အတ္တနာပိ ဗုဇ္ဈတိ။

အညေပိ သတ္တေ ဗောဓေသိ ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ တေန ဝုစ္စတိ။

နာထော၊ လောကသုံးပါးတို့၏ အားထားကိုးကွယ်ရာသခင် ဘုရားရှင်သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂတစ်ဖြာလေးသစ္စာတို့ကို။ အတ္တနာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင် လည်း။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်သိမြင်တော်မူတတ်၏။ အညေပိ၊ မိမိမှတစ်ပါးကုန်သော၊ သတ္တေစ၊ ဝေနေယျများစွာသတ္တဝါတို့ကို လည်း။ ဗောဓေသိ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါတိ သစ္စာလေးပါး ပိုင်းခြားသိမြင် ဘုရားရှင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ သုံး ဘုံကျော်အောင် ထင်ပေါ်သမိုက် ခေါ်ဝေါ်ထိုက်ပါပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်—

လောကသုံးပါးတို့၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ မြတ်စွာဘုရား သည် သစ္စာ လေးပါးတရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ပိုင်းခြား သိမြင်တော်မူ၏။ ဝေနေယျများစွာ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း သိစေတော် မူတတ်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓ-ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် ဘဝင်တုန်အောင် သုံးဘုံကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူ ပါပေသတည်း။

မှတ်ချက် ။ ။ ပြဆိုခဲ့သော ဂါထာတို့တွင် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် မတွေ့၍ ပရမတ္ထ သရူပ ဘေဒနီ (နှာ-၂၅၃) ဝိသုဒ္ဓါနိပါတ်ရာတော် ရေးသားသော ဂါထာဖြင့် ရေးသား ထည့်လိုက်သည်။

(၇) ပညဿ သဗ္ဗ ဓမ္မေသု၊ ကရုဏာ သဗ္ဗ ဇန္တုသု။

အတ္တ တ္တာနံ ပရတ္တာနံ၊ သာမိကာ ဂုဏဇေဌိကာ။

အဿ ဘဂဝတော၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်ဘုရား၏။
ပညာ၊ သဗ္ဗညုမှန် မြတ်ရွှေဉာဏ်သည်။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ သိစရာရှိသမျှ
မကျန်ရအောင် ဥေယျဝါဒါတို့ မြတ်တရားတို့၌။ ကရုဏာ၊ သတ္တဝါ
နုစွာ မတုသာအောင် ကရုဏာဓာတ် ဉာဏ်တော်မြတ်သည်။ သဗ္ဗ
ဇန္တုသု၊ လုံးစုံများစွာသတ္တဝါတို့၌။ အတ္တတ္တာနံ ပရတ္တာနံ၊ မိမိအကျိုး
သူတပါးအကျိုးတို့ကို။ သာမိကာ၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ရောက် ပြီးမြောက်
စေတော်မူပါပေ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂုဏဇေဌိကာ၊ တစ်လော
ကလုံး ပြိုင်စံရှုံးအောင် အမြတ်ဆုံး အသာဆုံး ဂုဏ်တော် ဖြစ်တော်
မူပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ထိုဘုန်းခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင်၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
သည် သင်္ခါရ ဝိကာရလက္ခဏာ နိဗ္ဗာန် ပညတ် အလုံးစုံသော
ဥေယျဓမ် တရားတို့၌လည်းကောင်း၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိ
ဉာဏ်တော်သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ လည်းကောင်း
မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး စီးပွားကို ပြီးစေတတ်ကုန်၏။ မြတ်စွာ

ဘုရား၏ ကရုဏာ၊ ပညာနှစ်ပါးသည် အလုံးစုံသော ဂုဏ်တို့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

(၈) ဒယာယ ပါရမီ စိတ္တာ ၊ ပညာယတ္တာန မုဒ္ဓရိ ။

ဥဒ္ဓရိ သဗ္ဗ ဓမ္မေစ ၊ ဒယာယညေစ ဥဒ္ဓရိ ။

ဒယာယ ၊ သတ္တဝါအများ ချမ်းသာပွားဖို့ သနားခြင်း ကရုဏာ ဖြင့်။ ပါရမီ၊ ပါရမီဆယ်ပါး အမြတ်တရားတို့ကို။ စိတ္တာ ၊ လေးသင်္ချေ ကမ္ဘာတွက်ကိန်း တွက်ကိန်းများစွာ ကာလကြာအောင် ကောင်းစွာ အထူးဆည်းပူး ဖြည့်ကျင့်တော် မူပြီး၍။ ပညာယ၊ သိစရာရှိသမျှ မကျန်ရအောင် လုံးဝသိမြင် ဘုရားရှင်၏ သဗ္ဗညုမှန် မြတ်ရွှေဉာဏ် ဖြင့်။ အတ္တာနံ ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဥဒ္ဓရိ၊ ဘဝဖန်ခါ ရုပ်နာမ် သမုတ် ဝဲလုပ်မှ ဆွဲထုတ်တော်မူခဲ့လေပြီ။ သဗ္ဗ ဓမ္မေစ၊ တရားဥသည့် အလုံး စုံတို့ကိုလည်း။ ဥဒ္ဓရိ၊ ရွှေနှုတ်တော်မှ ထုတ်ဖော်ဟောကြားတော် မူခဲ့လေပြီ။ ဒယာယ၊ သတ္တဝါနုစွာ မတူသာအောင် ကရုဏာဓိတ် ဉာဏ်တော်မြတ်ဖြင့်။ အညေစ၊ မိမိမှတစ်ပါး သတ္တဝါအများတို့ကို။ ဥဒ္ဓရိ၊ အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးမှ ကင်းဝေးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ အမြတ်လွယ်ကူ ကယ်ယူပို့ဆောင်တော် မူခဲ့လေပြီ။

အဓိပ္ပါယ်—

မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် “ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ မုတ္တော
မောဓေယျံ၊ တိဇ္ဇော တာရေယျံ” ဟူသော ဒေသနာအရာ-

၁။ ငါသည် သစ္စာလေးပါးတရား သိမြင်ပါက ဝေနေယျ သတ္တဝါ
တို့ကိုလည်း သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်စေအံ့။

၂။ ငါသည် သံသရာညွတ်ကွင်း ဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းပါမူ
ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို သံသရာဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းစေအံ့။

၃။ ငါသည် သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်ပါမူ
ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း နိဗ္ဗာန်ရပ်ခွင် ကယ်တင်ပါအံ့-
ဟူသော အဓိဋ္ဌာန် ရည်သန် ချက်အရ သတ္တဝါတို့၏ အပေါ်၌
သနားတော်မူသော မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ပါရမီဆယ်ပါး
တရားတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီးလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်
မိမိကိုယ်ကို ရုပ်နာမ်သမုတ် ဝဲလုပ်မှ ဆွဲထုတ်တော်မူခဲ့၏။
သတ္တဝါ ဝေနေယျ တို့ကို တရားဥသုံးအလုံးစုံ ကို ဟောပြောတော်
မူ၏။ ကရုဏာတော်ဖြင့် မိမိမှတစ်ပါး ဝေနေယျများတို့ကို
နိဗ္ဗာန်ရပ်ခွင် ပို့ဆောင်ကယ်တင် တော်မူခဲ့လေပြီ။

(၉) ဒိဿမာနောပိ တာဝဿ၊ ရူပကာယော အစိန္တိယော။

အသာဓာရဏေ ဉာဏဗျေ၊ ဓမ္မကာယေ ကထာဝကာတိ။

အဿ (ဘဂဝတော)၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်အား။

တာဝ၊ ခေတ္တခဏအချိန်လေးမျှ။ ဒိဿမာနောပိ၊ သဒ္ဓါမြူးရွှင် အထူးပင်မို့ ဦးတင်ကာ ဖူးမြင်ရသည်ရှိသော်။ ရူပကာယော၊ ဇမ္ဗုရာဇ် သီရိ နာရဏီမျှ သာကီရွှေလျော် မြတ်ကိုယ်တော်မှ ဘုန်းမော်မြတ်ရိပ် မှတ်တံဆိပ်ဖြင့် ခပ်နှိပ်ထွက်ပေါ် လက္ခဏာတော်ကြီးငယ် ခြောက် သွယ်ရောင်ခြည် ကွန်မြူလည်၍ ဂုဏ်ရည်လျှံပ စံမရနိုင်သည့် အနန္တဂုဏ်သခင် ဘုရားရှင်၏ ရူပကာယတော်ကို။ အစိန္တိယော၊ ပါရမီတော် အဟုန် ပေါင်းကာဆုံ၍ လုံးစုံသပ္ပာယ် အံ့ဩဖွယ်လျှင် တင့်တယ်မြင့်မြတ် မကြံ့အပ် မကြံ့စည်နိုင်ပါပေ။ အသာဓာရဏ ဉာဏဗျေ၊ ပကတိသာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်း မရှိ အမှန်သိသည့် ထူးဘိထင်ရှား ပေါများကုန်သော။ ဓမ္မကာယေ၊ တရား အပေါင်း၌။ ကထာဝကာ၊ တစ်စုံတစ်ရာဆိုဖွယ်ရာ စကားသည် အဘယ်မှာ ရှိနိုင် ပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိရိုးအမှန် ဧကန်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ထိုဘုရားသခင်ကို ခေတ္တခဏ ဖူးမြင်ရသည်ရှိသော် လက္ခဏာ တော်ကြီး (၃၂)ပါး၊ လက္ခဏာတော်ငယ် (၈၀)၊ ခြောက်သွယ်သော

ရောက်ခြည်တော်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ဘုရားရှင်၏ ရူပ ကာယတော်သည် အံ့ချီးမကုန် အစိန္တေယျဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါပေ၏။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ အနာဝရဏဉာဏ်၊ အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော သာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဆ အသာဓာရဏ ဉာဏ်တော် ခြောက်ပါးတို့နှင့် ပေါများကြီးကျယ်သော ဓမ္မကာယတရားအပေါင်း၌ အဘယ် ဆိုဘွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ အံ့ချီးမကုန် အစိန္တေယျဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါပေ၏။

(ခခ) “မေတ္တာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ပါဠိ - အနုကံ အဓိပ္ပါယ်)

(၁) အတ္တုပမာယ သဗ္ဗေသံ၊ သတ္တာနံ သုခကာမတံ။

ပဿိတွာ ကမတော မေတ္တံ၊ သဗ္ဗသတ္တေသု ဘာဝယေ။

အတ္တုပမာယ၊ “အဟံ အဝေရော ဟောမိ” အစရှိသည်ဖြင့် မိမိကိုယ် အလား သဘောထားပြီးလျှင်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းညသံ့ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏။ သုခကာမတံ၊ ချမ်းသားစီးပွားအကျိုးများ လိုလားတောင့်တမှုကို။ ပဿိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သိမြင်ပြီးလျှင်။ ကမတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ လုံးစုံများစွာသတ္တဝါတို့၌။ မေတ္တံ၊ သတ္တဝါအများ

ချမ်းသာပွားဖို့ လိုလားယိုဖိတ် မေတ္တာစိတ်ကို။ ဘာဝယေ၊ ချစ်သဒ္ဓါ
မွမ်းထုံ မေတ္တာဓာတ် လွှမ်းခြုံ၍ အစွမ်းကုန်ပွားများ သင့်ပါပေ
သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

“အဟံ အဝေရာ ဟောမိ-ငါသည် ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာ
ရပါလို၏”ဟု မိမိကိုယ်ကို ဥပမာထား၍ ငါချမ်းသာသလို အခြား
သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာကြပါစေ-ဟု အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏
ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားသိမြင်၍ မိမိကိုယ်မှ စတင်ကာ အစဉ်
အတိုင်း အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မေတ္တာ တရားပွားများရမည်။

(၂) သုခိ ဘဝေယျံ နိဒ္ဒုက္ခော၊ အဟံ နိစ္စံ အဟံ ဝိယ။

ဟိတာစ ဝေ သုခိ ဟောန္တု၊ မဇ္ဈတ္တ ဌာ စ ဝေရိနော။

အဟံ၊ ရုပ် နာမ်နှစ်ရပ်ပေါင်းစပ်သမုတ်အကျွန်ုပ်သည်။
နိဒ္ဒုက္ခော၊ ငြိမ်-ဖြာ ဘေးဘယာတို့ ဝေးကွာ လွတ်ကင်းဆင်းရဲခြင်း
မရှိဘဲ။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ လိုက္ကန္တာနှင့် ပြည့်ကာကြွယ်ဝ
ချမ်းသာခြင်းသုခရှိသည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။ အဟံ၊ ငါသည်။
နိစ္စံ၊ နှစ် လ ရက် မည် နာရီမဆိုင်း အချိန်တိုင်း အမြဲသာလျှင်

နိဒ္ဒါကျောဝိယ၊ ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာသကဲ့သို့။ မဇ္ဈတ္တဝေရိနော၊ မချစ်မမုန်း ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးနှင့် အမုန်းရန်ပွား ရန်သူများတို့သည် လည်း။ နိဒ္ဒါကွာ၊ ဆင်းရဲ ကင်းကွာ ချမ်းသာကြသည်။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဟိတာစ၊ ချမ်းသာ စေကြောင်း အစီးအပါးကောင်းတို့သည်။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်ပါစေ သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိ သက်ရှည် ကျန်းမာ စိတ်ချမ်း သာ၍ လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ယခုပို့သသော မေတ္တာဓာတ် အရှိန်အဝါကြောင့် အချိန်မကြာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ပုံသေဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ငါသည် ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာရပါလို၏။ ငါ့အား စီးပွားဥစ္စာ တိုးတက် ချမ်းသာရပါလို၏။ ငါသည် ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာ၍ ဥစ္စာစီးပွား တိုးတက် ချမ်းသာသကဲ့သို့ မချစ်မမုန်း (အလယ်အလတ်ဖြစ်သူ) မဇ္ဈပုဂ္ဂိုလ်၊ အမုန်းရန်ပွား ရန်သူများ တို့သည်လည်း ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာကြပါစေ၊ စီးပွားဥစ္စာ တိုးတက် ချမ်းသာကြပါစေဟု မေတ္တာတရား ပွားများရမည်။

(၃) ဣမိ ဂါမခေတ္တမိ၊ သတ္တာ ဟောန္တ သုခိ သဒါ။

တတော ပရမ္မ ရဇေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဇန္တုနော။

ဣမ မိ ဂါမ ခေတ္တမိ၊ တိုင်း ခရိုင် မြို့ပါ ကျေးရွာ နိဂုမ်း ဤဂါမခေတ်အားလုံး တို့၌။ သတ္တာ၊ လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတို့သည်။ သဒါ၊ နေ့ရော ည၌ပါအခါခပ်သိမ်း။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာပကတိ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ မုချမသွေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ တတော ပရမ္မ၊ ထိုမှ နောက်၌လည်း။ ရဇေသု၊ တိုင်းပြည်ခပင်း နိုင်ငံတော်အတွင်းတို့၌လည်းကောင်း။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြာဝဠာပေါင်း တိုက်တစ်သောင်းတို့၌ လည်းကောင်း။ ဇန္တုနော၊ လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိ၊ ဆင်းရဲ ကင်းဘိ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ယနေ့ကစ နိဗ္ဗာန် ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် မုချမသွေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ငါ၏ ဆွမ်းခံရာ မြို့ရွာအတွင်း၌ ရှိကုန်သော လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာကြပါစေ၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ နိုင်ငံတွင်း၌ ရှိကြ ကုန်သော လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာကြပါစေ၊ အနန္တ စကြာဝဠာအတွင်း၌ ရှိကြကုန်သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေ

(၅၆)

အရှင်ပညာသီရိဘိဝံသ

ချမ်းသာကြပါစေ-ဟု မေတ္တာတရားပွားများရမည်။

(၄) သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ သတ္တာနန္တေသု ပါဏိနော။

သုခိနော ပုဂ္ဂလာ ဘူတာ၊ အတ္တဘာဝဂတာ သိယံ။

သမန္တာ၊ ဤစကြာဝဠာခွင် ပတ်ဝန်းကျင်မှ။ အနန္တေသု၊
ရေတွက်မကုန် များလှကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြာဝဠာ
တောင်ကြီး ပိတ်ဆီးကာဝိုက် စကြာဝဠာ တိုက်တို့၌။ ပါဏိနော၊
အသက်ထင်ရှားရှိကြကုန်သော။ သတ္တာ၊ လူ-နတ်-ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
တို့သည်။ သုခိနော၊ ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာကြကုန်သည်။
ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အတ္တ
ဘာဝဂတာ၊ ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ထင်ရှားရှိကြကုန်သည်။
သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဘူတာ၊ အသက်ထင်ရှားရှိကြကုန်သော။ တေ
ပုဂ္ဂလာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ် ပရမတ်ကို ပညတ် ခေါ်ဆို ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်။ သုခိနော၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကျန်းမာချမ်းသာ ကြကုန်သည်။
ဟောန္တု၊ မုချပုံသေ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဝန်းကျင်ဒိသာ စကြာဝဠာအနန္တတို့၌ နေထိုင်ကြကုန်သော

လူ နတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအနန္တ မှန်သမျှတို့သည် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ
 ချမ်းသာကြပါစေ။ ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
 ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ထင်ရှားရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်များစွာ
 သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာကြပါစေဟု မေတ္တာ ပွားရမည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား
 ထားသော နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဘေဒနီဓမ္မသာရုရတ္တဝယ်မှ မေတ္တာပို့နည်းများ
 မှာ---

- (၁) မိမိကိုယ်မှာ၊ သုခိတာ၊ ချမ်းသာရလို၏။
- (၂) အာရာမ်တွင်းမှာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။
- (၃) မြို့ရွာတို့မှာ၊ လူများစွာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။
- (၄) ခေတ်သုံးပါးမှာ၊ ဝေနေယျာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

(နိဗ္ဗာန မဂ္ဂဘေဒနီ၊ နှာ-၁၅၇)

(၅) တထာ ဣတ္ထိ ပုမာ စေဝ၊ အရိယာ အနရိယာပိစ။
 ဒေ ဝါ နရာ အပါယဌာ၊ တထာ ဒသဒိသာသုစာတိ။

ဒသဒိသာသု၊ အရှေ့အနောက်တောင်နှင့် မြောက်လျှင်
 ထက်အောက်ဝဲယာ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ ဣတ္ထိ၊ ရှိကြသီးသီး
 အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ပုမာစ၊ ရှိကြထင်ရှား အမျိုးသား

တို့သည်လည်းကောင်း။ အရိယာစ၊ အရိယာဇာတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၊
 သည်လည်းကောင်း၊ အနရိယာစ၊ ပုထုဇဉ်သား၊ လူအများတို့သည်
 လည်းကောင်း။ ဒေဝါစ၊ ထက်ပြည်နေတုံ အသရေစုံသည့် ရွှေဘုံ
 စံစား သိကြား ဗြဟ္မာ နတ်များစွာတို့သည်လည်းကောင်း။ အပါယ
 ဌာစ၊ ချမ်းသာကင်းကုန် အပါယ် ဘုံသားတို့သည် လည်းကောင်း။
 သုခ၊ ဆင်းရဲလွတ်ကင်း ကျန်းမာခြင်း၊ ချမ်းသာ ခြင်းရှိကြကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ပို့အပ်သော မေတ္တာဓာတ် အရှိန်အဝါကြောင့် အချိန်မကြာ
 ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်-

အမျိုးသမီးများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 အမျိုးသားများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 အရိယာများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 ပုထုဇဉ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 သိကြားဗြဟ္မာနတ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 လူသားများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
 အပါယ်လေးဖြာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်၊ မြဲပါစေ။
 အရပ်ဆယ်မျက်နှာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ-ဟု
 မေတ္တာပွား များရမည်။

(၈၈) “အသုဘာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ပိဋိ-အနက် အဓိပ္ပါယ်)

(၁) အဝိညာဏာ သုဘာနိဘံ၊ သဝိညာဏံ သုဘံ ဣမံ။

ကာယံ အသုဘတော ပဿံ၊ အသုဘံ ဘာဝယေ သတိ။

အဝိညာဏံ၊ အသက်ဝိညာဉ် လွင့်စင်ကင်းပျောက် သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အသုဘနိဘံ၊ ဥဒ္ဓါမာတက စသည်များမြှောင် သူသေကောင် နှင့်တူသော။ သဝိညာဏံ၊ သွားလာလှုပ်ရှား စက်ရုပ်လားသို့ ဝတ်စားဆင်ပြင် အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်၍။ သုဘံ၊ မိန်းမ-ယောက်ျား အထင်မှား၍ ဝတ်စားဆင်မှု ပြုပြင်မှုကြောင့် အသုဘကိုပင် သုဘထင်၍နေသော။ ဣမံကာယံ၊ အသုဘသဘော ရွံဖွယ် ပေါ်သည့် သူရောငါပါ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ် အကောင်ပုတ်ကြီးကို။ အသုဘတော၊ သူငါမဟုတ် နာမ်နှင့်ရုပ်တို့ စက်ဆုပ်ရွံဖွယ် မတင့်တယ်သော အားဖြင့်။ ပဿံပဿန္တော၊ အသုဘကိုပင် သုဘထင်သမျှ ဒုက္ခဝဋ်တွင်း မလွတ်ကင်းဟု အလင်းဉာဏ်ရှိ အမှန်အတိုင်း သိမြင်သည် ဖြစ်၍။ အသုဘံသတိ၊ အလျားတလံ အနံတစ်ထွာ ဤခန္ဓာ၌ သာယာဖွယ်မဟုတ် စက်ဆုတ်ရွံဖွယ် မတင့်တယ်ဟု ဉာဏ်ဝယ် ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်စိဖြန်း အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝယေ၊ နိဗ္ဗာန်စခန်း စိတ်ကြံမှန်း၍ စိဖြန်းခါခါ ပွားများရာသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဥဒ္ဓါမာတကစသည်များမြှောင် သူသေကောင်သည် မတင့်
မတယ် ရွံဖွယ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သွားလာလှုပ်ရှား ဝတ်စား
ဆင်ယင် ပြုပြင်ထားသော အသက်ရှင်ဆဲ ဤကိုယ်ကောင်သည်
လည်း မတင့်မတယ် ရွံဖွယ်အဟုတ် စက်ဆုတ် စရာပင်တည်း ဤသို့
လျှင် အသက်ထင်ရှားရှိ၍ အသုဘကိုပင် သုဘထင်၍ နေသော
ဤအသုဘသဘော ရွံဖွယ်ပေါ်သည့် သူရောငါပါ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ်
အကောင်ပုပ်ကြီးကို မတင့်မတယ် ရွံဖွယ်အားဖြင့် အမှန်အတိုင်း
သိမြင်ပြီးလျှင် ဤကိုယ် ကောင်ပုပ် နာမ်နှင့်ရုပ်တို့ စက်ဆုတ်ရွံဖွယ်
မတင့်တယ်ပါတကားဟု ပွားများစီးဖြန်း အသုဘ ကမ္မဌာန်းကို
အမြဲတမ်း ပွားများသင့်ပါပေသတည်း။

(၂) ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓေဟိ၊ အာသယော ကာသတော တထာ၊
ပဋိက္ကလာနိ ကာယေမေ၊ ကုဏပါနိ ဒွိသောဠသ။

ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓေဟိ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် အနံ့တို့ဖြင့်
လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ အာသယောကာသတောပိစ၊
အကြောင်းမှီရာ တည်ရာ အရပ်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘာဝယေ၊
ကိုယ့်သန္တာန်တွင် အမှန်ထင်အောင် ဆင်ခြင်ပွားများ ရာ၏ ဣမသို့

ကာယေ၊ မတင့်မတယ် မစင်ကြယ်ဘဲ ရွံဖွယ်အဟုတ် အပုပ်တွေ
 လှောင် ဤကိုယ်ကောင်ကြီး၌၊ ဒိသောဠသပဋိကုလာနိ၊ ဆံပင်အစ
 ဒွတ္တိသဟု များလှပေါကြွယ် ရွံဖွယ်စက်ဆုတ် အပုပ်အသိုး သုံးဆယ့်
 နှစ်မျိုးသော ကောဌာ သတို့သည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားဖုံဖုံ ရှိကြကုန်၏။
 ကုဏပါနိစ၊ ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် ရွံဖွယ်စက်ဆုပ် အကောင်ပုပ်တို့သည်
 လည်း။ သန္တိ၊ ကိုယ်တွင်းသွေးသား အမြဲစား၍ ထင်ရှားဖုံဖုံရှိကြ
 ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်—

ဆံပင်အစရှိသော ၃၂-ပါးသော ကောဌာ သတို့ကို ပုံသဏ္ဌာန်
 အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မှီရာအကြောင်း တည်ရာအရပ်အားဖြင့်
 လည်းကောင်း မစင်ကြယ်၊ မတင့်တယ် ရွံဖွယ် စက်ဆုတ်ဖွယ်ဟူ၍
 ဉာဏ်ဝယ်ထင်မြင်အောင် ဆင်ခြင်ပွားများရာ၏။ ငါ၏အလျား
 တစ်လံ၊ အနံတစ်ထွာ ဤခန္ဓာအတွင်း၌ စက်ဆုတ် ရွံရှာဖွယ် ပိုးမျိုး
 ရှစ်ဆယ်နှင့် ရွံဖွယ်စက်ဆုတ် ၃၂-ပါးသော ကောဌာသရှိသော
 အကောင်ပုပ်သာ ထင်ရှားရှိနေကြကုန်၏ ဟူ၍ ပွားများရာသတည်း။
 ဆောင်ရန် ။ ငါ၏ကိုယ်မှာ၊ ရွံစရာတည်း၊ ကေသာဆံပင်၊ မွှေး

အမျှင်နှင့်၊

ထို့ပြင်တသီး၊ ခြေလက်သည်းနှင့်၊ သွားလည်းတစ်ထွေ၊

အရေထူပါး၊ ဤတရားတို့၊ ယောက်ျားမိန်းမ၊ အတ္တဇီဝ၊
 ဘာမျှမဟုတ်၊ နာမ်နှင့် ရုပ်တို့၊ ဖြစ်ချုပ်လျင်မြန်၊
 (အနိစ္စ)ဖြစ်ပျက်ဒဏ်ကြောင့်၊ (ဒုက္ခ)၊ အမှန် မမြဲ
 မှန်ဆင်းရဲသည်၊ ငါလည်းမဟုတ်ပါတကား။(အနတ္တ)

(၃) ပတိတမှာပိ ကုဏပါ၊ ဇေဂ္ဂန္တိ ကာယနိဿိတံ။

အာဇာရောဟိ သုခိ တဿ၊ ကာယေ တု ကုဏပေ ဌိတံ။

ဇေဂ္ဂန္တိ၊ မတင့်မတယ် ရွံဖွယ်ရာကောင်းကုန်သော။ ကာယနိ
 သိတာ၊ အပုပ်တွေလျှောင် ဤကိုယ်ကောင်ကို မှီ၍နေကြကုန်
 သော။ ကုဏပါ၊ ခန္ဓာကိုယ် အသွေး အသားတို့ကို မျိုဝါးစားသောက်
 ပိုးလောက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပတိတော၊
 ပိုးလောက်တို့၏ ခဏမစဲ တဖွဲဖွဲလျှင် အမြန်ကျရောက်ရာသည်။ အမှီ၊
 ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဝါးမျိုစားသောက်
 ထိုပိုးလောက်အပေါင်း၏။ သုခိ၊ ချမ်းသာစွာ။ အာဇာရော၊ မှီရာ
 တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကုဏပေ၊ ခန္ဓာကိုယ် အသွေး
 အသား မျိုဝါး စားသောက် ပိုးလောက်တို့ နေရာ ဖြစ်သော။ ကာယေ၊
 အပုပ်တွေလျှောင် ဤကိုယ်ကောင်၌။ ဌိတံ၊ အမြဲစင်စစ် တည်ရာ
 ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်—

စက်ဆုတ်ရွံ့ဖွယ် မတင့်တယ်သော ဤကိုယ်ကောင်ကို မှီတွယ်၍နေသော ညီဟောက်ပုပ်သိုး အပုပ်အမျိုးမျိုး အကောင်အမျိုးမျိုး ရှိကြကုန်၏။ ငါ၏ခန္ဓာကိုယ်၌ ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ် အမြစ်တွယ်၍ ရွံ့ဖွယ်စက်ဆုတ် အကောင်ပုပ်များ တဖွားဖွား ကျရောက်၍နေ၏။ ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့သည် မိမိတို့၏ အမြဲနေအိမ်သဖွယ် ချမ်းသာစွာ မှီတွယ် စားသောက်၍နေကြ၏။ ဤအလျားတစ်လံ အနံတစ်ထွာ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်း၌ ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်နှင့်တကွ ရွံ့ရှာဖွယ် အကောင်ပုပ်တို့သည် အမြဲတည်နေကြကုန်၏။

(၄) မိဋ္ဌေ ကိမိဝ ကာယောယံ၊ အသုစိမ္ပိ သမုပ္ပိတော။

အန္တော အသုစိ သပ္ပုဏ္ဏော၊ ပုဏ္ဏ ဝစ္စကုဋီ ဝိယ။

အယံကာယော၊ အလျားတစ်လံ အနံတစ်ထွာ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ် အကောင်ပုပ်ကြီးသည်။ မိဋ္ဌေ။ မစင်မကြယ် ရွံ့ဖွယ်လွန်ကဲ မစင်ထဲ၌။ ကိမိဝ၊ မစင်များကို မျိုဝါးစားသောက် ပိုးလောက်ကဲ့သို့။ အသုစိမ္ပိ၊ အပုပ်အသိုး မစင်အိုး၌။ သမုပ္ပိတော၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် အသွယ်သွယ်ဟု ရွံ့ဖွယ်စစ်စစ် အမှန်ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏဝစ္စကုဋီ ဝိယ၊ ပိုးလောက်ပြည့်တင်း မစင်တွင်းအိမ်ကဲ့သို့။ အန္တော၊ အပုပ်တွေလှောင် ဤကိုယ်

ကောင်အတွင်း၌။ အသုစိသမ္ပုဏ္ဏော၊ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်တို့နှင့် ပြည့်နေ၏။

အဓိပ္ပါယ်—

မတင့်တယ် မစင်ကြယ် ရွံဖွယ်စက်ဆုတ်စရာ ဤခန္ဓာကိုယ် အကောင်ပုပ်ကြီးသည် မစင်တွင်းရှိ ပိုးလောက်များကဲ့သို့ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်ရာကောင်းသော ၃၂-ကော ဌာသအမျိုးမျိုး အပုတ်အိုး၌ဖြစ်၏။ ပိုးလောက်ပြည့်တင်း မစင်တွင်း (မစင်အိမ်)ကဲ့သို့ ဤခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ မတင့်မတယ် ရွံဖွယ်စက်ဆုတ် အကောင်ပုပ်တို့နှင့် ပြည့်နေလေတော့၏။

(၅) အသုစိ သန္ဓု တေ နိစ္စံ၊ ယထာမေဒကထာလိကာ။

နာနာကိမိ ကုလာဝါသော၊ ပတ္တစန္ဒနိကာ ဝိယ။

ယထာမေဒကထာလိကာ၊ မသတိစရာ အဆီလွှာတို့ဖြင့် ပြည့်ကာပုပ်သိုး အဆီအိုးကဲ့သို့။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အသုစိ၊ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်ညစ်ထေး ပြည်သွေး ချွေးသည်။ သန္ဓုတေ၊ ကျင်ငယ်-ကျင်ကြီး အသီးသီးကဲ့သို့ ယိုစီး၍ နေ၏။ ပတ္တစန္ဒနိ ကာဝိယ၊ ပိုးလောက် ပြည့်နက် တစ်ဗွက်ဗွက်လျှင် ရွာပျက်အနီး တံစီးတွင်း (မစင်တွင်း)

ကြီးကဲ့သို့။ နာနာကိမိကုလာ ဝါသော။ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်ပုပ်သိုး
ပိုးလောက် အမျိုးမျိုးတို့၏ နေရာဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်—

မသတိစရာ အဆီလွှာတို့ဖြင့် ပြည့်နေသော အဆီအိုးကြီးကဲ့သို့
ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ ရွံဖွယ်ညစ်ထေး၊ ပြည်၊ ချွေး၊ သွေး တို့သည်
ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ အမြဲစီးဆင်း၍ နေ၏။ ပိုးလောက်တို့ဖြင့်
ပြည့်နှက်၍ တဗွက်ဗွက်ထနေသော ရွာပျက်အနီး တံစီးတွင်း (မစင်
တွင်း)ကြီးကဲ့သို့ မစင်မကြယ် ရွံဖွယ်ပုပ်သိုး ပိုးလောက်အမျိုးမျိုးတို့၏
တည်နေရာ ပိုးအိမ်ကြီးဖြစ်နေ၏။

(၆) ဂဏ္ဍဘူတော ရောဂဘူတော၊ ဝဏဘူတော သမုဿယော။

အတေကိစ္ဆောတိ ဇေဂုစ္ဆော၊ ပဘိန္ဒကုဏ ပူပမောတိ။

သမုဿယော၊ သုံးဆယ်နှစ်ဝ ကောဌာသတို့၏ လုံးဝမီခို
ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်။ အတေကိစ္ဆော၊ သမားထူးချွန် ဆရာဝန်
တို့အား သွန်ယုယ ကုမရ နိုင်သော။ ဇေဂုစ္ဆော၊ စက်ဆုတ်ရွံဖွယ်
မစင်ကြယ်သော။ ဂဏ္ဍဘူတော၊ ထွတ်မြင်း အနာ အိုင်းအမာကြီး
စင်စစ်အမှန်ဖြစ်၏။ ရောဂဘူတော၊ ကယ်ပါ ယူပါ တာဏာဖြင့်

ငိုကာပူဆွေး ရောဂါဘေးကြီးဖြစ်၏။ ဝဏဘူတော၊ ဇီဝိန်ချွေဖျက်
အသက် သေအောင် သားရေပုပ်သိုး အနာဆိုးဖြစ်၏။ ပဘိန္ဒကုဏ
ပူပမော၊ လူသေစွန့်ကြဲ သချိုင်းထဲတွင် ပြိုကွဲပျက်စီး အသေကောင်
ကြီးနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ် မသွေဖြစ်ပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

သုံးဆယ့်နှစ်ဝ ကောဌာသတို့၏ တည်နေရာ ဤကိုယ်ခန္ဓာကြီး
သည် စက်ဆုတ်စရာကောင်းလှ၏။ ဆရာဝန် သမားတော်ကြီးများ
ကုစားမရသော ထွတ်မြင်းအနာ အိုင်းအမာ ကြီးဖြစ်၍ နေ၏။
လူသေစွန့်ကြဲ သင်းချိုင်းထဲ၌ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီး သူသေကောင်
ပုတ်ကြီးနှင့်တူ၏။

ဆောင်ရန် ။ သုံးဆယ့်နှစ်တွဲ၊ အရိရွဲ၊ မလွဲရွံ့ဖွယ်ရာကြီးပါတကား။

ကောဌာသရုပ်၊ အကောင်ပုတ်၊ စက်ဆုတ်ဖွယ်ကြီး
ပါတကား။

မိမိကိုယ်မှာ၊ ဝတ်တန်ဆာ၊ မဆင်လာလျှင်၊ ရွံစရာ
အရုပ်ကြီးပါတကား။

ကိုးဒွါရမှ၊ ထွက်သမျှ၊ ရုပ်မစင်ကြီးပါတကား။

အကုသလ ဟူသမျှ၊ နာမ်မစင်ကြီးပါတကား။

မိမိကိုယ်မှာ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ၊ ရွံရှာဖွယ် မစင်အိုးကြီးပါတကား။

မိမိကာယ၊ အသုဘ၊ မုချမနှစ်သက်ဖွယ်ကြီးပါတကား။

သူတပါးကာယ၊ အသုဘ၊ မုချမနှစ်သက်ဖွယ် ကြီးပါတကား။

(နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဘေဒနီ၊ နှာ-၁၅၇)

(ဃဃ) “မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာ” (ပါဠိ - အနက် အဓိပ္ပါယ်)

(၁) ပဝါတဒီပ တုလျာယ၊ သာယုသန္တတိယာက္ခယံ။

ပရူပမာယ သမ္ပဿံ၊ ဘာဝယေ မရဏ သတိ။

ပဝါတဒီပတုလျာယ၊ တိုက်လေကင်းစင် ဆီမီးအသွင်ရှိသော။
သအာယု သန္တတိယာ၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်နှစ်ချက် ပေါင်းလျက်
ခေါ်တွင် အသက် အစဉ်၏။ ခယံ၊ ဥပါဒ် ဌိ ဘင် အမြဲယှဉ်၍
အစဉ်အမြဲ ပြိုကွဲ ကုန်ခန်းခြင်း သဘော သို့။ ဂတော၊ ရောက်လေပြီ။
ပရူပမာယ၊ ရန်သူယောက်ျား သူသတ်သမားနှင့် မခြားတစ်မှု အလား
တူသောအားဖြင့်။ သမ္ပဿံ-သမ္ပဿန္တော၊ ကောင်စွာဆင်ခြင် သိမြင်
သည်ဖြစ်၍။ မရဏသတိ၊ “ရုပ်နာမ် မမြဲ သေခြင်းမြဲ” ဟု
ထူးကဲဆင်ခြင် သမ္ပဇဉ်ဖြင့် နေ့စဉ်စီးဖြန်း မရဏာ နုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း

ကို။ ဘာဝယေ၊ အမြဲနေ့စဉ် သတိယှဉ်၍ ဆင်ခြင် ပွားများရာ သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဤဘဝတွင် အသက်ရှင်မှုအတွက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်နေသော ရုပ်ဇီဝိတ၊ နာမ်ဇီဝိတနှစ်ပါးကို အသက်-ဟုခေါ် ၏။ ထိုအသက်သည် ကံအရှိန်အဟုန် မကုန်သေးသမျှ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ အသက်ရှင်နေသေး၏။ အသက်တမ်း ကုန်ခြင်း၊ ကံစအစွမ်းကုန်ခြင်း၊ အသက်တမ်း-ကံအစွမ်း နှစ်ပါးစုံ ကုန်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဥပစ္ဆေဒကကပ်၍ ဖြတ်တောက်သော အကု သိုလ် ကံကြောင့် ကံအရှိန်ကုန်ခြင်း ၄-မျိုး တို့ကြောင့် သေရတတ်၏။ မိမိ၏အသက် ရှင်နေမှုအတွက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ် နေသော ရုပ်ဇီဝိတ နာမ်ဇီဝိတအစဉ် အသက်ရှင်နေမှုသည် လေငြိမ် ရာ၌ ထွန်းညှိထားသော ဆီမီးခွက်နှင့်တူ၏။ ရေနံဆီ မီးခွက်သည် မီးစာကုန်လျှင်လည်းကောင်း၊ ရေနံဆီ ကုန်သွားလျှင်လည်းကောင်း၊ မီးစာရော ရေနံဆီပါ နှစ်မျိုးကုန်သွားလျှင်လည်းကောင်း (သို့မဟုတ်) ရုတ်တရက် လေတိုက်၍ သော်လည်းကောင်း အကြောင်း တစ်မျိုးမျိုး ကြောင့် ငြိမ်းသွား သေသွားတတ်၏။ ဤဥပမာ၌-

- (၁) မီးစာကုန်ခြင်းနှင့် အသက်တမ်းကုန်သွားခြင်းတူ၏။
- (၂) ရေနံဆီကုန်သွားခြင်းနှင့် ကံအဟုန်ကုန်ခြင်းတူ၏။
- (၃) မီးစာ၊ ရေနံဆီနှစ်မျိုးကုန်ခန်းခြင်းနှင့် အသက်

ဤငါ့ကိုယ်သည်လည်း။ မရိသာ မိ၊ ခန္ဓာရုပ်နာမ် မြေသူဿာန်၌
မြှုပ်နှံအားလုံး သေဆုံးရပေလတ္တံ့။ မမ၊ ငါ့အား။ မရဏံ၊ ရုပ်နာမ်
ကွေ့ကွင်း သေရခြင်းသည်။ ဟေဿတိ၊ မုချမသွေ ဖြစ်ပေတော
လတ္တံ့။

အဓိပ္ပါယ်—

ဤလောက၌ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရကြီးမား ကြကုန်သော
လေးကျွန်း သေဌ်နင်း စကြာမင်းတို့သည် ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ
ကွယ်ပျောက် သေဆုံးရခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ
သေမင်းအစာဖြစ်သော ငါသည်လည်း မရဏ စက်ကွင်း သေမင်း
လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းမသွေ သေရပေအံ့၊ ငါ့အား စုတိပျက် ကြွေ
သေရခြင်းသည်မုချမသွေ ဖြစ်ပေလတ္တံ့။

(၃) ဥပ္ပတ္တိယာ သဟေဝေဒံ၊ မရဏံ အာဂတံ သဒါ။

မာရဏတ္ထာယ ဩကာသံ၊ ဝဓကော ဝိယ သေတိ။

ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်။ သဟေဝ၊
အတူတကွ သာလျှင်။ ဣဒံ မရဏံ၊ စုတိပျက်ကြွေ ဤသေရခြင်း
သဘောသည်။ သဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ အာဂတံ၊ မိမိနောက်မှာ
အရိပ်ပမာ လိုက်ပါနေ၏။ ဝဓကော ဝိယ၊ တွေ့ရာအရပ် ခေါင်းကို

ဖြတ်မည့် သူသတ်သမားကဲ့သို့ မရဏတ္ထာယ၊ တွေ့ရာသင်းချိုင်း
ဓားမဆိုင်းပဲ ခုတ်ပိုင်း၍ သတ်ဖြတ်ရန်အလို့ငှါ။ ဩကာသံ၊ ပုန်းလျှိုး
ကွယ်အောင်း အခွင့်ကောင်းကို။ ဧသတိ၊ မြေပြင်၊ ရေပြင်၊ ဝေဟင်
မလတ် အထပ် ထပ်လျှင် မပြတ်ရှာမှီး၍ နေ၏။

အဓိပ္ပါယ်—

ရုပ်နာမ်နှစ်ထွေ ပဋိသန္ဓေတည်နေသည်နှင့် တပြိုင်နက်သာ
လျှင် အသက်ဖြိုခွင်း ရှင်သေမင်းဟူသော သေခြင်းတရားသည်လည်း
ဖွားဖက်အနေအားဖြင့် တပါတည်း ပါလာပေ၏။ သူသတ်သမား
သည် သတ်ထိုက်သူတို့၏ လည်ပင်းနား၌ ဓားတဝင့်ဝင့် ရွယ်ကာ
အနီးမှာရပ်တည်နေသကဲ့သို့ ထို့အတူ ခန္ဓာငါးပါး သူသတ် သမားနှင့်
တူသော သေမင်းသည်လည်း လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်
ဖို့ရန် အလို့ငှါ အခွင့်အရေးကို ရှာဖွေ၍ နေ၏။

(၄) ဤသကံ အနိဝတ္တန္တံ၊ သတတံ ဂမနုဿကံ။

ဇိဝိတံ ဥဒယာ အတ္ထံ၊ သူရိယော ဝိယ ဓာဝတိ။

သူရိယော၊ လောကဓာတ်တိုက်ဘောင်မှာ အမှိုက်မှောင်
ပယ်ခွင်း ရှင်နေမင်းသည်။ ဤသကံ၊ အနည်းငယ်မျှ။ အနိဝတ္တန္တံ၊
နောက်သို့မဆုတ်ဘဲ။ သတတံ၊ အမြဲ။ ဂမနုဿကံ၊ ရှိန်ဟုန်မပျက်

ရှေ့သို့သာ ချီတက်လျက်။ ဥဒယာ၊ ဥဒိတောင်စွန်း အရှေ့ကျွန်းမှ။
 အတ္ထံ၊ အပရဂေါယာ ရောင်ဝါမထွန်း အနောက်ကျွန်းသို့။ ဓာဝတိ
 ဝိယ၊ နာရီ၊ မိနစ်၊ စက္ကန့်၊ မခြား ပြေးသွားလေသကဲ့သို့။ တထာ၊
 နေမင်းပုံယူ ထို့အတူ သာလျှင်။ ဇိဝိတံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ချက် မိမိအသက်
 သည်။ ဤသတံ၊ အနည်းငယ်မျှ။ အနိဝတ္တန္တံ၊ နောက်သို့မဆုတ်ဘဲ။
 သတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဂမနုဿကံ၊ သေဖို့ရန် အရေးခြေမနှေးဘဲ
 ပြေးသွား သုတ်သုတ် အားထုတ်ပြီးလျှင်။ အတ္ထံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်
 ဘဝဇာတ်တို့ ကင်းပြတ်ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့။ ဓာဝတိ၊ တစ်နေ့၊
 တစ်နေ့ တရွေ့ရွေ့ လျှင် စေ့စေ့တွေးဆ မအေးရအောင် ခဏမနား
 ပြေးသွားနေလေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

လောက၌ အမှိုက်အမှောင် ဟူသမျှကို မြူမျှမကျန် တွန်းလှန်
 ဖြိုခွင်း ရှင်နေမင်းသည် ဥဒိတောင်စွန်း အရှေ့ကျွန်းမှ ထွက်ပေါ်
 လာပြီးလျှင် အနည်းငယ်မျှ နောက်သို့ပြန်မဆုတ်ဘဲ အမြဲတမ်း
 သုတ်ခြေတင်ကာ သွားခြင်းအလုပ်ကို အားထုတ်၍ နေဝင်တောင်
 ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော အပရဂေါယာ ရောင်ဝါမထွန်း အနောက်ကျွန်း
 သို့ ပြေးဝင်သကဲ့သို့ ထို့အတူပင် ရုပ်နာမ်နှစ်ချက် မိမိအသက်

သည်လည်း နှစ်လရာသီ နာရီမယုတ် နောက်သို့ပြန် မဆုတ်ဘဲ
ရှေ့သို့သာချီတက်လျက် အသက်ဇီဝိန် မတည်ငြိမ်ဘဲ ညှိုးမှိန်ကင်းကွာ
သေမင်းရွာသို့ နေ့ညဉ့်မခြား မရပ်နားဘဲ ပြေးသွား၍ နေလေ၏။

(၅) ဝိဇ္ဇုဗုဗ္ဗုလဉ္ဇာဿ၊ ဇလရာဇိ ပရိက္ခယံ။

ဃာတကောဝရိပ္ပ တဿ၊ သဗ္ဗထာပိ အဝါရိယော။

အယံကာယော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်ခေါ်ဆို ဤငါ့ကိုယ်
သည်။ ဝိဇ္ဇုဗု ဗ္ဗုလဉ္ဇာဿာဝရာဇိဝိယ၊ ကောင်းကင်ပြက်သန်း
လျှပ်စစ်ပန်းနှင့် ညချမ်းကျရောက် နှင်းပေါက်ရေပြင် တုတ်တံရေး
အသွင်ကဲ့သို့။ ပရိက္ခယံ၊ ခဏချက်ခြင်း ချုပ်ပျောက် ကုန်ခန်းခြင်းသို့။
ဂတော၊ နေ့မြင်ညဉ့်ပျောက် ကျရောက်ပေ၏။ ဃာတကော၊ ရုပ်နာမ်
နှစ်ထွေ ဇီဝိန်ကြွအောင် သေအောင်သတ်သော။ ရိပ္ပဝိယ၊ မလို
မုန်းထား ရန်သူသမားကဲ့သို့။ မရတိ၊ တွေ့ရာအရပ် သတ်ဖြတ်
တတ်ပေ၏။ တဿ၊ ထိုရန်သူ ယောက်ျားသူသတ်သမားကို။
သဗ္ဗထာပိ၊ အားလုံးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝါရိတော၊
မသေအောင် မတားမြစ်နိုင်။ အဝါရိယော၊ မက်အောင် တစ်မျိုး
လက်ဆောင်ထိုးလည်း ရရှိပိုင်ပိုင် မရှိနိုင်ပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ကောင်းကင်လယ်တွင် ယှက်နွယ်ပြက်သန်း လျှပ်စစ်နွယ်ပန်း
 ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မြက်ပင်ဖျားဝယ် ရပ်နားကျရောက် ဆီးနှင်း
 ပေါက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ရေပေါ်၌ ရေးသားသော တုတ်တံ
 ရေးသုံး အက္ခရာစာလုံးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ရုပ်နာမ် နှစ်ချက် မိမိ
 အသက်သည် ခဏချက်ခြင်း ချုပ်ပျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်
 ပေ၏။ ခန္ဓာငါးပါး ရန်သူသတ်သမားသည် များပြားလှစွာ သတ္တဝါ
 တို့ကို မညှာမတာ ချိန်ခါမလတ် သက်ဖြတ်တတ်ပါပေ၏။ ထိုသေ
 မင်းရန်ကို တွန်းလှန်ပယ်ခွင်း စစ်ခင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
 မက်အောင်တစ်မျိုး မင်းမျိုးလက်ဆောင်ထိုး၍ မသေရအောင်
 တောင်းပန်တားမြစ်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း မုချပိုင်ပိုင် မတတ်နိုင်
 ပါပေ။

(၆) သုဃသတ္တာမ ပုညိဒ္ဓိ၊ ဗုဒ္ဓိဝုဒ္ဓဇိနဒ္ဓယံ။

ဃာတေသိ မရဏံ ခိပ္ပံ၊ ကာတုမာဒိသကေ ကထာ။

သုဃသတ္တာ မပုညိဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓိ ဝုဒ္ဓ ဇိနဒ္ဓယံ၊ အခြွေရံ ပေါများသော
 ရှင်ဘုရင်များ၊ ခွန်အားကြီးမားသော စစ်သူကြီးများ၊ ဘုန်းကံကြီးမား
 သော ဇောတိကစသော သူဌေးကြီးများ၊ တန်ခိုးကြီးမားသော

မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ပညာဉာဏ်ကြီးမားသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ စသည်များတောင်း သတ္တဝါ အပေါင်းကို။
 မရဏံ၊ သုံးဆယ့်တစ်ခရိုင် စိုးပိုင်သေဌ်နင်း ရှင်သေမင်းသည်။ ခိပ္ပံ၊
 လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ ယာတေသိ၊ ဇီဝိန်ပျက်ချွေ အသက်သေအောင်
 သတ်ဖြတ်တတ်ပါပေ၏။ တု၊ စင်စစ် ဧကန်အမှန်အားဖြင့် သော်
 ကား။ မာဒိသကေ၊ ခြွေရံ နည်းပါး ခွန်အားမသန် ဘုန်းကံမပါ ပညာ
 မွဲချ ငါ့လိုလူပုဂ္ဂိုလ်မှာမူကား။ ကာကထာ၊ မသေနိုင်ပါ စကားဆိုစရာ
 အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

အခြွေအရံပေါများသော မဟာသမ္ဗ တမင်းများ ခွန်အား
 ကောင်းသော ဝါသုဒဒေဝ၊ ဗလဒေဝ စသော သူရဲကောင်းကြီးများ၊
 ဘုန်းကံကြီးမားသော ဇောတိကစသော သူဌေးကြီးများ၊ တန်ခိုး
 ပညာ၌ ဧတဒဂ်ရှိတော်မူသော အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်နှင့်
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်တို့ကို
 သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ အကုန်ပိုင်နည်း ရှင်သေမင်းသည် လျင်မြန်စွာ
 ဇီဝိန်ဖျက်ချွေ အသက်သေအောင် သတ်ဖြတ်တတ်ပါပေ၏။ ခြွေရံ
 နည်းပါး ခွန်အားမသန် ဘုန်းကံနွမ်းညှိုးတန်ခိုးမပါ ပညာမွဲချ

ငါတို့မှာမူကား မသေနိုင်ပါ ဆိုဘွယ်ရာသည် အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါ
တော့အံ့နည်း။

‘‘နိဗ္ဗာနမဂ္ဂ ဘောဒနိကျမ်းမှ သေခြင်းတရား ပွားများပုံ’’

ဥစ္စာပေါများ၊ သူဌေးကား၊ များစွာသေလေပြီ။

ဥစ္စာနည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

ခြွေရံပေါများ၊ စိုးရကား၊ များစွာသေလေပြီ။

ခြွေရံနည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

ဝါသုဒ္ဓေဝ၊ အားကြီးလှ၊ သေရရှာလေပြီ။

အားခွန်နည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

ရောဂါကင်းရာ၊ ဗာကုလာ၊ ခေမာနိဗ္ဗာန်စံလေပြီ။

ရောဂါလွန်များ၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

တန်ခိုးပြင်းထန်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်၊ နိဗ္ဗာန်စံလေပြီ။

တန်ခိုးနည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

ပညာကြီးစွာ၊ သာရိပုတ္တရာ၊ ခေမာနိဗ္ဗာန်စံလေပြီ။

ပညာနည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

သီလဂုဏ်ကြီးရာ၊ ပစ္စေကာ၊ ခေမာနိဗ္ဗာန်စံလေပြီ။

သီလဂုဏ်နည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။

ခပ်သိမ်းဥသယံ၊ ပြည့်စုံတော်မူ၊ သဗ္ဗညု၊ နိဗ္ဗူစံလေပြီ။
 လုံးစုံနည်းပါး၊ ငါ့မှာကား၊ ခုလားသေမည်မသိပြီ။
 ငါ့နှင့်ရွယ်တူ၊ ငါ့အောက်လူ၊ ကြီးသူသေခြင်းများလှပြီ။
 ဖြစ်ပြီး၊ ပျက်ခြင်း၊ လျင်မြန်ခြင်း၊ သေခြင်း ငါလည်းနီးလှပြီ။
 မရဏဘေးကြီး၊ အလွန်နီး၊ ခုလည်းသေပြီ မသိပြီ။
 ခုမသေခင်၊ မဂ်ဖိုလ်ပင်၊ လျင်မြန်ရောက်အောင် အားထုတ်မည်။
 မဂ်ဖိုလ်ရမှ ၊ နိဗ္ဗာန၊ နိစ္စချမ်းသာမည်။
 ဤသေခြင်းတရားတို့ကို အမြဲမပြတ် ရွတ်ဆိုပွားများ
 အောက်မေ့ရာ၏။ (နိဗ္ဗာနမဂ္ဂ ဘေဒနိ၊ နှာ-၂၁၂)

(၇) ပစ္စယာနဉ္စ ဝေကလျာ၊ ဗာဟိရဇ္ဈတုပဒ္ဒဝါ။
 မရာမောရံ နိမေသာပိ၊ မရမာနော အနုက္ခဏန္တိ။
 ပစ္စယာနဉ္စ၊ ကံစိတ်ဥတု အာဟာရဟူ လေးခုစုပေါင်း
 ဖြစ်ရန်အကြောင်း တို့၏။ ဝေကလျာ၊ ဖောက်ပြန်ချို့ယွင်း ပျက်စီးခြင်း
 ကြောင့်။ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တုပဒ္ဒဝါ၊ အပြင်မလတ် အတွင်းရပ်ဝယ်
 ဥပါဒ်ရန်ဆိုး ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး
 တစ်ကိုယ်လုံးတွင် သေဆုံးဖို့ရန် ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။ အနုက္ခဏံ၊
 နှစ်လရာသီ နာရီမဆိုင်း ခဏတိုင်း ခဏတိုင်းလျှင်။ မရမာနော၊

မရဏ စက်ကွင်း သူလက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းမနေ သေနေရသည်
 ဖြစ်၍။ နိမေသာပိ၊ မျက်စိတစ်မှိတ်မျှ သက်သာရာမရ စိတ်မချရဘဲ။
 မရမာနော၊ မစ္စုမာရ်ဟု ရန်သူ ခပင်း ရှင်သေမင်းသည်။ ယာတေသိ၊
 လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါခပင်း ဇီဝိန်ကင်း အောင် ညှင်းဆဲသတ်ဖြတ်
 ပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

ဤလောကတွင် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ၄-မျိုးတို့၌
 တစ်မျိုးမျိုး ချို့ယွင်း လျှင် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၊ ပြင်ပနှစ်ဌာနတို့၌
 ဘေးဆိုးရန်ဆိုး ရောဂါ အမျိုးမျိုးတို့ ဖြစ်၍ သေကြရ၏။ ခဏတိုင်း၊
 ခဏတိုင်း စက္ကန့်တိုင်းတွင် အချိန်မဆိုင်းဘဲ ရှင်သေမင်း၏ သတ်ဖြတ်
 ခြင်းဒဏ်ကို ခံနေကြရ၍ မျက်စိတစ်မှိတ်မျှ သက်သာရာမရ၊ စိတ်မချ
 ရဘဲ မရဏရန်သူ မစ္စုမာရ်ဟူသော ရှင်သေမင်းသည် လူနတ်ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါတို့ကို အမြဲမပြတ် သတ်ဖြတ်တတ်ပါပေ၏။

(၈၈) “အဋ္ဌသံဝေဂ ဝတ္ထုနီ” (ပါဠိ - အနက် အဓိပ္ပါယ်)

(၁) ဘာဝေတွာ စတုရာ ရက္ခာ၊ အာဝဇ္ဇေယျ အနန္တရံ။
 မဟာသံဝေဂ ဝတ္ထုနီ၊ အဌ အပ္ပိတဝီရိယော။

အဋ္ဌိတဝီရိယော၊ မရပ်မနားမီးပွတ်သော ယောက်ျားကဲ့သို့၊
 ကြိုးစားလုံ့လ ဝီရိယရှိသော ယောဂီသည်။ စတုရာရက္ခ၊ ဘာဝနာ
 လေးပါး စတုရာရက္ခ၊ ဘာဝနာ လေးပါး စတုရာရက္ခတရားတို့ကို။
 အနန္တရံ၊ နေ့ညဉ့်မဆိုင်း အချိန်ရှိတိုင်းသာလျှင်။ ဘာဝေတွာ၊
 နိဗ္ဗာန်စခန်း စိတ်ကြံ့မှန်း၍ စီးဖြန်းပွားများပြီးလျှင်။ အဌမဟာ
 သံဝေဂ- ဝတ္ထုနိ၊ ဓမ္မသံဝေဂန်ရင့်သန်စေမှု ဤရစ်ပါးသော သံဝေဂ
 ဝတ္ထုတို့ကို။ အာဝဇ္ဇေယျ၊ သာသနာကြံ့ဆဲ အားကုန်ခဲ့၍ မလွဲပုံသေ
 ဆင်ခြင်ပွားများ သင့်ပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

မရပ်မနား မီးပွတ်သော ယောက်ျားကဲ့သို့ ကြိုးစားလုံ့လဝီရိယ
 ရှိသော ယောဂီသူတော်စဉ်သည် ဘာဝနာလေးပါး စတုရာရက္ခတရား
 တို့ကို ပွားများ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ထို၏အခြားမဲ့၌ (၈)ပါးသော မဟာ
 သံဝေဂတရားတို့ကို ပွားများဆင်ခြင်ရာ၏။ ပွားများဆင်ခြင်ကြ
 ပါလေ။

- (၂) ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ ဝုတိ အပါယာ၊ အတိတအပ္ပတ္တကဝဋ်အကွံ။
 ဣဒါနိ အာဟာရဝေဋ္ဌိဒုက္ခံ၊ သံဝေဂဝတ္ထုနိ ဣမာနိ အဌ။

ဇာတိဇရာ စုတိအပါယာ၊ (၁) အမိဝမ်းခေါင်း ဆယ်လ
ညောင်းမျှ အောင်းခွဲရမှု၊ (၂)အိုရမှု၊ (၃)နာရမှု၊ (၄)သေရမှု၊ (၅)
သေပြီးနောက်လူများစွာမှာ အပါယ်ရွာသို့ ရောက်ရမှုတို့သည်
လည်းကောင်း၊ (၆) အတိတ်အပ္ပတ္တကဝဋ္ဋဒုက္ခ၊ အတိတ်ဘဝများစွာ
သံသရာ၌ ဤကဲ့သို့ ဒုက္ခမျိုးစုံ တွေ့ကြုံရမှုဒုက္ခသည် လည်းကောင်း။
(၇) အနာဂတ်ဘဝများစွာ သံသရာ၌လည်း ဤကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန် မရသမျှ
ဝဋ္ဋဒုက္ခဘေးမျိုးစုံ တွေ့ကြုံရဦးမည့်ဒုက္ခလည်းကောင်း၊ (၈) ဣဒါနိ
အာဟာရဂဝေဌိ ဒုက္ခ၊ ယခုဘဝ၌လည်းဝတ်စားနေရေး
စိတ်မအေးဘဲ ပြေးကာလွှားကာ ရှာဖွေရသော အာဟာရပရိယေသန
ဒုက္ခကြောင့် စိတ်ဒုက္ခမျိုးစုံ တွေ့ကြုံ နေရမှု ဒုက္ခသည်လည်း ကောင်း။
ဣမာနိအဌ၊ ရေတွက်ပိုင်းခြား ဤရှစ်ပါးတို့ကား။ သံဝေဂဝတ္ထုနိ၊
ဓမ္မသံဝေဂဉာဏ် ရင့်သန်စေမှုအကြောင်းဝတ္ထုတို့ပါတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

သံဝေဂဝတ္ထု တရား (၈)ပါးကား (၁)အမိဝမ်းခေါင်း၌ ဆယ်လ
ညောင်းမျှ အောင်းခွဲခြင်း ဒုက္ခ၊ (၂) အိုရခြင်းဒုက္ခ၊ (၃)နာရခြင်းဒုက္ခ၊
(၄)သေရခြင်းဒုက္ခ၊ (၅) ထိုသို့သေပြီးနောက် များသောအားဖြင့်
အပါယ်လေးပါးသို့ရောက်ရခြင်း ဒုက္ခ၊ (၆)အတိတ်ဘဝများစွာ

တုန်းကလည်း ဤကဲ့သို့ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အစရှိသော
ဝဋ်ဒုက္ခဘေးတို့နှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းဒုက္ခ၊ (ရ)အနာဂတ်ဘဝများ
စွာ၌လည်း နိဗ္ဗာန်မရမခြင်း ဤကဲ့သို့ ဝဋ်ဒုက္ခ ဘေးတို့နှင့်
တွေ့ကြုံလတ္တံ့ ဒုက္ခ၊ (စ) ယခုဘဝ ဖြစ်ဆဲမှာလည်း စားဝတ်နေရေး
ရှာဖွေရသော အာဟာရပရိယေသနကြောင့် ဆင်းရဲရခြင်းဒုက္ခ
ဤရှစ်ပါးသော သံပေဂဝတ္ထု တရားများသည် လောကကြီး၌
ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ တရားများ ဖြစ်လေသည်။

ဆောင် ။ ပဋိသန္ဓေ၊ အိုနာသေလွယ်၊ အပါယ်လေးပါး၊
အစားရှာဖွေ၊ လွန်လေနောင်မှ၊ ဒုက္ခဖြတ်လတ်၊
ဤရှစ်ရပ်၊ ကြောက်တတ်သူတို့၊ တရားကျင့်နိုင်မြဲ။
(နိဗ္ဗာနမဂ္ဂ ဘေဒနိ၊ နှာ- ၁၅၂)

အမှာ။ ။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သီလာနိ အာဝေဇ္ဇန္တာ စတုရာရက္ခံ
အဟာပေန္တာ မနသိကာရဗဟုလာ ဝိဟရထ။
(ဝိ၊ ၅၊ ၄၊ ၇၃။ ဝိ-သင်္ဂဟ၊ ၂၂၂)

နေ့စဉ် နေ့စဉ် သီလတို့ကို ဆင်ခြင်လျက် စတုရာရက္ခ တရား

တို့ကို မယုတ် လျော့စေဘဲ အကြိမ်များစွာ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်
ပွားများကာ နေကြကုန်လော။

(၃) ပါတောစသာယမပိစေဝ ဣမံ ဝိမိညု။

အာသေဝတေ သတတမတ္တဟိတာဘိလာသိ။

ပပွေတိ သောတိဝိပုလံ ဟတပါရိပန္နော။

သေဌ သုခံ မုနိဝိသိဌမတံ သုခေနတတိ။

ယော၊ နိဗ္ဗာန်လိုလား အကြင်အမျိုးသား အမျိုးသမီးသည်။
အတ္တ ဟိတာ ဘိလာသိ၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွား လိုလားတောင့်တသည်
ဖြစ်၍။ ပါတောစ၊ နံနက်အချိန်၌လည်းကောင်း။ သာယမပိစေဝ၊
ညနေချမ်းအချိန်လည်းကောင်း။ ဣမံဝိဓံ၊ ဘာဝနာလေးပါး စတုရာ
ရက္ခတရား ပွားများပုံ၍အစီအရင်ကို။ သတတံ၊ အမြဲမပြတ်
သာလျှင်။ အာသေဝတေ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် သတိချပ်၍ ရှုမှတ်
ပွားများ၍နေ၏။ သော၊ စတုရာရက္ခတရားပွားများသော ထိုသူ
သည်။ ဟတပါရိ ပန္နော၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းအေးငြိမ်းလွန်မြောက်
မရောက်သည်ဖြစ်၍။ မုနိဝိသိဌမတံ၊ ဘုရားရှင်သည် သဗ္ဗညုတာ
ဉာဏ်တော်သာဖြင့် ကောင်းစွာသိအပ်သော။ သေဌ၊ တစ်လောက
လုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ အတိဝိပုလံ၊ အလွန်ပြန့်ပြောသော။ သုခံ၊

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့။ ပေပေါတိ၊ ဝမ်းမြောက်စွာ လှမ်းရောက်နိုင်ပါပေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

နိဗ္ဗာန်လိုလားသော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွား လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍ နံနက်-ညနေ အချိန် အခါ မလတ်အထပ်ထပ်လျှင် ဘာဝနာလေးပါး ကိုယ်စောင့် တရားနှင့် ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုတရားတို့ကို အမြဲမပြတ် ပွားများ ဆင်ခြင်ရာ၏။

ထိုပွားများအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပယ်ရှားအပ်သော ရန်သူရှိသည် ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အလွန်ပြန့်ပြောသော အမြတ်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လွယ်ကူစွာ ရောက်ရှိနိုင်ပါပေသတည်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ဗုဒ္ဓပဏာမ (ပါဠိ - အနက်)

(က) ဝန္တာမိ စေတိယံ သဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဌာနေသု ပတိဋ္ဌိတံ။

သာရိရိကဓာတု မဟာဗောဓိ၊ ဗုဒ္ဓရူပံ သကလံ သဒါ။

သဗ္ဗဌာနေသု- လူပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ဟု၊ စသည့်ဥဿုံ၊
 အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ ပတိဌိတံ-ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ဝင်စံကြွသွား၊
 မြတ်ဘုရားကဲ့သို့၊ စိတ်ထားရည်တူ၊ ကြည်ဖြူလေးစား၊ တည်ထား
 ကိုးကွယ် အပ်ပေသော၊ သဗ္ဗ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ၊ အလုံး စုံသော၊
 စေတိယံ-လူနတ်ဦးခိုက်၊ ပူဇော်ထိုက်သည့်၊ သောင်းတိုက်စကြာဝဠာ၊
 ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်၊ စေတီတော်မြတ်ကို၊ ဝန္ဒာမိ-ကာယဝစီ၊ မနောချီ၍၊
 သုံးလီဒွါရ၊ ပဏာမဖြင့်၊ ဂါရဝကော်ရော်၊ ပူဇော်ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။
 သာရီရိကံ-စိန်တုံး၊ စိန်တိုင်၊ စိန်ခိုင်၊ စိန်ခဲကဲ့သို့၊ မကွဲမအက်၊
 တခဲနက်ထင်ပေါ်၊ တည်ရှိတော်မူကြသည့်၊ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊
 အံတော်၊ ဆံတော်၊ ညှပ်ရိုးတော်၊ နဖူးသင်းကျစ်တော်စသော ပူဇော်
 အပ်သည့်၊ အသမ္ဘိန္ဒဓာတ်၊ ဓာတုစေတီတော်မြတ် ကိုလည်းကောင်း၊
 မဟာဗောဓိစ ငါးပါးမာရ်မင်း၊ ရန်ခပင်းကို၊ ပယ်ခွင်းအောင်မြင်၊
 အောင်ပလ္လင်နှင့်၊ ညောင်ပင်ဗောဓိ မြတ်မုနိ၏၊ ပရိဘောဂစေတီ
 တော်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ သကလံ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော၊
 ဗုဒ္ဓရူပံစ-ရှင်တော်ဘုရား၊ ကိုယ်တော်စားဟု၊ တည်ထားမပြတ်၊
 ကိုးကွယ်အပ်သည့်၊ လေးမြတ်ပူဇော်၊ ဥဒ္ဓိဿရုပ်ပွားစေတီတော်ကို
 လည်းကောင်း၊ အဟံ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာကို၊ သညာမှည့်ခေါ်၊
 တပည့်တော် သည်၊ သဒါ-နေ့ရောညဉ့်ပါ၊ ဘယ်ခါမယိမ်း၊ အခါ

ခပ်သိမ်း၊ ဝန္တာမိ-ဂုဏ်တော် ထုံမွမ်း၊ ပုံတော်မှန်း၍၊ ချီးမွမ်းဩဘာ၊
ထောမနာလျက်၊ သဒ္ဓါရိုက်ျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏၊ အသရေမဆုံး၊
နေတနှုန်းကဲ့သို့၊ ရွှေဘုန်းတော် သခင်၊ အရှင်မြတ် ကြီးဘုရား။

(ခ) ယေစ ဗုဒ္ဓါ အတိတာစ၊ ယေစ ဗုဒ္ဓါ အနာဂတာ။

ပစ္စုပ္ပန္နာစ ယေ ဗုဒ္ဓါ၊ အဟံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။

အတိတာ- ရှေးရှေးအခါ၊ ကပ်ကမ္ဘာက၊ သစ္စာလေးအင်၊
သိမြင်တင့်ထူး၊ ပွင့်တော်မူကြဖူးကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါစ-လောက
ထွဋ်ထား၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရား တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနာ
ဂတာ-အနာဂတ်အခါ၊ နောင်ကမ္ဘာ၌၊ သစ္စာလေးဆင့်၊ ဉာဏ်ရောင်
တင့်၍၊ ပွင့်တော်မူလတံ့ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓါစ- သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်ရှင် အကြင်ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာစ-
ယခုဝတ္တမာန်၊ ပစ္စုပ္ပန်၌၊ သိဉာဏ်ထူးကဲ၊ ပွင့်တော်မူဆဲ ဖြစ်ကုန်သော၊
ယေ ဗုဒ္ဓါစ-ငါးပါးမာရ်အောင်မြင်၊ အကြင်ဘုရားရှင်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ အတ္တိ (သန္တိ)-သုံးဘုံလူအား၊ အကျိုးများ ဖို့၊ ထင်ရှား
ဖုံဖုံ၊ ရှိတော်မူကြကုန်၏။ တေ-ပွင့်ပြီး ပွင့်ဆဲ၊ ပွင့်မည်ခဲလျက်၊
အောင်ပွဲတော်ခံ၊ အောင်မန္တာန်ဖြင့်၊ အောင်လံစွင့်စွင့်၊ ဝင့်တလူလူ၊
ပွင့်တော်မူငြား၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ အဟံ- ခန္ဓာငါးခု၊ ရုပ်နာမ်

စုကို၊ ငါဟုသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ သဗ္ဗဒါ-နေ့ရောညဉ့်ပါ၊ ဘယ်ခါ
မဆိုင်း၊ အချိန်တိုင်း၌၊ ဝန္ဒာမိ-လက်အုပ်အပူလီ၊ တင်ကာချီ၍၊
ရွှင်ကြည် ဝမ်းသာ၊ စေတနာဖြင့်၊ သဒ္ဓါညွတ်ကျိုး၊ လက်စုံမိုးကာ၊
ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။

(ဂ) နတ် မေ သရဏံ အညံ၊ ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ ဝရံ။

ဧ တေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။

မေ-ဘုရားကိုသာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ မြဲစွာ ပူဇော်၊ တပည့်တော်
အား၊ အညံ-တစ်လောကလုံး၊ အမြတ်ဆုံးဟု၊ ညွတ်ရုံးအားထား၊
ဘုရားရှင်မှ တပါးသော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း၊ ပုန်း
အောင်းမှီကာ၊ ဆည်းကပ်ရာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိရိုးဧကန်၊ အမှန်ပါဘုရား၊
ဗုဒ္ဓေါ-လူနတ်ပြဟွာ၊ သတ္တဝါအများတို့၏၊ အားထားကိုးကွယ်ရာ
သခင်၊ ဘုရားရှင်သည်၊ မေ-ဘုရားသားတော်(ဘုရားသမီးတော်)
တပည့်တော်၏၊ ဝရံ-တစ်လောကလုံးတွင်၊ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး
ဖြစ်သော၊ သရဏံ- ဆင်းရဲပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာရောက်အောင်၊
စောင့်ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာပါတည်း။ ဧတေန
သစ္စဝဇ္ဇေန- ဤသို့နှုတ်သံ၊ ဖော်ထုတ်ပြန်၍၊ ဟုတ်မှန်သော
စကားကိုဆိုရခြင်းကြောင့်၊ မေ-အောင်ဖို့မနေ့၊ အောင်မြင်ရေးကို၊

မြော်တွေးရည်မျှော်၊ တပည့်တော်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-လောက ဘောင်
အတွင်း၊ အခေါင်ချဉ်း၍၊ အောင်မြင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဟောတု-
ဤယခုပြုအပ်သော သစ္စာဓာတ်အရှိန်အဝါကြောင့်၊ အချိန်မကြာ
လက်ငင်း၊ ချက်ခြင်း မသွေ၊ ဖြစ်ရပါစေသတည်း။

(ဃ) ဥတ္တမင်္ဂေန ဝန္ဓေဟံ၊ ပါဒပံသု ဝရုတ္တမံ။

ဗုဒ္ဓေ ယော ခလိတော ဒေါသော၊ ဗုဒ္ဓေါ ခမတု တံ မမ။

ဝရုတ္တမံ-လူ့ထက်လည်းမြတ်၊ နတ်ထက်လည်းသာ၊ ဗြဟ္မာ
ထက်လွန်၊ ထူးချွန်ဘုန်းဟုန်၊ တန်ခိုးဂုဏ်တို့ကြောင့်၊ သုံးဘုံဦးခိုက်၊
ပူဇော်ထိုက်သော၊ ပါဒပံသု-တစ်ရာရှစ်ကွက်၊ စက်လက္ခဏာတို့ဖြင့်၊
ကောင်းစွာထင်ရှား၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ ဖဝါးတော်အစုံ၊
ကြာဝတ်မှုကို၊ အဟံ- ခန္ဓာငါးခု၊ ရုပ်နာမ်စုကို၊ ငါဟုမှည့်ခေါ်၊
တပည့်တော်သည်၊ ဥတ္တမင်္ဂေန- ကိုယ်ဒြပ်တွင်၊ အမြတ်တင်၍၊
ဆံပင်စုပေါင်း၊ မြတ်ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဓေ-သဒ္ဓါညွတ်ကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊
ရှိခိုးပါ၏ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓေ- ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၌၊
ခလိတော-ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ ပြုမိမှားသော၊ ယောဒေါသော-
တစ်စုံတစ်ခု၊ ပြစ်မှားမှုသည်၊ စေ အတ္ထိ-အကယ် ၍ များ၊ ရှိခဲ့ငြားအံ့၊
တံ-တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၊ မလိမ္မာ၍၊ ထင်ရာပြုမှု၊ ထိုအပြစ်စုကို၊ ဗုဒ္ဓေါ-

မဟာကရုဏာတော်သခင်၊ ဘုရားရှင်သည်၊ မမ-နိဗ္ဗာန်ရည်ရော်၊
တပည့်တော်အား၊ ခမတု၊ အပြစ်လွတ်ရေး၊ ခွင့်လွှတ်ပေးကာ၊
ကျေအေး သည်းခံတော်မူပါဘုရား။

(င) ဗုဒ္ဓံ ဇိဝိတပရိယန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဇိဝိတပရိယန္တံ- ရုပ်နာမ်နှစ်ချက်၊ အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်၊
ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ဆင်းရဲပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာ
ရောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာ
ဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမှတ်၊ ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ပါ၏ဘုရား။

ဓမ္မပဏာမ (ပါဠိ - အနက်)

(က) ယေစ ဓမ္မာ အတိတာစ၊ ယေစ ဓမ္မာ အနာဂတာ။

ပစ္စုပ္ပန္နာစ ယေ ဓမ္မာ၊ အဟံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။

အတိတာ-လွန်ခဲ့ပြီးရာ၊ ရှေးအခါက၊ ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊
ယေ ဓမ္မာစ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မက္ခန်ဟု၊ ဆယ်တန်ထင်ပေါ်၊ အကြင်
တရားတော်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အနာဂတာ-နောင်ခါချိန်မှတ်၊
အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယေဓမ္မာစ-မဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်၊ ဆယ်ပါးသော အကြင်တရားတော်

မြတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်-ယခုဝတ္ထုမာန်၊ ပစ္စုပ္ပန်၌
ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယေဓမ္မာစ- မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မက္ခန်ဟု၊ ဆယ်တန်
သတ်မှတ်၊ အကြင်တရားတော် မြတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ
(သန္တိ)-ထင်ရှားဖုံဖုံ၊ ရှိကြကုန်၏။ တေ-ကာလ သုံးရပ်၊ ဖြစ်ပေါ်လတ်
သည့်၊ အမြတ်ထင်ပေါ်၊ ထိုတရားတော်တို့ကို၊ အဟံ-ဆယ်ရပ်
ပိုင်းခြား၊ မြတ်တရားကို၊ လေးစားပူဇော်၊ တပည့်တော်သည်၊ သဗ္ဗဒါ-
နေ့ညဉ့်မပြတ်၊ ခါမလတ်ဘဲ၊ အထပ်ထပ် အမြဲသာလျှင်၊ ဝန္တာမိ-
တရားရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ သဒ္ဓါညွတ်ကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊
ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

(၁) နတ္ထိ မေ သရဏံ အညံ၊ ဓမ္မော မေ သရဏံ ဝရံ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။

မေ-တရားတော်သာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ မြဲစွာပူဇော်၊ တပည့်
တော်အား၊ အညံ-တရားရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာမှ တပါးသော၊ သရဏံ-
ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း၊ ပုန်းအောင်းမှီကာ၊ ဆည်းကပ်ရာသည်၊ နတ္ထိ-
မရှိရိုးကန်၊ အမှန်ပါဘုရား၊ ဓမ္မော-အပူဇာတ်ကိန်း၊ လူခပ်သိမ်းကို၊
အေးငြိမ်းစေတတ်၊ တရားတော်မြတ်သည်၊ မေ-မြတ်တရားကို၊
လေးစားပူဇော်၊ တပည့်တော်၏၊ ဝရံ-တစ်လောကလုံးတွင်၊ အသာဆုံး

အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သရဏံ-ဆင်းရဲပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာရောက်
အောင်၊ စောင့်ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာပါတည်း၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤသို့နှုတ်သံ၊ ဖော်ထုတ်ပြန်၍၊ ဟုတ်မှန်သော
စကားကို ဆိုရသော ကြောင့်၊ မေ-အောင်ဖို့မနေ့၊ အောင်မြင်ရေးကို၊
မြှော်တွေးရည်ရော်၊ တပည့်တော်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-လောကဘောင်
အတွင်း၊ အခေါင်ချဉ်း၍၊ အောင်မြင်ခြင်းမင်္ဂလာ၊ အဖြာဖြာသည်၊
ဟောတု- ယခုပြုအပ်သော သစ္စာဓာတ် အရှိန်အဝါကြောင့်၊
အချိန်မကြာ လက်ငင်း၊ ချက်ခြင်းမသွေ၊ ဖြစ်ရပါစေသတည်း။

(ဂ) ဥတ္တမင်္ဂေန ဝဇ္ဇေဟံ၊ ဓမ္မံ တိဝိမံ ဝရံ။

ဓမ္မေ ယော ခလိတော ဒေါသော၊ ဓမ္မော ခမတု တံ မမ။

ဝရံ-တစ်လောကလုံးတွင်၊ အသာဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊
တိဝိမံ ဓမ္မံစ-သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ သုံးဖြာသတ်မှတ်၊
တရားတော်မြတ်ကိုလည်း၊ အဟံ-သံသရာအရေး၊ ခန္ဓာဘေးမှ၊
လွတ်ရေးရည်မြော်၊ တပည့်တော်သည်၊ ဥတ္တမင်္ဂေန- ဦးခေါင်းရတနာ၊
မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေ-သဒ္ဓါရွှင်လန်း၊ လက်အုပ်ပန်းဖြင့်၊ အမြဲတမ်း
ရှိခိုးပါ၏ဘုရား၊ ဓမ္မ-ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊
များမြှောင်လှစွာ၊ တရားရတနာ အပေါ်၌၊ ခလိတော- မသိမှိုက်မှား၊

ပြုမိငြားသည့်၊ တိမ်းပါးချွတ်ယွင်း၊ အပြစ်မကင်းသော၊ ဒေါသော-
 ဆိုးဝါးညစ်ကျူ၊ အပြစ်စုသည်၊ စေအတ္ထိ-အကယ်၍များ၊ ရှိခဲ့ငြားမှု၊
 ဓမ္မော-တပည့်တော်များတို့၏၊ အားထားကိုးကွယ်ရာ၊ တရားရတနာ
 သည်၊ တံ- ထိုပြုမိသမျှ၊ အပြစ်ဒေါသကို၊ မမ-တပည့်တော်အား၊
 ခမတု-အပြစ်လွတ်ရန်၊ သည်းခံခွင့်ပေး၊ ကျေအေးတော်မူပါဘုရား။

(ဃ) ဓမ္မံ ဇီဝိတ ပရိယန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဇီဝိတပရိယန္တံ-ရုပ်နာမ်နှစ်ချက်၊ အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်၊
 ဓမ္မံ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မက္ခန်ဟု၊ ဆယ်တန်သတ်မှတ်၊ တရားတော်မြတ်
 ကို၊ သရဏံ-ဆင်းရဲပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင်၊ စောင့်
 ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-
 ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏ဘုရား။

သံဃပဏာမ (ပါဠိ - အနက်)

(က) ယေဝ သံဃာ အတိတာ၊ ယေဝ သံဃာ အနာဂတာ။

ပစ္စုပ္ပန္နာဝ ယေ သံဃာ၊ အတံ ဝန္ဓာမိ သဗ္ဗဒါ။

အတိတာ-လွန်ပြီးကုန်ကြ၊ အတိတ်ကာလ၌၊ ဖြစ်ကြကုန်သော၊
 ယေသံဃာစ-မဂ္ဂဌာန်-ဖလဌာန်၊ ရှစ်တန်အရိယာ၊ မြတ်သံဃာတို့၊

သည်လည်းကောင်း၊ အနာဂတာ-လာမည့်ချိန်မှတ်၊ အနာဂတ်ကာလ
 ၌၊ ဖြစ်လတုံ့ကုန်သော၊ ယေ သံဃာစ-မဂ္ဂဌာန် ဖလဌာန်၊ ရှစ်တန်
 အရိယာ၊ မြတ်သံဃာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ယခုဝတ္ထု မာန်
 ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌၊ ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ယေ သံဃာစ-အဂ္ဂသာဝက၊
 မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝက၊ ဗုဒ္ဓသားကျော်၊ သံဃာတော်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ (သန္တိ)-ထင်ရှားဖုံဖုံ၊ ရှိကြကုန်၏။ တေ-
 ထိုရှစ်ပါးအရိယာ၊ မြတ်သံဃာတို့ကို၊ အဟံ-သံသရာရေး၊ ခန္ဓာဘေးမှ၊
 လွတ်ရေးရည်မျှော်၊ တပည့်တော်သည်၊ သဗ္ဗဒါ- နေ့ရောညညပါ၊
 အခါခပ်သိမ်း၌၊ ဝန္ဒာမိ-သဒ္ဓါရိုကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးကန်တော့
 ပါ၏ဘုရား။

(ခ) နတ္ထိ မေ သရဏံ အညံ၊ သံဃော မေ သရဏံ ဝရံ။

တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ တောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။

မေ-သံဃာတော်သာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ မြဲစွာပူဇော်၊ တပည့်
 တော်အား၊ အညံ-ရှစ်ပါးအကျော်၊ သံဃာတော်မှ တပါးသော၊
 သရဏံ-ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း၊ ပုန်းအောင်းမှီကာ၊ ဆည်းကပ်ရာ
 သည်၊ နတ္ထိ-မရှိရိုးကေန၊ အမှန်သာတည်း၊ သံဃော-ရှစ်ပါးအရိယာ၊
 မြတ်သံဃာသည်၊ မေ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ခန္ဓာငါးခု၊ ပေါင်းစုမည့်ခေါ်၊

တပည့်တော်၏။ ဝရံ- တစ်လောကလုံးတွင်၊ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော၊ သရဏံ-ဆင်းရဲပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာရောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာပါတည်း၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန-ဤသို့နှုတ်သံ၊ ဖော်ထုတ်ပြန်၍၊ ဟုတ်မှန်သော စကားကို ဆိုရခြင်းကြောင့်၊ မေ-အောင်ဖို့မနေ့၊ အောင်ဖို့ရေးကို၊ မြှော်တွေး ရည်ရော်၊ တပည့်တော်အား၊ ဇယမင်္ဂလံ-လောကဘောင် အတွင်း၊ အခေါင်ချဉ်း၍၊ အောင်မြင်ခြင်းမင်္ဂလာ၊ အဖြာဖြာသည်၊ ဟောတု- ယခုပြုအပ်သော သစ္စာဓာတ်အရှိန်အဝါကြောင့်၊ အချိန်မကြာ လက်ငင်း၊ ချက်ခြင်းမသွေ၊ ဖြစ်ရပါစေသတည်း။

(ဂ) ဥတ္တမင်္ဂေန ဝန္ဓေဟံ၊ သံဃံ စ တိဝိဝုတ္တမံ။

သံဃေ ယော ခလိတော ဒေါသော၊ သံဃော ခမတု တံ မမ။

ဥတ္တမံ-မြင့်မြတ်ခေါင်ထိ၊ အတုမရှိသော၊ တိဝိဝံ-ရေတွက် ပိုင်းခြား၊ သုံးပါးအပြား ရှိသော၊ သံဃံစ-အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝက ဗုဒ္ဓသားကျော်၊ သံဃာတော်အပေါင်းကို၊ အဟံ- သံဃာရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ မြဲစွာပူဇော်၊ တပည့်တော်သည်၊ ဥတ္တမင်္ဂေန-ဦးခေါင်းရတနာ၊ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ ဝန္ဓေ-ဦးနှိမ်ရိုက်ျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ သံဃေ-ရှစ်ပါးအရိယာ၊

မြတ်သံဃာ၌၊ ခလိတော-ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ ပြုမိမှားသော၊
ဒေါသော-တစ်ကြိမ် တစ်ခါ၊ မလိမ္မာ၍၊ ထင်ရာပြုမှု၊ အပြစ်စုသည်။
စေအတ္ထိ-အကယ်၍ကား၊ ရှိခဲ့ငြားအံ့၊ သံယော-ရှစ်ပါးအရိယာ၊
မြတ်သံဃာသည်၊ တံ-ရှိသမျှဥသို့၊ အပြစ်စုံကို၊ မမ-သံဃာ
ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ မြဲစွာပူဇော်၊ တပည့်တော်အား၊ ခမတု-
ကရုဏာ ရှေ့ထား၊ မေတ္တာအားဖြင့်၊ သနားသည်းခံတော်မူပါဘုရား။

(ဃ) ဓမ္မံ ဇီဝိတ ပရိယန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဇီဝိတပရိယန္တံ-ရပ်နာမ်နှစ်ချက်၊ အသက်သေဆုံးသည့်တိုင်
အောင်၊ သံဃံ-ရှစ်ပါးအရိယာ၊ မြတ်သံဃာကို၊ သရဏံ-ဆင်းရဲ
ပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်တတ်စွာ၊ အမြတ်
ရတနာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဉာဏ်ဖြင့် သိမှတ်၊ ဆည်းကပ်
ကိုးကွယ်ပါ၏ဘုရား။

သိရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လေ့ရှိသော
 ဆွမ်းတော်၊ ရေချမ်းတော်၊ ပန်းတော်၊ ဆီမီးတော်၊
 အမွှေးတိုင်၊ ဆေးပစ္စည်းကပ်
 ဆုတောင်းဂါထာနှင့် ရေစက်ချအမျှဝေ

(က) ဆွမ်းတော်ကပ်

အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘောဇနံ ပရိကပ္ပိတံ။

အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု မုတ္တမံ။

ဘန္တေ-ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ ဥတ္တမံ-
 အဆင်းအနံ့၊ သင်းပျံ့မွှေးထုံ၊ ရသာစုံကို၊ အကုန်ပေါင်းစပ်၊
 ကောင်းမြတ်လှပေသော၊ နော-နိဗ္ဗာန်စခန်း၊ စိတ်ကြံ့မှန်း၍၊ လျှာဒါန်း
 ပူဇော်၊ တပည့်တော်တို့သည်၊ ပရိကပ္ပိတံ- ကိုယ်တိုက်ချက်ပြုတ်၊
 ပြုလုပ်စီမံအပ်သော၊ ဣမံ ဘောဇနံ-သက်ရှည်ဆင်းလှ၊ ချမ်းသာရ၍၊
 ပလခွန်အား၊ အသိဉာဏ်များကို၊ တိုးပွားစေတတ်၊ ဤဘောဇဉ်မြတ်
 ကို၊ အဓိဝါသေတု-ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ၊ သာယာတော်မူပါဘုရား၊
 အနုကမ္ပံ - အစဉ်သနားသည်ကို၊ ဥပါဒါယ-အကြောင်းပြု၍၊
 ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ကရုဏာထား၊ မေတ္တာပွား၍၊ သနားကြည်ဖြူ၊ လက်ခံ

တော်မူပါဘုရား။

(၁) ဆွမ်းတော်ကပ်ဆုတောင်း

ဣမိနာ အန္ဓဒါနေန၊ သဒါ ဘဝါမိ ဝုဒ္ဓိကော။

သီဃံ ပပ္ဖေါမိ နိဗ္ဗာနံ၊ သဗ္ဗ ဝုဒ္ဓါယု ဝဗုကံ။

ဘန္တေ-ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဣမိနာ အန္ဓဒါနေန-ဤရသာကြိုင်လျှမ်း၊ ဘောဇဉ်ဆွမ်းကို၊ လှူဒါန်းပါရ၊ မြတ်ပုညကြောင့်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဝုဒ္ဓိကော-အနုရုဒ္ဓါ၊ ထေရ်မဟာနှင့်၊ အနာမဲ့သူ၊ ရှင်ဗာကုတို့လို၊ ရာပြုသက်တမ်း၊ ကျော်ကာလွမ်းပြီး၊ အေးချမ်းရွှင်ပျော်၊ အသက်ရာကျော် ရှည်နိုင် သည်၊ ဘဝါမိ-ဖြစ်ရပါလို့၏၊ သဗ္ဗဝုဒ္ဓါယု ဝဗုကံ-ကမ္ဘာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ သက်တမ်းဆောင်သည့်၊ မြင့်ခေါင်ရှည်ကြာ၊ မိုးဗြဟ္မာထက်၊ ရှည်ကြာ မြဲခိုင်၊ မသေနိုင်သော၊ ဝါ-ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်၊ ကုန်ဆုံးပြတ်၍၊ သေတတ်သော သဘော မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနံ-မအိုမနာ၊ မသေပါသည့်၊ ခေမာအမတဓာတ်၊ နိဗ္ဗာန်မြတ်သို့၊ ပပ္ဖေါမိ- လျင်မြန်ထုတ်ချောက်၊ ရောက်ရပါစေသတည်း။

(ဂ) ရေချမ်းတော်ကပ်

သုဂန္ဓသီတလံ သဗ္ဗံ၊ ပသန္ဓမဓုရံ ဣမံ။

ပါဏိယ မေတံ ဘဂဝါ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု မုတ္တမံ။

သဗ္ဗံ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဣမံ (ဥဒကံ)-ဂုဏ်တော် ထုံမွမ်း၊ ပုံတော်မှန်း၍၊ လှူဒါန်းပူဇော် ဤရေချမ်းတော် သည် သုဂန္ဓသီတလံ-ကောင်းစွာ ဖြူဖွေး၊ ရနံ့မွှေး၍၊ အေးမြလှပါ ပေ၏။ ပသန္ဓမဓုရံ- ကြည်လင်သန့်ရှင်း၊ အပြစ်ကင်း၍၊ ခံတွင်းချိုအိ၊ အရသာရှိလှပါပေ၏။ ဥတ္တမံ-အရသာအားလုံးတို့တွင် အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ မေ-သဒ္ဓါရွှင်လန်း၊ သောက်တော်ရေချမ်းကို၊ လှူဒါန်းပူဇော်၊ တပည့်တော်၏၊ ဧတံ ပါဏိယံ-အနာတတ် ရေစင် ကဲ့သို့၊ ကြည်လင်သန့်ရှင်း၊ ရနံ့သင်း၍၊ ခံတွင်းချိုမွှေး၊ ဤသောက် တော်ရေအေးကို၊ ဘဂဝါ-ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ဘုရားရှင်သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု- ကရုဏာထား၊ မေတ္တာပွား၍၊ သနားကြည်ဖြူ၊ လက်ခံတော်မူပါဘုရား။

(ဃ) ရေချမ်းတော်ကပ်ဆုတောင်း

ဣမိနာ ဒက ဒါနေန၊ သဒါ ဘဝါမိ သုဒ္ဓိကော။

သီဃံ ပပ္ဖေါမိ နိဗ္ဗာနံ၊ သဗ္ဗသုဒ္ဓေဟိ သုဒ္ဓိကံ။

ဣမိနာ ဒက ဒါနေန-ဤသို့၊ သောက်တော်ရေချမ်း၊ လှူဒါန်း
 ပါရ၊ မြတ်ပုညကြောင့်၊ သုဒ္ဓိကော-ကိလေသာညစ်ထေး၊ အပြစ်
 ဘေးမှ၊ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သောသူသည်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊
 ဘဝါမိ-ဖြစ်ရပါလို့၏၊ သဗ္ဗသုဒ္ဓေဟိ- ကိလေသာညစ်ထေး၊ အပြစ်
 ဘေးမှ၊ ကင်းဝေးအေးမြခြင်း ဟူသမျှတို့ထက်၊ သုဒ္ဓိကံ-ကိလေသာ
 ပူဟုန်၊ ရန်သူပုန်တို့၊ မြူမှုန်မသန်း၊ အေးချမ်းလှပေသော၊ နိဗ္ဗာန်-
 ဘေးမဆက်ဆံ၊ အေးကွက်မှန်သည့်၊ နိဗ္ဗာန်အောင်နန်း၊ မြတ်ကြဌာန်း
 သို့၊ သီဃံ-လျင်မြန်စွာ၊ ပပေါမိ-မဂ္ဂင်ဖောင်ကြီး၊ ငြိမ့်ငြိမ့်စီး၍၊ အပြီး
 ကိုယ်တိုင်၊ ရောက်နိုင်ရပါစေသတည်း။

(င) ပန်းတော်ကပ်

ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ ဂုဏောပေတံ၊ ဣမံ ကုသုမ သန္တတိ။

ပူဇယာမိ မုနိန္ဒဿ၊ သီရိပါဒ သရောရုတော။

ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ ဂုဏောပေတံ-အဆင်းအနံ့၊ သင်းသင်းပျံ့၍၊ ခန့်ခန့်
 ကြီးကျယ်၊ အံ့ဩဘွယ်နှင့်၊ တင့်တယ်ဖုံဖုံ၊ မြတ်သောဂုဏ်တို့နှင့်၊
 ပြည့်စုံပေသော၊ ဣမံ ကုသုမ သန္တတိ-နှစ်တစ်ထောင်အချိန်ကြာမှ၊
 တစ်ကြိမ်သာ ဓာတ်ဆန်းတင့်ပေသည့်၊ နတ်ပန်းပွင့်အာသာဝတီလို၊
 ကမ္ဘာပြည် ရှာမရနိုင်အောင်၊ လှပဆန်းတင့်၊ ဤပန်းပွင့်ကို၊ မုနိန္ဒဿ-

အတုမရှိ၊ မုနိထွဋ်တင်၊ ဘုရားရှင်၏၊ သိရီပါဒသရော ရဟေ-
တစ်ရာ့ရှစ်ကွက်၊ စက်လက္ခဏာတို့နှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်ဖြိုး၊ အသရေ
တိုးသည့်၊ ခြေဖမိုးတော်အစုံ၊ ကြာပဒုမ်၌၊ ပူဇယာမိ-ဂုဏ်တော်ထုံမွမ်း၊
ပုံတော်မှန်း၍၊ လှူဒါန်းကော်ရော်၊ ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၈) ပန်းတော်ကပ်ဆုတောင်း

ပူဇေမိ ဗုဒ္ဓံ ကုသုမေန အနေန၊

ပုညေန မေ တေနစ လဘာမိ မောက္ခံ။

ပုပ္ဖံ မိလာယာတိ ယထာ ဣဒံ မေ၊

ကာယော တထာ ယာတိ ဝိနာသ ဘာဝံ။

အနေန ကုသုမေန-အဆင်းအနံ၊ သင်းပျံ့ဆန်းတင့်၊ ဤပန်း
ပွင့်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓံ-ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ဘုရားရှင်ကို၊ ပူဇယာမိ-နိဗ္ဗာန်
ရည်မှန်း၊ လှူဒါန်းပူဇော်ပါ၏အ ရှင်ဘုရား၊ ဧတေန ပုညေန-ဤသို့
ပန်းကို၊ လှူဒါန်းပြုရ၊ ကုသလရှိန်စော်၊ တန်ခိုးတော်ကြောင့်၊ မောက္ခံ-
တဏှာ-မာန-ဒိဋ္ဌိ၊ ပပဉ္စတရား၊ သံသရာနယ်ချဲ့ သမားတို့၏၊
လက်အောက်မှ၊ ထွက်မြောက်ရာမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ လဘာမိ-
ဤဘဝတွင်၊ ခဏလွယ်ကူ၊ ရယူနိုင်ရပါလို၏၊ ဣဒံ ပွံ-လှပဆန်းတင့်၊
ဤပန်းပွင့်သည်၊ အမိလာယတိယထာ- ဤကုသိုလ်တန်ခိုးကြောင့်၊

မညှိုးမနွမ်း၊ မချောက်ခမ်းဘဲ၊ လန်းဆန်းစိုပြေ၊ လှပနေသကဲ့သို့၊ မေ-
 တပည့်တော်၏၊ ကာယော- သုံးဆယ့်နှစ်ဝ၊ ကောဌာသတို့၊ ပေါင်းထ
 ဖွဲ့စည်း၊ ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဘာဝံ- လောကတံထွာ၊ ဓမ္မတာ
 ဟု၊ အိုနာသေမှု၊ ဒုက္ခစုကို၊ ဝိနာ-ဤကုသိုလ်စွမ်းအားဖြင့်၊ ရှောင်ရှား
 ပယ်နိုင်ပြီးလျှင်၊ တထာ-မညှိုးမနွမ်း၊ မချောက်ခမ်းဘဲ၊ လန်းဆန်း
 စိုပြေ၊ လှပနေ သကဲ့သို့၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ ကာယော- သုံးဆယ့်
 နှစ်ဝ၊ ကောဌာသတို့၊ ပေါင်းထဖွဲ့စည်း၊ ဤကိုယ်တောင်ကြီးသည်၊
 ဘာဝံ-လောကတံထွာ၊ ဓမ္မတာဟု၊ အိုနာသေမှု၊ ဒုက္ခစုကို၊ ဝိနာ-
 ဤကုသိုလ်စွမ်းအားဖြင့်၊ ရှောင်ရှားပယ်နိုင်ပြီးလျှင်၊ တထာ-
 မညှိုးမနွမ်း၊ စိမ်းလန်းဆန်းတင့်၊ ဤပန်းပွင့်အတူသာလျှင်၊ ယာတံ
 (ယာတု) စိတ်ရှိသလောက်၊ သိဒ္ဓိပေါက်ကာ၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်း၊
 အေးချမ်းရပါစေသတည်း။

(ဆ) ဆီမီးတော်ကပ်

ဃနသာရ ပဒိတ္တေန၊ ဒီပေန တမ ဝံသိနာ။

တိလောကဒီပံ သဗ္ဗဒ္ဓံ၊ ပူဇယာမိ တမောနုဒံ။

ဃနသာရ ပဒိတ္တေန-နေအထောင်၊ လအထောင်၊ လျှစ်စစ်
 အရောင်ကဲ့သို့၊ ပြောင်တလက်လက်၊ တခဲနက်လျှင်၊ ပေါ်ထွက်

ဝင်းပြောင်၊ အလင်းရောင်ရှိသော၊ တမဓံသိနာ-လောကတိုက်
ဘောင်မှာ၊ အမှိုက်မှောင်ဟူသမျှ၊ မြူမျှမကျန်၊ တွန်းလှန်ပယ်ဖျောက်
နိုင်ပေသော၊ ဒီပေန-အမှောင်ခွင်း၍၊ အလင်းကိုဆောင်၊ ဝင်းပြောင်
ထိန်ငြီး၊ ဤလျှစ်စစ် (ဆီ)မီးဖြင့်၊ တမောနုဒံ-ဝိဇ္ဇာရောင်အလင်း
ဓာတ်ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာအမှောင်ခွင်းသတ်တော်မူနိုင်သော၊ တိလောကဒီပံ-
တစ်လောကလုံး၏၊ အမြတ်ဆုံးကျက်သရေဆောင်၊ ထွန်းလင်း
ပြောင်၍၊ ဘုန်းတော် ရောင်ထိန်ညီး၊ ဆီမီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပေ
သော၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ-အရဟံတစ်ဆူ၊ သယမ္ဘူဟု၊ စံတူမဲ့ကင်း၊ တရားမင်း
သခင်၊ ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ-ခန္ဓာငါးခု၊ ရုပ်နာမ်စုကို၊ ငါဟု မှည့်ခေါ်၊
တပည့်တော်သည်၊ ပူဇယာမိ-နိဗ္ဗာန်စခန်း၊ စိတ်ကြံ့မှန်း၍၊ လှူဒါန်း
ကော်ရော်၊ ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(ဇ) အမွှေးတိုင်ကပ်

သုဂန္ဓိ ကာယ ဝဒနံ၊ အနန္တ ဂုဏ ဂန္ဓိတံ။

သုဂန္ဓိနာဟံ ဂန္ဓေန၊ ပူဇယာမိ တထာဂတံ။

သုဂန္ဓိ ကာယ ဝဒနံ-ဗြဟ္မလူနတ်၊ ပူဇော်အပ်၍၊ မြင့်မြတ်
သန့်ရှင်း၊ ရနံ့သင်းသည့်၊ ခံတွင်းတော်ရှိသော၊ အနန္တဂုဏ ဂန္ဓိကံ-
သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ မယှဉ်သာအောင်၊ လွန်စွာမွှေးထုံ၊

ဂန္ဓာရုံတို့ဖြင့်၊ သုံးဘုံအတွင်း၊ ပြိုင်ဘက်ကင်း အောင်၊ ပျံ့သင်းလွှမ်းခြုံ၊
 မြတ်သောဂုဏ်ရှိသော၊ တထာဂတံ-သုံးလောကထွဋ်ထား၊
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ သုဂန္ဓိနာ-ကြာပန်းကြာရုံ၊ ကြာဝတ်မှုန်
 ဇန့်ကူး၊ စိတ်ကြည်နူး အောင်၊ အထူးမွေးထုံ၊ ဂန္ဓာရုံရှိသော၊ ဂန္ဓေန-
 အဆင်းရနံ၊ သင်းပျံ့မွေးကြိုင်၊ ဤအမွေးတိုင်ဖြင့်၊ အဟံ- အောင်ဖို့
 မိဋ္ဌာန်၊ အောင်နိဗ္ဗာန်ကို၊ စိတ်ကြံရည်မျှော်၊ တပည့်တော်သည်၊
 ပူဇယာမိ- ဂုဏ်တော်ထုံမွမ်း၊ ပုံတော်မှန်း၍၊ လှူဒါန်းကော်ရော်၊
 ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

(၈၂) ဆေးပစ္စည်းကပ်

အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဂိလာန ပစ္စယံ ဣမံ။

အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတုမုတ္တမံ။

ဘန္တေ-ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ ဥတ္တမံ-
 ရသာပေါင်းစပ်၊ ကောင်းမြတ်လှပေသော၊ နော-တပည့်တော်တို့၏၊
 ဣမံ ဂိလာန ပစ္စယံ-စွဲကပ်ဝေဒနာ၊ များသူနာတို့၊ ရောဂါပျောက်
 ကြောင်း၊ ဤဆေးဝါးကောင်းကို၊ အဓိဝါသေတု- ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ၊
 သာယာတော်မူပါဘုရား၊ အနုကမ္ပံ-အစဉ်သနားသည်ကို၊ ဥပါဒါယ-
 အစွဲပြု၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု- ကရုဏာရှေ့ထား၊ မေတ္တာပွား၍၊ သနား

ကြည်ဖြူ၊ လက်ခံတော်မူပါဘုရား။ (ဖျော်ရည်၊ စတုမဇ္ဈကပ်
သည့်အခါ ရွတ်ဆိုနိုင်ပါသည်။)

သီဟိုဠ် = သီရိလင်္ကာ ဆုတောင်းဂါထာ

ဣမိနာ ပုညကဗ္ဗေန၊ ဟ မေ ဗာလ သမာဂမော။

သတံ သမာဂမော ဟောတု၊ ယာဝ နိဗ္ဗာန ပတ္တိယာ။

ဣမိနာ ပုည ကဗ္ဗေန-ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အရာရာပေါင်းစု၊
ဤကောင်းမှုကြောင့်၊ မေ-သံသရာရေး၊ ခန္ဓာဘေးကို၊ မြှော်တွေး
ရည်ရော်၊ တပည့်တော်အား၊ ဗာလသမာဂမော-လူမိုက်များနှင့်၊
ဆွေသားမျိုးရင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းဟု၊ ပေါင်းသင်းတွေ့ဆုံရခြင်းသည်၊
မာဟောတု-မဖြစ်ပါစေသတည်း၊ ယာဝ နိဗ္ဗာန ပတ္တိယာ-ရွှေပြည်
နိဗ္ဗာန်၊ ဝင်စံရသည့် ကာလတိုင်အောင်၊ သတံ သမာဂမော- သူတော်
ကောင်းတို့နှင့်သာ၊ ပေါင်းသင်းတွေ့ဆုံရခြင်းသည်၊ ဟောတု-
ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၊ မဆိုင်းပုံသေ၊ ဖြစ်နိုင်ပါစေသတည်း။

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးဆုတောင်းဂါထာ

ဣမိနာ မေ ရာဂါဒယော၊ တနု ဟောန္တု၊ ဘဝါဘဝေ။

ဟောမိ ဟံ သီလဝါ သဒ္ဓေါ၊ ပညဝါ သုသမာဟိတော။

မေ-သံသရာအရေး၊ ခန္ဓာဘေးမှ၊ လွတ်ရေးရည်မျှော်၊
တပည့်တော်အား၊ ဣမိနာ-ဤသို့ပြုရ၊ ကုသလရှိန်စော်၊
အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ ရာဂါဒယော-တဏှာရာဂ၊ ဤသို့စသည်၊
များလှသောင်းသောင်း၊ ကိလေသာရန်သူအပေါင်း တို့သည်၊
တနုပဟာန်သုံးချက်၊ ဉာဏ်ဘုန်းစက်ဖြင့်၊ ချိုးဖျက်နှိမ်နင်း၊
ခေါင်းပါးခြင်း တို့သည်၊ ဟောန္တု-မုချမသွေ၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း၊
အဟံ- နိဗ္ဗာန်ရည်ရော်၊ တပည့်တော်သည်၊ ဘဝါဘဝ-ဘဝကြီးငယ်၊
အသွယ်သွယ်၌၊ သီလဝါ- စာမရီနှုန်း၊ ဇာနည်ထုံးဖြင့်၊ ကျင့်သုံးညီမျှ၊
သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓေါ-ရတနာသုံးတန်၊ ကံ-
ကံ၏အကျိုး၊ အားကိုးယုံကြည်သည်လည်းကောင်း၊ ပညဝါ- လောကီ-
လောကုတ္တရာ၊ မြတ်ပညာနှင့်၊ ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သုသမာ
ဟိတော-အာရုံခြောက်ပါး၊ မပေါက်ကြားအောင်၊ စောင့်ထားနိုင်ဘိ၊
သမာဓိရှိသည် လည်းကောင်း၊ ဟောမိ-မလွဲဧကန်၊ အမှန်စင်စစ်၊
ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သီဟိုဠ် ရေခက်ချအမျှဝေ

ဣဒံ မေ ဉာတိနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု၊ ဉာတယော။

မေ-ကုသိုလ်ပြုလုပ်၊ အကျွန်ုပ်၏၊ ဣဒံ-ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊
များစွာပေါင်းစု ဤကောင်းမှုသည်၊ ဉာတိနံ-အသက်ထင်ရှား ရှိ+မရှိ၊
မိဘဘိုးဘွား၊ ဆွေမျိုးများ အတွက်၊ ဟောတု-အမျှရကြောင်း၊
ကောင်းမှုဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဉာတယော- အသက်ထင်ရှား၊ ရှိ+မရှိ၊
မိဘဘိုးဘွား၊ ဆွေမျိုးများတို့သည်၊ သုခိတာ-လူနတ်နိဗ္ဗာန်၊
သုံးတန်ချမ်းသာကို၊ ရရှိနိုင်ကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ယခုပြုအပ်သော
ကုသိုလ်ဇာတ် အရှိန်အဝါကြောင့်၊ အချိန်မကြာ၊ ဖြစ်နိုင်ကြပါ
စေသတည်း။(သုံးခေါက်ဆိုကြ ပါသည်)

အဗြုစိဒ္ဓါက ဝနိချတောင်းပန်ခြင်း

ကာယေန ဝါစာ ဗိတ္တေန၊ ပမာဒေန မယာ ကတံ။

အစွယ် ခမ မေ ဘန္တေ၊ ဘူရိပည တထာဂတ။

ဘူရိပည- နှစ်သိန်းလေးသောင်း၊ အထူဆောင်း၍၊ စုပေါင်း
တည်နေ၊ ဤကမ္ဘာမြေထက်၊ တွက်ရေများစွာ၊ မကသာအောင်၊ ပညာ
ဉာဏ် ကြီးမြတ်တော်မူသော၊ တထာဂတ-သုံးလောကထွဋ်ထား၊ အို-
မြတ်စွာဘုရား၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်စီမံ၊ ကာယကံဖြင့် လည်းကောင်း၊

ဝါစာ(ဝါစာယ) နှုတ်ဖြင့်ပြောဟန်၊ ဝစီကံဖြင့် လည်းကောင်း၊
စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်တွေးကြံ၊ မနောကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပမာဒေန-
သတိချို့ယွင်း၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ မယာ- တပည့်တော်သည်၊
ကတံ-တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၊ မလိမ္မာ၍၊ ထင်ရာပြုလုပ်မိသော၊ အစွယ်-
မသိမိုက်မှား၊ ပြုမိငြားသည့်၊ ဆိုးဝါးညစ်ကျူအပြစ်စုကို၊ မေ-
တပည့်တော်အား၊ ခမ (ခမဿု)-အပြစ်လွတ်ရန်၊ သည်းခံခွင့်ပေး၊
ကျေအေးတော်မူပါဘုရား။

ကာယေန ဝါစာ စိတ္တေန၊ ပမာဒေန မယာ ကတံ။

အစွယ် ခမ မေ ဓမ္မ၊ သန္နိဌိက အကာလိက။

သန္နိဌိက-သမထ+ဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာတရားအလုပ်၊
ကြိုးစားအားထုတ်ကာ၊ လက်ဆုပ် လက်ကိုင်၊ ကိုယ်တိုင်ဒိဌ၊ သိမြင်ရ
သည့်၊ သန္နိဌိကဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ အကာလိက-အချိန်
မရွေး၊ အကျိုးပေးတတ်ပေသော၊ ဓမ္မ-ကိလေသာကို၊ ပယ်ခွာ
သုတ်သင်၊ ဉာဏ်စဉ်လေးရပ်၊ အို-တရားတော်မြတ်ဘုရား၊ ကာယေ
န-ကိုယ်ဖြင့်စီမံ၊ ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာ (ဝါစာယ)-
နှုတ်ဖြင့်ပြောဟန်၊ ဝစီကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်
တွေးကြံ၊ မနောကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပမာဒေန- သတိချို့ယွင်း၊

မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ကတံ- တစ်ကြိမ်
တစ်ခါ၊ မလိမ္မာ၍၊ ထင်ရာပြုလုပ်မိသော၊ အစွယ်-မသိမိုက်မှား၊
ပြုမိငြားသည့်၊ ဆိုးဝါးညစ်ကျ၊ အပြစ်စုကို၊ မေ-တပည့် တော်အား၊
ခမ(ခမဿု)- အပြစ်လွတ်ရန်၊ သည်းခံခွင့်ပေး၊ ကျေအေးတော်မူပါ
ဘုရား။

ကာယေန ဝါစာ စိတ္တေန၊ ပမာဒေန မယာ ကတံ။

အစွယ် ခမ မေ သံဃ၊ ပုညဓေတ္တ အနုတ္တရ။

အနုတ္တရ-ဗြဟ္မာလူနတ်၊ ပူဇော်အပ်၍၊ မြင့်မြတ်ခေါင်ထိ
အတုမရှိသော ပုညဓေတ္တ-ကုသိုလ်စေ့မျိုး၊ တစ်ကြိမ်ပျိုးကာ၊
ကောင်းကျိုးအသင်္ချေ၊ ပေးနိုင်ပေ၍၊ လယ်ယာမြေကောင်းအတူ၊
ဖြစ်တော်မူပေသော၊ သံဃ-မဂ္ဂဌာန်ဖလဌာန်၊ ရှစ်တန်အရိယာမြတ်
သံဃာဘုရား။ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်စီမံ ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း၊
ဝါစာ(ဝါစာယ)-နှုတ်ဖြင့် ပြောဟန် ဝစီကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ္တေန၊
စိတ်ဖြင့်တွေးကြံ မနောကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပမာဒေန-သတိ
ချို့ယွင်း၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ မယာ- တပည့်တော်သည်၊ ကတံ-
တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၊ မလိမ္မာ၍၊ ထင်ရာပြုလုပ်မိသော၊ အစွယ်-
မသိမိုက်မှား၊ ပြုမိမှားသည့်၊ ဆိုးဝါးညစ်ကျ၊ အပြစ်စုကို၊ မေ-

တပည့်တော်အား၊ ခမ (ခမဿု)-အပြစ်လွတ်ရန်၊ သည်းခံခွင့်ပေး၊
ကျေအေး တော်မူ ပါဘုရား။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် အောင်ဆုပန်

ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာဝဟံ ဟောတု။

မေ-သံသရာဘေး၊ လွတ်မြောက်ရေးကို၊ မြှော်တွေးစိတ်ကြံ။
အဓိဋ္ဌာန် နိဗ္ဗာန် ရည်ရော်၊ တပည့်တော်၏၊ ဣဒံ ပုညံ-ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာ၊ များစွာပေါင်းစု၊ ဤကောင်းမှုသည်၊ အာသဝက္ခယံ၊
အာသဝေါလေးတန်၊ ကုန်ရာမှန်သည့်၊ နိဗ္ဗာန်ပရမတ်၊ တရားမြတ်သို့၊
အာဝဟံ-ရောက်ရာရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော ဥပနိဿ
သည်း၊ ပစ္စည်းအထောက်အပံ့သည်၊ ဟောတု-မုချကေနိ၊ အမှန်စင်
စစ်၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ။

အေးငြိမ်းရာစစ်မှန်၊ ဖြတ်နိမ္မာန်သာ စခန်းဆီသို့

ဝေနေယျသတ္တဝါတို့သည် လွန်သောလောဘ၊ လွန်သော ဒေါသ၊ လွန်သောမောဟ၊ လွန်သောမာနတို့၏ မာယာပရိယာယ် လွှဲပြားမှုအောက်တွင် ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်းဒဏ် ခံနေရ၍ မမြဲခြင်း (အနိစ္စ) တရားကိုပင်မမြဲခြင်း (အနိစ္စ)ဟု နားမလည်နိုင်။ ဆင်းရဲခြင်း (ဒုက္ခ) တရားကိုပင်ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခဟု သဘောမပေါက်နိုင်။ မိမိ ကိုယ်ကိုအစိုးရမနိုင်ခြင်း (အနတ္တ)တရားကိုပင် အစိုးရမရနိုင် (အနတ္တ) ပါတကားဟု မမြင်နိုင်တော့ပဲ အသုဘကိုလည်း သုဘဟု အလွဲထင် နေကြတော့သည်။

ဤသို့သတ္တဝါဟူသမျှ ငယ်-လတ်-ကြီးရွယ်မရွေး၊ ရှောင်လွဲ၍ မရနိုင်သော တွေ့ကြုံရမည့် ဖြစ်မြဲဓမ္မတာ လောကဓံတရားများကို၊ ရှောင်လွဲ၍ ရနိုင်ဘိသည့်အလား ထင်မှတ်မှားနေကြသည့် အတွက် ကြောင့်ပင် အားလုံးသော ဝေနေယျ သတ္တဝါအများတို့သည် နေ့စဉ် ရက်ဆက် နေရာဒေသအသီးသီးတို့၌ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော ဘေးဒုက္ခ မျိုးစုံကိုတွေ့ကြုံနေကြ ရခြင်းဖြစ်သည်။

- ယင်းတို့မှာ- (က) ရောဂါန္တရကပ်-ရောဂါဆိုးများကျရောက်ခြင်း၊
 (ခ) သတ္တန္တရကပ် -သတ္တဝါများအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်
 သေကျေကြခြင်း၊

(၈) ဒုတ္တိက္ခန္ဓရကပ် - အစာအဟာရ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊
စသည့်အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ဘေးဆိုးကြီး၊ ရန်ဆိုး
ကြီးတို့ကို လှလှပပ တွေ့ကြုံခံစားနေကြ ရခြင်းပင်
ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါ ဘေးဆိုးကြီး၊ ရန်ဆိုးကြီး အန္တရာယ်တို့ကျရောက်ခြင်းမှ
လွတ်ကင်းနိုင်ရန် နည်းလမ်းကောင်းများ မရှိတော့ပြီလော့။ ရှာဖွေ၍
တွေ့ရှိနိုင်ပါဦးမည်လော့ဟု အကြိမ်ကြိမ်၊ အဖန်ဖန်၊ အပြန်ပြန်၊
အလှန်လှန်လေ့လာ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကြည့်သင့်လှပေသည်။ ဤသို့
သတိတရားဝင်လာခဲ့သည်ရှိသော်-မမြဲခြင်း (အနိစ္စ) ၊ ဆင်းရဲခြင်း
(ဒုက္ခ)၊ မိမိကိုယ်ကိုအစိုးမရနိုင်ခြင်း(အနတ္တ) တို့၏သဘောတရား
အမှန်ကို ဂဃနဏ မချွင်းမချန်၊ အလုံးစုံ သိမြင်လာကြပြီး၊ ၎င်းတို့၏
တစ်ဖက်ကမ်းဖြစ်သော မြဲခြင်း(နိစ္စ) ၊ ချမ်းသာခြင်း (သုခ) ၊

တို့နှင့်ပြည့်စုံသော မအို-မနာ-မသေနိုင်တော့သော **မဂ္ဂမဇ္ဈ**
ဘဝကို အလိုရှိလာကြမည်။ တောင့်တလာကြမည်။ ရောက်ရှိနိုင်မည့်
နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေလာကြတော့မည်။

သဘာဝလောကကြီး၏ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် ဓမ္မတာသဘောတရား
အမှန်ကို သိရှိလာနိုင်ကြစေရန် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာနတည်း
ဟူသော အလွန်ဆိုးဝါးလှသည့် တဏှာမီးတို့ကို ပယ်သတ်နိုင်ရန်

နည်းလမ်းတစ်ခု မှာကား အခြားမဟုတ်။ မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ရှိ ၃၂-
ကောဠာသတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော အဆောက်အဦသည် ပြည်၊ ချွေး၊
သွေး၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ တံတွေး၊ ချွေ၊ နှပ်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်
အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေပါတကား။ ထို့ပြင်မက ပိုးမျိုး
ရှစ်ဆယ်တို့ကလည်း မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်ကို ပိုးအိမ်ကြီးသဖွယ် တွယ်တာ
မှီကပ်နေသည်မှာ မစင်တွင်းဝယ် ပိုးလောက်တို့ တဗွက်ဗွက်ထ၊
လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေသည့်အလား စက်ဆုတ် ရွံ့ရှာဖွယ်အတိ
ကောင်းလှပါပေ၏ဟု နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ကြရမည်။

ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ်၌ သူ-ငါ၊ ယောက်ျား-မိန်းမတို့သည်
ကျင်ကြီးကို စွန့်ပြီးကြလျှင် စွန့်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိကျင်ကြီး
ကိုမှ မိမိပြန်စောင်းမကြည့်လို၊ မမြင်ကြလိုတော့ပဲ၊ စွန့်ဖယ်၍
သွားကြသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိမိတို့သည်လည်း အထူးထူးသော ပိုးမျိုး၊
အပုပ်မျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော စက်ဆုတ်ရွံ့ရှာဖွယ်ဖြစ်သော
ဤခန္ဓာကိုယ် အပုပ်ကောင်ကြီးကို ကျင်ကြီးစွန့်ပြီးသူသည်
အိမ်သာကို စွန့်သကဲ့သို့ စွန့်ပယ်နိုင်ရမည်။

ရှေ့ပိုင်းတွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ပစ္စုပ္ပန်၊
တမလွန် လောကီ-လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာ
ကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် နေ့-ညမပြတ်စောင့်ရှောက်အပ်သော

လေးပါး သောဤ(စတုရာရက္ခ) တရားများကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် အကြိမ်ကြိမ်၊ အဖန်ဖန်၊ အနုလုံ-ပဋိလုံ စဉ်ဆက်မပြတ်စဉ်းစား ဆင်ခြင် သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန မီးတို့ကို လျော့နည်း စေပါသည်။ တဖြည်းဖြည်းငှင်းမီးတို့မှ ဝေးအောင်ကြိုးစား ကျင့်ကြံ-အားထုတ်ယင်းဖြင့်ပင် မအို-မနာ-မသေနိုင်တော့သော အေးငြိမ်းရာ အစစ်အမှန်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုအေးငြိမ်းရာ အစစ်အမှန်သည်သာလျှင် လောကတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ အများသူငါက ထိုအေး ငြိမ်းရာကို မြတ်နိဗ္ဗာန်ဟု နားလည် သဘော ပေါက်ထားကြပေသည်။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ သုမေဓာတောထွက်ခဏ်း-နှာ-၄၂၊၄၅)

နေ့-ညမဟူ အမြဲမပြတ် စောင့်ရှောက်အပ်သည့်တရား (စတုရာ ရက္ခ)တရားများကို သိမြင်အောင် ကြိုးစား၊ ကျင့်ကြံ၊ အား ထုတ်ရာတွင် မေတ္တာတရားကို အခြေခံ၍ ခန္တီ-သည်းခံခြင်းဖြင့် “မိမိ သည် ဘေးရန် ကင်းကွာ ချမ်းသာရပါလိ၏ဟု မိမိကိုယ်ကို ဥပမာ ထား၍ မိမိချမ်းသာသကဲ့သို့ အခြား-သူတစ်ပါး သတ္တဝါတွေလည်း ချမ်းသာကြပါစေရန်၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာခြင်းကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတို့ဖြင့် အမှန်တကယ် သိမြင်၍၊ မိမိကိုယ်တိုင် သူ့အသက်ကို မသတ်မစား ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သတ္တဝါချင်းအတူတူ ဖြစ်၍ မသတ်-မစား ရှောင်နိုင်သမျှ၊ ရှောင်

ကြည်လာကြစေရန် ဟောညွှန်ပြသရမည်။ ယောနိသောမနသိကာရ ရတတ်သမျှဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်းသည် ပိုမိုအကျိုးထူးကို ရရှိ စေနိုင်သည့်အပြင် မနေး-အမြန်၊ လျင်မြန်စွာပင် အရိယာတို့၏ နေရာစစ် ဘုံဗြဟ္မာန်သစ် မြတ်နိဗ္ဗာန်သာစခန်းဆီသို့ တက်လှမ်းနိုင်ရန် လည်း များစွာ အထောက်အကူပြုပါသဖြင့် သညာသိမှ ပညာသိ ဖြစ်အောင်ကြိုးစားကြရမည်။”

အလောင်းတော်ကြီးများသည် မသိနားမလည်သော ထိုထို သတ္တဝါတို့က ကိုယ်တော်မြတ်တို့အပေါ်၌ မညာမတာ၊ မငဲ့ကွက် မလျော်ပြစ်မှား လက်-ခြေကို ဖြတ်ခြင်း၊ အသက်ကို ရန်ရှာခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ပြုကြငြားသော်လည်း၊ အနည်းငယ်မျှ အမျက်-ဒေါသထွက်တော်မမူကြဘဲ-ရှေးကပြုမှားခဲ့မိသော မကောင်းမှု၊ အကုသိုလ်ကံ အစွမ်းကြောင့်သာ ဤယခုဆင်းရဲကို ငါရအပ်လေ သည်။ ငါ့ကိုယ်တိုင်ကပင် ရှေးအခါက အကုသိုလ်မှုပြုမှားခဲ့ရလေ ရကား၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ့အားလျော်ကန်သင့်မြတ်လှပေ၏။ ငါသည်ပင် အပြစ်ရှိအောင် ပြုခဲ့သောသူ ဖြစ်ချေသည်-ဟု ထိုသူတို့ ၏ အပြစ်ကို ကိုယ်တော်တို့၏ အပေါ်၌ သာ အဖြစ်ဖို့တော်မူပြီး လျှင်-

“သည်းညည်းခံမှ ထိုသူတို့ကို ငါကယ်ချွတ်နိုင်ပေမည်။ အကယ်၍ ငါကား ပြစ်မှားသူကို တစ်ဖန်တုံ ပြစ်မှားပြန်ငြားအံ့။

ငါသည်လည်း ထိုသူကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေတော့မည်။ ဤသို့ဖြစ်ချေသော်
 ထိုသူမှ ငါ၏ထူးခြားသောအဖြစ် မရှိနိုင်တော့ပြီ။ ဤသို့ဆိုလျှင်
 ငါသည် ထိုသူတို့ကို မည်သည့်နည်းဖြင့် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ
 မှ လွတ်ကင်းစေနိုင်တော့မည်နည်း။ အမှန်တကယ်ပင် လွတ်စေနိုင်
 တော့မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ရကား ငါသည် ခပ်သိမ်းသော အား
 အစွမ်းတို့၏ အခြေခံမူလဖြစ်သော သည်းခံခြင်း (ခန္တီ)အား
 အစွမ်း၌ တည်ပြီးလျှင် ထိုသူတို့၏ အပြစ်ကို မိမိအပေါ်၌ သာ
 တင်စေ၍၊ သည်းခံ-ခွင့်လွှတ်ပြီးလျှင် မေတ္တာ၊ ကရုဏာတရားတို့ကို
 သာ ရှေ့သွားပြု၍၊ ပါရမီ-၁၀-ပါး တရားတော်တို့ကို
 ဖြည့်ကျင့်ပေအံ့။ ထိုပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ပြီး ပြည့်စုံမှသာလျှင်
 ခပ်သိမ်းသော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွသော
 ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခမှ အမှန်တကယ် ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ခြင်းငှါ ငါစွမ်း
 နိုင်ချေမည်။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ချေမည်”ဟု ယထာဘူတ
 အမှန်အတိုင်း သိမြင်တော်မူကြသည်။

(ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာ ဗောဓိသမ္ဘာ ရဝဏ္ဏနာခဏ်းမှ)

ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သည့်ခါ၊ ကယ်တင်ရှင်ကိုရှာ
ချမ်းသာဖို့ရေး စဉ်မနေ့၊ (အသိဖြင့်) စစ်မှန်သူကိုရွေး။

နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာများတွင် နေရာဒေသအသီးသီး၌
ရောဂါဆိုး များကျရောက်ခြင်း၊ သတ္တဝါများအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်
သေကျေကြခြင်း၊ အစာအဟာရ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းတို့ကို တွေ့
ကြုံနေကြရသည်။

ဥပမာ-

(၁) အာဖရိကတိုက် တောင်ပိုင်းတွင် နှစ်စဉ်လူပေါင်း (၁၄၀၀၀)
ခန့်သည် ငှက်ဖျားရောဂါဖြင့် သေဆုံးလျက်ရှိပြီး ၎င်းတို့
အနက် တစ်ဝက်ခန့်မှာ အသက် ၂၄-နှစ်အောက် ကလေး
များ ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO)ကဖော်
ပြပါသည်။

(ဟာရာရေး-စက်တင်ဘာ(၉))

(၂) ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတွင် အရွယ်ရောက်ပြီးသူ လူဦးရေ သုံးရာ
ခိုင်နှုန်းမှ လေးရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ခုခံအားကျဆင်းမှု
ကူးစက်ရောဂါ (AIDS)ကူးစက်နေသည့်သဘောတွေ့ရ
ကြောင်း မစ္စတာတပီယွတ်က ရိုက်တာသို့ပြောကြားလိုက်ပါ
သည်။ ၎င်းကဆက်လက်ပြောကြားရာတွင် ကမ္ဘောဒီးယား

နိုင်ငံရှိ ပြည်တန်ဆာဦးရေ၏ ခန့်မှန်းခြေ ၄၀-ရာခိုင်နှုန်း သည် (HIV)ဗိုင်းရပ်ကူးစက်နေသူများဖြစ်ကြသည်။ ယခု အခါ (HIV) ကူးစက်သူဦးရေတစ်သိန်းရှစ်သောင်းခန့်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။

(အမ်အင်အေ၊ ရိုက်တာ၊ ဖန္ဒမ်းပင်၊ မတ်-၃၀)

(၃) တူရကီနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်းတွင် ၁၇. ၈. ၉၉ ရက်က ပြင်းအားရစ်ချ်တာစကေး ၇. ၄ ရှိ ၄၅-စက္ကန့်ကြာ ငလျင် ကြီး တုန်လှုပ်သွားပြီးနောက် တနင်္လာနေ့က တရားဝင်ထုတ် ပြန်သည့် သေဆုံးသူအရေအတွက်သည် (၁၅,၁၃၅)ဦးရှိသွား ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ တူရကီအကျပ်အတည်း စီမံခန့်ခွဲရေးစခန်းက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ ဒဏ်ရာရရှိသူ (၂၄,၀၀၀)ခန့်ကို လည်း ယနေ့တိုင် ကုသနေရဆဲဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါ သည်။ အဆိုပါငလျင်ကြောင့် တူရကီနိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံး ရေနံချက်စက်ရုံ မီးလောင်ကျွမ်း ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။

(က) ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် အာဇင်ကန် ငလျင်ကြောင့် လူပေါင်း (၃၃,၀၀၀)ခန့် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

(ခ) ၁၉၉၂-ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအာဇင်ကန်ငလျင်ကြောင့် လူပေါင်း (၆၅၃)ဦးခန့် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

(ဂ) ၁၉၉၈-ခုနှစ်တွင် အာဒါနာငလျင်ကြောင့် လူပေါင်း

(၁၄၅)ဦးခန့် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

ယခုနှစ် တူရကီငလျင်သည် အသေ-အပျောက်အများဆုံးနှင့် အပျက်အစီးအများဆုံးဖြစ်သည်။

(အမ်အင်အေ၊ ရိုက်တာ)

(၄) ၁၉၉၅-ခုနှစ်က၊ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကိုဘေးငလျင်ဒဏ်ကြောင့် လူဦးရေ (၆,၄၀၀)ခန့် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

(၅) ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ သမ္မတဆလိုဒင်မီလိုစီမစ်က အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ကိုဆိုဗိုဒေသဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို လက်ခံရန်ငြင်းပယ် လိုက်ပြီးနောက် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ စစ်ရေးပစ်မှတ်များကို နေတိုးက လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်သဖြင့် ပေါက်ကွဲသံများ၊ ပစ်ခတ်သံများ ကျယ်လောင်စွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။

(အမ်အင်အေ၊ ရိုက်တာ၊ ဘဲလ်ဂရိတ် ၂၅.၃.၉၉)

(၆) အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံအား နေတိုးက ၇၈-ရက်ကြာ လေကြောင်းမှ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လူ (၂၅၀၀)ကျော် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ သေဆုံးသူအများစုမှာ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မိခင်နှင့် မွေးကင်းစကလေးများ

ဖြစ်ကြောင်း မစ္စတာဘရန်ကို ဗစ်ကပြောကြားသည်။

(အမ်အင်အေ၊ ရိုက်တာ၊ ဂျီနီဗာ၊ စက်တင်ဘာ-၇)

(၇) တရုတ်ပြည် အရှေ့ပိုင်း ဇီကျန်ပြည်နယ်တွင် အပူပိုင်းမုန်တိုင်း ဝင်ဒီတိုက်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးသူပေါင်း (၁၅၃)ဦးထိ တိုးမြင့်ခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ရေးသားဖော်ပြသည်။

(အမ်အင်အေ၊ ရိုက်တာ၊ ပီကင်း ၉.၉.၉၉)

ဤဆင်းရဲဒုက္ခဘေးဆိုးကြီးများသည် ယခုအခါကျမှသာ တွေ့ထိ ခံစားကြရသည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ကျရောက်ခံစားခဲ့ကြရ ဘူးသည်။

ဥပမာ - ဝေသာလီပြည်အရပ်၌ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေး၊ သူသေကောင်တို့၏ စက်ဆုတ်ဖွယ်အနံ့ကြောင့် ဘီလူးများမြို့တွင်း ဝင်ရောက်လာပြီး ဘီလူးဖမ်းစားနှိပ်စက်ခြင်းဘေး၊ အဟိဝါတ-ရော ဂါဘေးတည်းဟူသော ဘေးဆိုးကြီး ဖိစီးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ ရှေးယခင်က မင်းခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် ယခုကဲ့သို့ သဘောရှိသော ဘေးဆိုးကြီးများ မဖြစ်ပွားခဲ့ဘူးပါ။ ယခုအဘယ်ကြောင့် ဤဘေးဆိုး ကြီး ဖြစ်ပွားဆိုက်ရောက်နေရသနည်း။ ဤဘေးဆိုးကြီး အန္တရာယ်မှ အဘယ်နည်းဖြင့် ငြိမ်းအေးနိုင်ပါမည်နည်းဟု ဘုရင်မင်းမြတ်အပါ အဝင် တိုင်းသူပြည်သားအားလုံးတို့ နည်းလမ်းရှာဖွေစည်းဝေး

တိုင်ပင်ကြကုန်၏။

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် အမျိုးမျိုး မိမိတို့ သက်ဝင်ယုံကြည်အား
ကိုးရာကို ပြောဆိုကြသည်။ မည်သူသည် ဤဘေးဒုက္ခဆိုးမှ အမှန်
တကယ်လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်နိုင်ပါမည်နည်း။ နောက်ဆုံး
တွင် ရတနာသုံးပါးကြည်ညိုသူ လူအများ၏ ဆန္ဒပြုချက်အရ “အို..
အချင်းတို့ လောက၌ မြတ်စွာဘုရားသခင် ပွင့်ထွန်းတော်မူနေ
သည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တလောကကို သနားစောင့်ရှောက်
တော်မူကြကုန်၏။ ခပ်သိမ်းသော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ လောကီ
လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာသော အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းစိမ့်သောငှာ၊
တရားဟောညွှန်ပြ သတော်မူသည်။ တန်ခိုးအာနုဘော် အလွန်ကြီး
မြတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ငါတို့ပင့်လျှောက်အပ်ပေသည်။ မြတ်စွာ
ဘုရား ကြွရောက်ချီး မြှင့်ပါလျှင် ဘေးခပ်သိမ်းတို့ ငြိမ်းအေးကုန်
လေရာ၏။” ဟု စည်းဝေး သူတို့ သဘောတူညီကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား သွားရောက်ပင့်လျှောက်ကြလေ
သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင် ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွရောက်တော်
မူသည်။ ရောက်သည့်နေ့၌ပင် စတင်၍ ရတနာသုတ် ပရိတ်တော်
ကို ဟောကြားတော်မူသည်။ နေ့စဉ် ရက်ဆက်ခိုနှစ်ရက်တိုင်တိုင်
ရတနာသုတ်ကိုချည်း ဟောကြားတော်မူရာ ငါးသိန်း၊ ရှစ်သောင်း
ရှစ်ထောင်သောသူတို့ သစ္စာလေးပါး၊ တရားသိမြင်ကျွတ်တမ်းဝင်ကြ

လေကုန်၏။ ဤပရိတ်ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လိုက်သည့် အကျိုးကြောင့် ကျရောက်နေဆဲ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးများမှ ငြိမ်းစဲပပျောက်ခဲ့ရသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးများ နောက်ထပ်မကျရောက်နိုင်အောင်လည်း စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်သွားသည်။ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာကြက်သရေ အဖြာဖြာတို့ကို တိုးပွားစေသော ဂုဏ်ကျေးဇူး လည်း အထူးရှိပေသည်။ လွန်စွာ အာဏာတန်ခိုးထက်မြတ်ထူးခြား၊ ကြီးမားလှသည်။ စကြာဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်းတိုင်အောင် အာဏာ စက်ပျံ့နှံ့၏။

သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်စေရန် မေတ္တာတရားကို ရှေ့သွားပြု၍ မှန်ကန်သော သစ္စာတရားကို တိုင်တည်ရွတ်ဖတ်သောကြောင့် အကျိုးထူးကို ရရှိခံစားခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပရိတ်တော်များပိုမို အကျိုး ထက်မြတ်ထိရောက်စေရန် သား၊ ငါးများကို စားသောက်ခြင်းမပြုပဲ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်ပေသည်။ အမှန်တကယ် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးများ မှ လွတ်မြောက်အောင်ကယ်တင်နိုင်သူ အစစ်အမှန်ကို ရွေးချယ်၍ အားကိုးဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသောကြောင့်သာ လောကီလော ကုတ္တရာ မွန်မြတ်သော အကျိုးထူးများကို လက်တွေ့ခံစား စံစားရရှိ နိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့ဘေးဒုက္ခရောက်နေကြသည့် သတ္တဝါတို့ သတိပြုစဉ်းစားကြဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။

သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည် အစမထင် သံသရာကပင် ကောင်းသော

အဆင်း၊ အနံ၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိတို့ကို တပ်မက်ကြ၏။ ထိုသို့
 ကောင်းမြတ်သည်ဆိုသော လောကီစည်းစိမ်စုံကို တပ်မက်ခြင်းသည်
 တဏှာ တရားပင်ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာ၏ အလိုကို အချိန်ရှိသမျှ ဖြည့်
 စွမ်းနေကြရ၏။ တဏှာအကြိုက်အလိုလိုက်ကာ တဏှာ၏ကျွန်ခံနေ
 ကြရ၏။ သတ္တဝါတို့၏ နေ့နေ့၊ ညည အချိန်ဆက်ကာ စည်းစိမ်ဥစ္စာ
 ရှာဖွေမှုကို ပြုလုပ်ကြံစည်နေကြရခြင်းသည် ကောင်းကောင်း
 စားလို့မူ၊ ကောင်းကောင်းဝတ်လို့မူ၊ ကောင်းကောင်းနေလို့မူစသော
 အကောင်း ကြိုက်တဏှာ၏ အလိုကို ဖြည့်စွမ်းနေကြရခြင်းပင်
 ဖြစ်၏။ ယခုဘဝ တွင် တဏှာ၏ အလိုကို ဖြည့်စွမ်းရရုံနှင့် (တဏှာ၏
 ကျွန်ခံရရုံနှင့်) မကျေနပ်၊ အားမရသေးပဲ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်
 တို့မှာ အကောင်း ကြိုက် တဏှာအရှင်သခင်၏ အလိုတော်ကျ ခံစား၊
 စံစားနိုင်ဖို့ရန် စည်းစိမ်၊ ဥစ္စာတို့ကို ရပါလိုသော(ဝ်)ဟု ဆုတောင်း
 ပဌာနာပြုလုပ် ကြပြန်သေးသည်။

ဤသို့အစမထင် သံသရာတစ်ခွင်က တဏှာ၏ ကျေးကျွန်ခံလာ
 ရခြင်း၊ တဏှာ၏အလို အကြိုက်လိုက်နေရခြင်းတို့ကို တရားတော်
 (မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည်)နှင့် မတွေ့ကြုံရသေးမှီက၊
 အကောင်းကြီးထင်မှတ်ကာ တဏှာနောက်သို့ ပါနေရသော်လည်း၊
 တရားတော် (မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသည်)နှင့် တွေ့ကြုံ

ရသောအခါ၊ တဏှာ၏ အလိုကြီးမားပုံ၊ မည်သည့်အခါမျှ ထိုတဏှာ အလိုမပြည့်နိုင်ပုံ၊ တဏှာအကြိုက်လိုက်နေရသလောက် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရပုံတို့ကို သိမြင်ကာ “ဤမျှလောက်ဆိုးဝါးလှသော တဏှာ အကြိုက်သို့ ယခုအခါ ငါမလိုက်တော့ပြီ။ ခုခံမည်။ ပုန်ကန်မည်။ ခြားနားမည်။” ဤကဲ့သို့ ကြံစည်၍ ထိုတဏှာကို အမြစ်ပြတ်ပယ် ဖြတ်နိုင်ရန် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရည်သန်တောင့်တ၍ ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ပူဇော် လှူဒါန်းအပ်ပါသတည်း။

(ဇား၊ ပါရမီတော်ခဏ်း၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ အနုဒိပနီမှ)

- ◆ သတ္တဝါအားလုံး၊ ဆင်းရဲခြင်းမှ ထွတ်ထင်းနိုင်ကြပါစေ၊
- ◆ သတ္တဝါအားလုံး၊ မိမိတို့ရရှိပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာများမှ စေ့ထွင်းနိုင်ကြပါစေ။
- ◆ သတ္တဝါအားလုံး၊ တံသာလျှင် ထိုက်ဝိုင်ဥစ္စာရှိကြတုန့်။

(အံ၊ ပါရမီတော်ခဏ်း၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ အနုဒိပနီမှ)

စီစဉ်ပူဇော်သူများ

ဦးအောင်မြင်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန)

ဦးအောင်ကြီး (စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန)

အမှတ် (၁၀၀)၊ အခန်း (၉)၊ ဝထစတင်၊

နန္ဒဝန်ထမ်း၊ စတန်း (၁၁၂၀၁)

ရန်ကုန်မြို့၊ အိမ်စုန်း-၀၁-၅၄၃၇၂၊

ပါဝင်ကုသိုလ် ရယူနိုင်ကြပါသည်

ဤစတုရာရက္ခ ရှုပ္ပယ်ကျမ်း (နောက်ဆက်တွဲ-သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိသော ဆွမ်းတော်၊ ရေချမ်းတော်၊ ပန်းတော်၊ ဆီမီးတော်၊ အမွှေးတိုင်၊ ဆေးပစ္စည်းကပ်၊ ဆုတောင်းဂါထာနှင့် ရေစက်ချအမျှဝေ)ကို ယခုပုံနှိပ်၊ ထုတ်ဝေရာတွင် မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမ ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး နိုင်ငံတော်ဩဝါဒစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တ ဉာနိန္ဒ၏ လမ်းညွှန်၊ သွန်သင်၊ ဆုံးမ၊ ဩဝါဒ အရ-စီစဉ်၊ ပူဇော် ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါစာအုပ် အချို့နိမိ အောင်မြင်စွာ ထွက်ပေါ်လာနိုင်စေရန် အတွက်လည်း သက်လွတ်သက်ပယ် စားသုံး၍ သာသနာပြုနေကြသော မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ အမှတ်(၃)ရပ်ကွက်၊ အောင်သိဒ္ဓိပါဠိကျောင်းတိုက်၊ အောင်ဘုန်းပွင့်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဉာဏနှင့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၊ ဦးပဉ္စင်း ဦးဩဿဓ၊ ကျန်းမာရေးမှူး ဦးထွန်းအောင် (မျက်ခမ်းစပ် ရောဂါကုလက်ထောက်) + ဒေါ်တင်တင်အေး(ခ) ဒေါ်စန်းစန်းမြင့် ဌေး၊ သားမောင်အောင်ကြီး (B.Ag)၊ မောင်အောင်မြင့်ထွန်း (B.Ag)၊ မောင်မြင့်အောင် (M.O.T 2nd Class Part (B)(A), 3rd Engineer, R.C.L Ship-

ping Pte, Ltd. (Singapore))နှင့် သမီးမအောင်မြင့်နွယ် (B.Sc, Chemistry)၊ မတင်စန်းအောင် (B.Sc, Botany)၊ ဆရာမ ဒေါ်ပေါက်ပေါက် (ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်)တို့က ဓမ္မမိတ်ဆွေ အများကောင်းကျိုးပွားဖွယ် စိတ်ရည်သန်၍ မတည်လှူဒါန်း ပူဇော်ရ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁။ စတုရားရက္ခဏာဖွယ်ကျမ်းကို အကြိမ်ကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် အတွက် ထပ်ဆင့်ပွားများ ကုသိုလ်ရယူလိုကြသူများ၊ ဓမ္မဒါန လှူဒါန်း လိုသူများ၊ ဤစာအုပ်တွင်ပါဝင် ကုသိုလ်ယူလိုကြသူ မည်သူမဆို၊ နည်း-များမဟူ မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားတတ်အားသရွေ့ ပါဝင်ကုသိုလ် ရယူနိုင်ကြပါသည်။ မိမိတို့ လှူဒါန်းလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များထံသို့လည်း လိပ်မူ၍ အလှူရှင်အမည် ကမ္ပည်းထိုးကာ ကိုယ်ထိလက်ရောက် လှူဒါန်း၊ ပူဇော်၊ ကန်တော့ နိုင်ပါရန် အသင့်စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

၂။ မြန်မာသီရိလင်္ကာရာမကျောင်းတိုက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးစီးဦးဆောင်ပြု၍ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း-၀၁-၅၄၉၇၅၄ တွင် ပရိယတ္တိကြိုးစား-ကျင့်ကြံ-အားထုတ် နေကြသောရဟန်း၊ သာမဏေများအတွက် ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ။

ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ

- (၁) ❁ “စားတတ်လျှင် မေတ္တာ၊ မစားတတ်လျှင် ဝေဒနာ (သို့မဟုတ်)တဏှာ” (တတိယအကြိမ်) တည်းဖြတ် ဖြည့်စွက် ထုတ်ဝေပါသည်။
- ❁ ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့) စုဆောင်းရေးသား စီစဉ် ပူဇော်ပါသည်။
- ❁ ဓါတ်ပြား (DISKETTES)၊ လေဆာ စီဒီဓါတ်ပြား (CD ROM)လည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။
- (၂) ❁ သာမညတောင်ဆရာတော်ကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ပြုစုသော “သက်လွတ်မေတ္တာ၊ အဆိုအမိန့်များ” (ဒုတိယအကြိမ်) ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်ပါသည်။
- ❁ ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့) စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။
- ❁ ဒေါ်မြင့်ကြည် (ကထိက၊ ပထဝီဝင်ဌာန၊ ကြည့်မြင်တိုင်ကောလိပ်) စုဆောင်းတင်ပြသည်။
- (၃) ❁ ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေမြို့နယ်၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ မြန်မာသီရိလင်္ကာ ရာမကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး နိုင်ငံတော်ဩဝါဒစရိယ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဘိန္ဒု ချီးမြှင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော “ဥပုသ်သီလ တရားတော်များ” (ဒုတိယအကြိမ်) ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်ပါသည်။

- ❁ ဦးအောင်မြင့်ထွန်း(စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။
- ❁ အရှင်စန္ဒောဘာသ စုဆောင်းရေးသားပြုစုသည်။
- (၄) ❁ ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေမြို့နယ်၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ မြန်မာသီရိလင်္ကာ ရာမကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး နိုင်ငံတော်ဩဝါဒစရိယ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတဘဒ္ဒန္တဉာနိန္ဒ၏ စေခိုင်း တိုက်တွန်းချက်အရ “စတုရာရက္ခပွယ်ကျမ်း”(ပထမအကြိမ်) ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်ပါသည်။
- ❁ အရှင်ပညာသီရိဘိဝံသ မင်္ဂလာဗိမာန်ကျောင်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်၊ မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးမြို့က အနက်မြန်မာပြန်ဆိုသည်။
- ❁ ဦးအောင်မြင့်ထွန်း(စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)၊ ဦးအောင်ကြီး(စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)တို့က စီစဉ်ပူဇော်ပါသည်။

ထုတ်ဝေပြီး ဓမ္မဏေးသီချင်းဂုဏ်သင်္ဂြိုဟ် ဗုဒ္ဓိယို ဂုဏ်သင်္ဂြိုဟ်

“စားတတ်လျှင် မေတ္တာ၊ မစားတတ်လျှင် ဝေဒနာ (သို့မဟုတ်)တဏှာ”

- ❁ စီစဉ်ပူဇော်သူ (၁) ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (B.Ag)
- (၂) ဦးမြင့်အောင် (B.E, Mechenical)
- ❁ လက်တန်းသီကုံးပူဇော်သူ - ဒေါ်ဇာနည်အောင်၊
- ❁ ဓမ္မတေးပန်းချီပြယ်မှုန်းပူဇော်သူ - ဂီတစာဆိုမောင်ကြေးမုံ
- ❁ ဒါရိုက်တာ - တက္ကသိုလ်ဟန်မြတ်မော်

သို့။

သတ္တဝါဟူသမျှကို ကိုယ်နှင့်မခြားအောင် စိတ်ထားနိုင်မှ ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်ပါ စတုရားရက္ခ တရားတို့ကို
နေ့ ညမပြတ် လက်တွေ့လိုက်နာ၊ လက်ခံကျင့်သုံးလာနိုင်စေရန်
သေချာစွာ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပွားများ၍ ဖတ်ရှုပါရန် လေးစားစွာ မေတ္တာ
ရပ်ခံ အပ်ပါသည်။

မှ

စေတနာ၊ သဒ္ဓါထက်သန်စွာဖြင့် လှူဒါန်းပါသည်။ အမှန်တရား
ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်၊ ဆုံးဖြတ်၊ ကြိုးစားကျင့်ကြံ အားထုတ်
အောင်မြင် ပါစေလို့ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သလိုက်ပါသည်။

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ အလှူဟူသမျှကို ဓမ္မအလှူကုန်၏။
ဇိနာတိ = ဓမ္မအလှူကုန်အကျိုးပေးသာ၏။

စီစဉ်ပူဇော်သူ - ဦးအောင်မြင့်ထွန်း (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)
ဦးအောင်ကြီး (စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့)
အမှတ်-၁၀၀၊ အခန်း-၉၊ ပထမထပ်၊
နန္ဒဝန်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်။
အိမ်ဖုန်း - ၀၁-၅၄၃၇၂၃

၂၉